

Årsredovisning 2015

**Bolagsstämman äger rum
den 28 april 2016 kl 15.00 på
Domkyrkocentrum, Växjö.
Välkommen!**

Innehåll

Viktiga händelser och nyckeltal 2015.....	4-5
VD:n har ordet	6-7
Helheten stämde för Ljungbypar på husjakt	8-9
Försäkringen ger Danne trygghet efter olyckan	10-11
Hållbarhet – en viktig del av Länsförsäkring Kronoberg	12
100-procentig satsning på skadeförebygg för Sigrid	13
Öster i Samhället är så mycket mer än fotboll	14
De cyklar in miljoner till cancerdrabbade barn	15
Trygghet öppnar dörren på AMB	16-17
Företagsfabriken – en språngbräda för tillväxt	18
Framtidens lantbruk.....	20-21
Historisk rekrytering tillför ny kompetens.....	22
Anna – representant för kunderna med möjlighet att påverka.....	23
5-årsjubileum i Älmhult – Lokalkontoret med stort hjärta för kunderna	24
Familjedag med 2 000 besökare	25

Ekonomisk information

Förvaltningsberättelse	26-31
Femårsöversikt	32
Resultaträkning	32
Resultatanalys för moderbolaget	33
Noter till resultatanalys för skadeförsäkringsrörelsen	33
Rapport över finansiell ställning för koncernen.....	34
Balansräkning för moderbolaget	35
Rapport över förändringar i eget kapital för koncernen och moderbolaget	36
Kassaflödesanalys	36
Noter till resultat och balansräkning	37-66
Revisionsberättelse	67
Bolagets fullmäktige.....	68
Styrelse, revisorer och valberedning	68
Ledningsgruppen.....	68
Styrelsens arbetsordning	69
Samverkan som stärker Länsförsäkring Kronoberg	70-71

Viktiga händelser 2015

Bolagets bästa resultat och 85 miljoner i återbäring

Länsförsäkring Kronoberg redovisar ett resultat, inklusive kapitalavkastning, på 212 miljoner kronor. Med 2014 och 2015 års starka resultat som grund har styrelsen beslutat att ge kunderna en återbäring om totalt 85 miljoner kronor.

Största skadehändelsen

Stormen Gorm drog in över länet i slutet av november och orsakade omkring 1 300 stormskador till ett värde av över 32 miljoner kronor. Det gör den till Länsförsäkring Kronobergs största skadehändelse under året.

Flera utmärkelser

Under 2015 har Länsförsäkringar fått flera utmärkelser. Enligt Svenskt Kvalitetsindex har Länsförsäkringar de mest nöjda kunderna inom sakförsäkring, på både privat- och företagsmarknaden. Likaså de mest nöjda privatkunderna inom bank och pension.

Ny gravid- och barnförsäkring

Länsförsäkringars förnyade gravid- och barnförsäkring täcker fler sjukdomar och diagnoser och dessutom har ersättningsbeloppen höjts. Arbetet med att förbättra barnförsäkringen har varit framgångsrikt. Med vår barnförsäkring får barnet ett omfattande skydd som gäller vid både olycksfall och sjukdomar. Dygnet runt, året om. Det är en trygghet för hela familjen.

Banken växer kraftfullt

Länsförsäkring Kronobergs bankverksamhet har haft fortsatt stark tillväxt under året, och kom upp i en volymökning på 956 miljoner kronor.

Flera tusen nya försäkringar

Länsförsäkring Kronoberg har haft en kraftig tillväxt på försäkrings- sidan, framför allt på privatmarknad och motor. Bolaget har under året ökat med cirka 6 700 försäkringar och har nu totalt 152 000 försäkringar.

Årets skadeförebyggare

Karl-Erik Johansson från Grimslov utsågs till "Årets skadeförebyggare" av Länsförsäkring Kronoberg. Med ett stort personligt engagemang har han genom sitt arbete med Säker Skog verkat för en bättre arbetsmiljö och färre olyckor i skogen. Han har under lång tid jobbat med att höja säkerhetsmedvetandet.

Omtanke belönades

För femte året i rad delade Länsförsäkring Kronoberg och Länsförsäkringar Kalmar län ut Omtankepriset, som uppmärksammar och belönar omtanken om studenternas hälsa och trygghet vid Linnéuniversitetet. Hälften av priset på 20 000 kronor tilldelades Manuela Nilsson, programansvarig på freds- och utvecklingsprogrammet i Växjö. Den andra hälften gick till studentföreningen SPIIK i Kalmar, representerad av ordförande Alexander Gottfridsson och Johan Clarenfjord.

Välbesökt Familjedag i Växjö

Omkring 2 000 besökare kom när Länsförsäkring Kronoberg bjöd in till Familjedag vid Konserthusen och Teaterparken den 19 september. Under dagen bjöds besökarna på underhållning från bland annat Samir & Viktor och eleverna från Academy of Music and Business.

Året i siffror – nyckeltal

Bolagets **sakförsäkringsrörelse** stärkte ytterligare sin marknadsposition i Kronoberg. Premieintäkten för egen räkning (f.e.r) ökade med MSEK 25 till MSEK 435 under året. Samtliga rörelsegränar ökade sina premiebestånd; företag med 7 procent, motor med 6 procent, privat och lantbruk med 7 respektive 5 procent.

Trots att antalet skador ökade jämfört med 2014 var skadeåret 2015 förhållandevis gynnsamt för bolaget. Antalet skador ökade med ca 12 procent, till 17 400 skador.

15 storskador (skador överstigande MSEK 1, exkl. stormen Gorm och Egon) inrapporterades under året och totalkostnaden för dessa uppgick till MSEK 26.

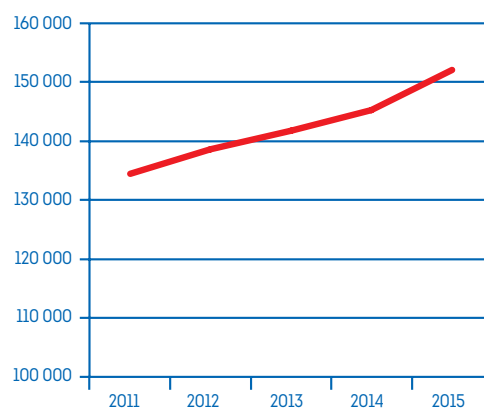
Koncernens försäkringstekniska resultat före återbäring och rabatter uppgick för 2015 till MSEK 48,8 (54,9). Siffrorna inom parentes avser 2014.

Totalavkastningen på bolagets **finansportfölj** uppgick till 9,5 (8,0) procent, motsvarande MSEK 179,4 (125,6). Marknadsvärdet på bolagets placeringstillgångar uppgick vid årets slut till MSEK 2 109.

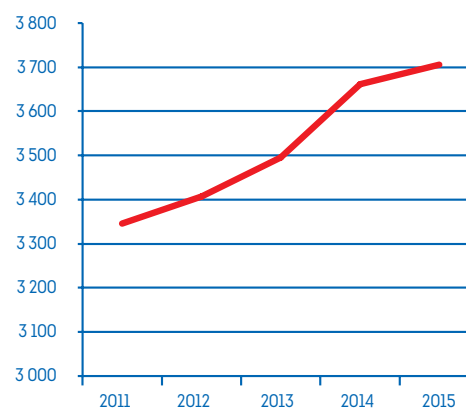
Bolagets **bankverksamhet** utvecklades volymmässigt positivt under 2015. Affärsvolymen, det vill säga den samlade förändringen av inlåning, utlåning och spara, ökade med 17,2 procent eller MSEK 956 till totalt MDR 6,5. Verksamhetens resultat förbättrades till MSEK -5,4 (-6,3), vilket främst berodde på högre marginaler i bankverksamheten under första halvåret samt ökade volymer.

Livverksamhetens resultat uppgick till MSEK 0,6 (-0,0). Under 2015 har arbetet med att erbjuda kunder möjligheten att villkorsändra försäkringar till Nya Trad fortsatt. Mottagandet från de som hittills fått erbjudandet har varit positivt och villkoren för 36 procent av kunderna har ändrats.

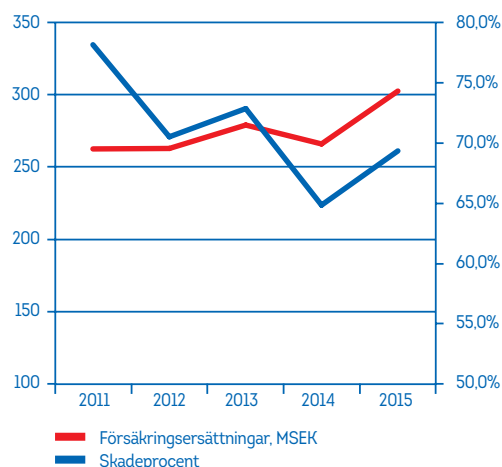
Sakförsäkring, antal försäkringar

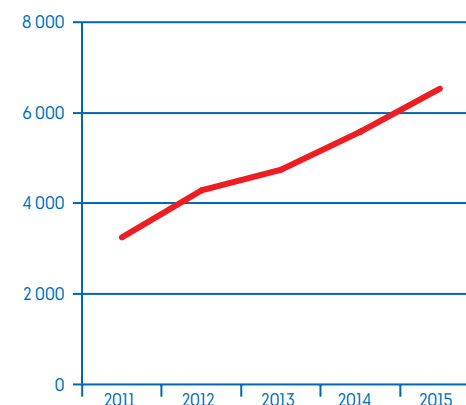
Livförsäkring, förvaltad kapital, MSEK

Sakförsäkring - Skadeutveckling

Affärsvolym Bank, MSEK

Sakförsäkring, MSEK	2015	2014
Premieintäkt	435	411
Skadekostnader	-302	-266
Återbäring	-55	-30
Tekniskt resultat	-6	25
Övriga nyckeltal		
Skadeprocent, %	69	65
Totalkostnadsprocent, %	89	86
Driftskostnadsprocent, %	20	21

Livförsäkring, MSEK	2015	2014
Inbetald premie	158	171
Förvaltad kapital	3 703	3 659

Affärsvolym Bank, MSEK	2015	2014
Bank, inlåning	2 301	2 042
Bank, utlåning	3 722	3 153
Sparande*	485	357
Total affärsvolym	6 508	5 552

*Fond, ISK och IPS - Marknadsvärde den 31 december

SAMMANFATTNING		
Resultat före återbäring, MSEK		
	2015	2014
Försäkringsrörelsen	49	55
Kapitalavkastning	167	113
Förmedlad affär	-5	-6
Resultat före skatt	212	162
Övriga nyckeltal		
Balansomslutning, MSEK	2 470	2 228
Konsolideringsgrad, %	280	263
Antal anställda, st	88	88

VD:n har ordet

Återbäring ger guldkant för våra kunder

2015 har på flera sätt varit ett fantastiskt år för Länsförsäkring Kronoberg. Vi växer inom alla affärsområden. Lönsamheten är god och våra kunder är nöjda. Tillsammans har vi åstadkommit det bästa resultatet i bolagets historia.

Ett starkt försäkringsår med ökade premieintäkter och en god värdeökning i våra kapitaltillgångar innebär att vi kan ge återbäring till våra kunder med 85 miljoner kronor. Det är en av många trevliga fördelar med att vara kund i detta kundägda bolag.

Med kunden genom hela livet

Länsförsäkring Kronoberg har varit kronobergarnas försäkringsbolag i över 200 år. Det är ett förtroende som vi vårdar aktivt. Att skapa trygghet och värde för våra kunder och ägare kommer alltid att vara det viktigaste för oss.

Enligt Svenskt Kvalitetsindex år 2015 har vi de mest nöjda kunderna inom sakförsäkring, på både privat- och företagsmarknaden. Vi har också förstaplatsen bland privatkunderna inom bank och pension. Det är ett fint kvitto på vårt kundfokus, där vi sätter kundens intressen i centrum genom alla skeenden i livet.

Det lokala kundmötet är nyckeln till vår framgång. Vi finns nära kunderna och visar att vi bryr oss. Med respekt för att varje kundupplevelse är unik lyssnar vi på våra kunder och använder erfarenheterna till att utveckla våra produkter, tjänster och kundmöten.

Våra fokusområden visar vägen

Länsförsäkring Kronoberg ska erbjuda de bästa trygghetslösningarna på marknaden. Helst ska vi inte bara motsvara kundernas förväntningar utan gärna överträffa dem. Vägen dit går via våra fokusområden.

- Rätt lönsamhet är avgörande för att vi ska kunna fortsätta utvecklas. Här visar 2015 års resultat att vi arbetar i rätt riktning.
- Målsättningen är att även fortsättningsvis ha de mest nöjda kunderna. Kunder som stannar hos oss länge för att vi gör skillnad och skapar värde för dem.
- Våra medarbetare har en nyckelroll. En undersökning bland medarbetarna visar på ett fantastiskt engagemang, stort kundfokus och att de brinner för att förverkliga företagets strategi och inriktning.
- Allt vi gör ska genomsyras av hållbar utveckling. Det är en grundbult i utvecklingen av företaget. Sociala och miljömässiga mål är lika viktiga som ekonomiska mål. De ska samverka med varandra i vårt integrerade arbete för hållbar utveckling.

I ett större sammanhang vill vi vara med och ta ansvar för miljön och för människors hälsa och välbefinnande. Genom samverkan med andra företag, föreningar och nätverk är vi med och påverkar samhället i ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv.

Hållbarhetsperspektivet präglar även vår kapitalplacering, som är försiktig och långsiktig. Med vår nya ägarpolicy säkerställer vi att bolagets kapital investeras på ett ansvarsfullt sätt och vi kontrollerar att företagen vi placerar i inte bryter mot internationella konventioner för miljö, vapen, barnarbete med mera.

Allt samlat under ett tak

Med en bredd av attraktiva produkter och tjänster inom bank, försäkring och fastighetsförmedling gör vi det enkelt för kunderna. Vi erbjuder allt samlat under ett tak.

Fastighetsförmedlingens framgång på bostadsmarknaden i länet ger positiva synergieffekter. Allt fler bostadsköpare väljer vår bank för att finansiera affären, och flyttar samtidigt över hela sitt bankengagemang och sina försäkringar till oss.

Självklart är det viktigt att vi är tillgängliga när en skada inträffar. Våra kunder ställer allt större krav på omedelbar och snabb skadehantering. Men lika viktigt är det att vi visar omtanke i varje unik situation. Engagemanget från våra medarbetare gör att kunderna känner förtroende och får en positiv upplevelse i kontakten med oss.

En av våra främsta framgångsfaktorer, som också gör oss unika, är att vi finns nära våra kunder. Oavsett mötesplats ska kunderna uppleva den närhet vi står för – i det fysiska mötet såväl som i det digitala.

Ett framgångsrikt år

Våra ansträngningar bär frukt. Vi har haft en stark tillväxt och ökat våra marknadsandelar inom samtliga affärsområden under 2015.

På försäkringssidan har vi ökat premiebeståndet med 6,4 procent, framför allt på privatmarknad och motor. Det är fantastiskt att vi fortsätter växa på lantbruk, där vi redan har en marknadsandel på över 80 procent. Det tyder på ett starkt varumärke.

Skadeutfallet har varit förhållandevis gynnsamt, trots stormen Egon som drog in över länet i början av 2015 och den ännu kraftigare stormen Gorm i slutet av året. Med de omkring 1 200 stormskador

som Gorm orsakade är det vår största skadehändelse under året.

På livmarknaden har vi god nyförsäljning och ett stadigt flöde av kunder som flyttar över sitt kapital till oss. Dessutom kan vi erbjuda ett mycket bra tjänstepensionskoncept.

Banken har en fortsatt tillströmning av kunder. Den samlade bankverksamheten har vuxit med 17 procent, motsvarande 956 miljoner kronor. Det innebär att tillväxtmålen vida överträffats och vi fortsätter att satsa målmedvetet för att bli kronobergarnas naturliga val av bank.

Stabilt avstamp in i 2016

Avkastningen från kapitalförvaltningen tillsammans med resultatet från försäkringsrörelsen och övriga verksamheter ger ett samlat resultat för bolaget på 212 miljoner kronor, före återbäring. Det är betydligt bättre än budgeterat och det bästa resultatet i bolagets historia.

Med ett kapital på drygt två miljarder kronor har bolaget en mycket stabil ekonomi. Det är nödvändigt för att långsiktigt kunna garantera våra försäkringsåtaganden och det ger trygghet för våra kunder.

Fyllda av optimism och engagemang har vi nu tagit steget vidare in i 2016, för att fortsätta växa och utveckla vår verksamhet. Vi är stolta över att vara ett kundägt bolag med stark lokal förankring.

Beatrice Kämpe-Nikolausson
Verkställande direktör

Helheten stämde för Ljungbypar på husjakt

Viktoria och Mikael Duvlinn i Ljungby har genomfört det som för de flesta är livets största affär.

– I samband med husköpet bytte vi bank och har nu bolån och försäkringar hos Länsförsäkring Kronoberg. Vi kände också stort förtroende för fastighetsmäklaren. Verkligen smidigt att ha allt samlat på ett ställe, säger Ljungbyparet.

Under Länsförsäkring Kronobergs gemensamma tak erbjuds bostadskunderna en helhet med bank, försäkring och fastighetsförmedling.

– Vi kan dra nytta av den samlade kompetensen inom alla områden och ge kunderna maximal service, säger Fredrik Byrskog, fastighetsmäklare i Ljungby.

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling växer stadigt och är en av de största mäklarna i Kronobergs län. Mäklarkontor finns i Växjö, Ljungby, Alvesta, Markaryd och Älmhult.

– Det roligaste med det här jobbet är att det för många bostadsköpare handlar om starten på familjelivet, med barn och hus. Den glädjen är det väldigt stimulerande att vara delaktig i. Jag försöker göra det bästa för att kunderna ska bli nöjda, säger Fredrik.

En bra känsla för huset

Viktoria och Mikael Duvlinn tog ett rejält bostadskliv under 2015. De flyttade från en trerumslägenhet till ett hus på över 200 kvadratmeter, källarvåningen inräknad.

– Vi gick på ett tiotal visningar centralt i Ljungby. Vi fick en bra känsla för det här huset, säger Viktoria.

– Helheten stämde. Ett stort hus med en stor trädgård. Skönt för Jacob, tre år, att kunna springa runt här. Det blir också nära till skolan för honom, säger Mikael.

På flera av visningarna under husjakten träffade de mäklaren Fredrik Byrskog, och fick ett bra intryck.

– Man bör känna förtroende för mäklaren för det hus man köper. Annars budar man inte. Det är en stor affär, säger Viktoria.

"Bättre och trevligare bank"

I samband med att makarna Duvlinn skaffade lånelöfte för att kunna genomföra husaffären valde de mellan flera banker.

– När vi jämförde var Länsförsäkring Kronobergs bank bättre. Och trevligare, säger Viktoria.

– Vi fick lägre månadskostnad för bolån hos Länsförsäkring Kronoberg. De andra bankerna hade en massa uppläggningskostnader, säger Mikael.

Privatrådgivaren Tiina Käenmäki blev deras personliga bankkontakt på Ljungbykontoret.

– Det fungerade klockrent med bolån och byte av bank. Vi flyttade över allt från vår gamla bank till Länsförsäkring Kronoberg. Var det något vi undrade över fick vi svar direkt, säger Viktoria.

– Försäkringarna hade vi redan i Länsförsäkring Kronoberg. Det har vi alltid haft, säger Mikael.

"Det ska vara enkelt"

– Vi har råkat ut för flera skador: inbrott i ett förråd, vattenläcka i en lägenhet och en bil som brann. Det var inget problem med att få ersättning genom försäkringen. Man vill att det ska vara enkelt

Ljungbyparet Viktoria och Mikael Duvlinn, med treårige sonen Jacob, har hunnit bo in sig ordentligt i huset de flyttade in i under våren 2015.

när det händer, säger Viktoria.

– Jag har aldrig hört någon som haft problem med Länsförsäkring Kronoberg. Vare sig med bank eller försäkring, säger Mikael.

Viktoria och Mikael har varit förutseende nog att försäkra sig själva, och har tecknat varsin liv- och olycksfallsförsäkring.

– Det är en trygghet för oss. Om det skulle hända den ene något ska den andre kunna bo kvar. Vi har löst allt genom Länsförsäkring Kronoberg. Om man är nöjd som kund tittar man inte på något annat alternativ, säger Viktoria.

Nära och personligt

Länsförsäkring Kronobergs lokala närvaro med fullservicekontor för tjänster inom bank, försäkring och fastighetsförmedling ser de som en stor fördel.

– Det är nära för oss, en fördel att kunna träffas personligen. Enkelt för oss att titta in, säger Mikael.

Att Länsförsäkring Kronoberg är ett kundägt bolag kände de dock inte till.

– Det hade jag ingen aning om. Men det är förstås plus i kanten, säger Viktoria.

De har lagt en hel del energi på att fixa och dona med huset, byggt i slutet av 1960-talet. Hela övervåningen är målad i ljus kulör och det har lagts om tak och golv. Mellan köket och gamla finrummet har det öppnats upp för en modernare planlösning.

– Vi har gjort det mesta själva, målat och grejat. Nu har vi bott in oss ordentligt i huset. Det känns riktigt bra, säger Viktoria.

Den kundägda banken lockar nya kunder

Länsförsäkring Kronobergs bank har haft en fortsatt tillströmning av nya kunder och en stark tillväxt under 2015.

– Kunderna gillar våra värderingar och vår idé med bank, försäkring och fastighetsförmedling under samma tak. Vi har väldigt engagerade medarbetare som jobbar för att kunderna ska få det bästa erbjudandet utifrån kundens situation och behov, säger bankchefen Cecilia Sandstedt.

Enligt SKI (Svenskt kvalitetsindex) hade Länsförsäkringar Bank de mest nöjda privatkunderna.

– Kunderna ser oss varken som en storbank eller nischbank. Vi har en unik position som den kundägda banken. Det uppfattas som positivt av kunderna och hjälper oss till vår framgång. Nöjda kunder är våra bästa ambassadörer.

Företagsbanken utvecklas med siktet inställt på småföretagare. Länsförsäkring Kronobergs bankverksamhet är i dag heltäckande för småföretagare och lantbrukare.

Tillväxt på privatmarknaden

Länsförsäkring Kronoberg har under 2015 haft stora framgångar på privatmarknaden för sakförsäkringar.

– Det går oerhört bra för oss. 2015 var det klart bästa året av de fem senaste, sett till både nyteckning av försäkringar och ökning av beståndet. Inom våra kärnaffärer villahem, hemförsäkring och personbil har vi vuxit med mellan 2–6 procentenheter, säger affärsområdeschefen privatförsäkring Hans Larsson.

Länsförsäkring Kronoberg har tagit ytterligare marknadsandelar och har nu drygt 40 procent av marknaden i länet. Allra störst är marknadsandelen där kontoren finns: Växjö, Ljungby och Älmhult.

– Det betyder något för våra kunder att vi finns lokalt och är tillgängliga. Kundupplevelsen är viktig. För att veta vad kunderna tycker genomförs oberoende NKI-undersökningar (Nöjd Kund Index). På privatmarknad har vi 92 procent i "generell nöjdhet". Även om det är ett fantastiskt bra resultat måste vi fortsätta vårda vårt varumärke och utveckla våra tjänster.

Ett exempel på utveckling av tjänster är att premiesnurren för personbil på hemsidan har förbättrats. Det märktes genast ett ökat intresse för att räkna ut och köpa bilförsäkring på nätet.

Försäkringen ger Danne trygghet efter olyckan

27-årige Danjel Ballenthin minns inget av olyckan, då bilen han körde rammades av ett godståg. De allvarliga skadorna med en 77-procentig invaliditet får han leva med resten av sitt liv.

– Tack vare ett bra försäkringsskydd har Danne en ekonomisk trygghet. Jag tycker att det fungerat jättebra med Länsförsäkring Kronoberg, säger pappa Anders Svensson.

Danjel Ballenthin ser ut som vilken ung man som helst. Skadorna syns inte utanpå. Pappa Anders, som är Dannes gode man, förklarar att hjärnskadan som han ådrog sig har påverkat talet och förmågan att läsa och skriva, orsakat synbortfall och försämrat förståelseförmågan. Högerhanden är förlamad och känseln i hela högerdelen av kroppen är nedsatt.

På frågan vad Danne saknar mest svarar han genom att peka på munnen. Att prata. Det enda han kan säga är ja, nej, mamma och pappa.

– Danne har blivit en mästare på att få fram budskapet ändå. Han förklarar med kroppsspråk. Vi pratar mycket via Skype på datorn när jag inte är här, säger Anders, som har ställt upp helhjärtat för sin son.

Krockade med tåg

Den 28 juni 2012 var fyra unga män på väg hem till Lidhult, fyra mil väster om Ljungby, efter att ha handlat kläder i Ullared. Vid

en järnvägsövergång utan bommar krockade de med ett godståg. Personbilen släpades framför tåget några hundra meter innan den for av spåret och började brinna. De tre passagerarna lyckades ta sig ut, men föraren Danne var kvar i det brinnande bilvraket. Tillskyndande personer satte igång släckningen innan räddningstjänsten kom och kunde dra ut honom.

– Danne fick livshotande skador och låg i koma på Universitetssjukhuset i Lund. När vi frågade läkaren när han skulle vakna kunde vi inte få svar på varken när eller om, säger Anders.

– Fantastiskt att du sitter här i dag, i egen lägenhet och dessutom har ett jobb att gå till för arbetsträning. Det är verkligen roligt att kunna hjälpa dem som drabbas, säger Annika Ekström, personskadereglerare på Länsförsäkring Kronoberg.

– Annika tog kontakt med mig efter olyckan och informerade om vilken ersättning Danne har rätt till. Vi har fått den hjälp vi behövt utan att behöva kämpa för det. Det har verkligen gått smidigt, säger Anders.

– Genom försäkringsskyddet har ni köpt er trygghet. När det händer något ska ni ha nytta av det. Som handläggare ska jag bevaka att ni får det, konstaterar Annika.

Livslångt försäkringsskydd

Genom bilens trafikförsäkring har Länsförsäkring Kronoberg betalat ut ett större engångsbelopp utifrån 77 procents medicinsk invaliditet. Likaså har kostnader för läkarvård ersatts.

– Dessutom betalar vi månadsvis ut ersättning för inkomstförlust, som Danne har rätt till fram tills han fyllt 65 år. Därefter kompenseras han för pensionsförlust, jämfört med den pension

han skulle få om han jobbat heltid, säger Annika.

Utöver trafikförsäkringen hade pappa Anders varit förutseende och tecknat en privatolycksfallsförsäkring för Danne hos Länsförsäkring Kronoberg. Genom denna tilläggsförsäkring har ett engångsbelopp betalats ut.

– Vad många inte känner till är att privatolycksfallsförsäkringen kan ge så mycket, men kostar så lite, säger Annika.

– Ekonomiskt lider Danne ingen nöd. Det skulle ha varit jobbigt om han behövt leva på existensminimum. Skönt att slippa tänka på den biten, säger Anders.

För en stor del av ersättningen har Danne köpt en trerums-lägenhet i Halmstad, där han numera bor. Ögonen lyser när han visar runt i den modernt renoverade bostaden. Med hjälp av en försäkringsrådgivare har resterande belopp placerats i en kapitalförsäkring.

Tillbaka på jobbet

Danne har genomgått omfattande rehabilitering på sjukhus för att förbättra rörelseförmågan och även hos logoped för att försöka få tillbaka talförmågan.

Via Arbetslivsresurs och Länsförsäkring Kronoberg har han fått en plats för arbetsträning två dagar i veckan på Cargotec i Lidhult, där Danne tidigare monterade truckar. Nu är han på IT-avdelningen, vilket passar bra med tanke på hans stora datorintresse.

– Han träffar sina gamla arbetskamrater och är en i gänget. Jätteroligt att det kunde lösa sig så bra för Danne, säger Anders.

Glad över att äga sin lägenhet. För Danjel Ballenthin har försäkringsskyddet inneburit att han har kunnat köpa en lägenhet. Trots den svåra olyckan han har varit med om och invaliditeten den förde med sig har han kämpat på och hållit humöret uppe.

Stormar i början och slutet av året

Skadeåret 2015 inleddes med stormen Egon och följdes i slutet av året av den ännu kraftigare stormen Gorm.

De båda stormarna orsakade omfattande skador på både skog och byggnader i länet. Efter Egon rapporterades cirka 400 stormskador till Länsförsäkring Kronoberg. Storebror Gorm orsakade omkring 1 300 stormskador till ett värde av cirka 32 miljoner kronor, vilket gör den till Länsförsäkring Kronobergs största skadehändelse under året. Tack vare bolagets återförsäkrings-skydd stannar bolagets kostnad för Gorm på 8 miljoner kronor.

– På grund av stormarna är det totala antalet skador under 2015 betydligt fler jämfört med föregående år, trots att vi slapp åsk- och skyfallsskador under sommaren. Skadekostnaden är betydligt högre än året innan, säger skadeföraren Mats Rolf.

Fokus på kunderna

Länsförsäkring Kronobergs skadereglerare har under året jobbat mycket med kundkommunikation, hur man bemöter kunder på ett enkelt och tydligt sätt i olika situationer och i olika kanaler. Kommunikationen är viktig i såväl det personliga som det digitala mötet.

– Vi har haft cirka 17 400 kundmöten i skadeärenden, drygt 2000 fler än året innan. Det är mycket viktigt att vi motsvarar och helst överträffar kundernas förväntningar. Det är därför glädjande att merparten av de skadedrabbade kunder som tillfrågats i våra undersökningar är så nöjda med skaderegleringen att de rekommenderar oss till vänner och bekanta.

Hållbarhet

– en viktig del av Länsförsäkring Kronoberg

Hållbar utveckling har alltid varit en del av bolagets själ. Det genomsyrar alla beslut vi tar och allt vi gör.

– Vi är ett lokalt kundägt bolag som har verkat i länet sedan år 1801. Vår övertygelse är idag densamma som när vi startade, att utifrån en tydlig värdegrund verka så nära våra kunder som möjligt. Vi har en ambition att vara med och påverka samhället i ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv, säger Länsförsäkring Kronobergs vd Beatrice Kämpe Nikolausson.

2015 inträffade Earth overshoot day, dagen då vi har förbrukat årsproduktionen av jordens naturresurser, den 13 augusti och omvärlden präglas av oro på flera sätt. I slutet av året samlades världens ledare till klimatkonferens i Paris.

Vad kan då göras på det lokala planet för att bidra till en hållbar utveckling och skapa trygghet? Det är en viktig och strategisk fråga för Länsförsäkring Kronoberg. All verksamhet ska genomsyras av hållbarhet. Bolaget engagerar sig aktivt för att ta ansvar för miljön och för människors hälsa och välbefinnande.

Länsförsäkring Kronoberg arbetar med hållbarhet ur tre perspektiv:

- Ekonomiskt ansvarstagande
- Miljömässigt ansvarstagande
- Socialt ansvarstagande

Det ekonomiska ansvaret handlar övergripande om lönsam och hållbar tillväxt.

Företagande får inte ske till priset av ett ojämlikt samhälle och en förstörd miljö. Det är även viktigt att skapa mervärde för kunderna – deras behov ska styra all försäljning. Ansvarsfulla investeringar är en annan del av det ekonomiska ansvarstagandet. En genomlysning görs av bolagets investeringar, för att säkerställa att de inte bryter mot internationella konventioner för miljö, vapen, barnarbete med mera.

Inom miljöområdet bidrar Länsförsäkring Kronoberg till en hållbar utveckling, bland annat genom ett omfattande arbete för att förebygga skador och olyckor. Skador orsakade av brand, vatten och inbrott är vanliga och representerar en stor del av den totala skadekostnaden för Länsförsäkring Kronoberg, samtidigt som de har en stor miljöpåverkan. För att nämna ett exempel släpper en normalstor villabrand ut cirka 25 ton koldioxid, vilket motsvarar en personbils utsläpp när den körs tre varv runt jorden. Provtryckning av skorstenar, installation av brand- och inbrottslarm samt vattenfelsbrytare är exempel på skadeförebyggande insatser.

Utöver detta samlas åtskilliga ton skrot och miljöfarligt avfall varje år in hos bolagets lantbrukskunder, för återvinning på ett så miljövänligt sätt som möjligt. Verkstäder som anlitas åläggs att reparera fordon på ett för miljön hållbart sätt genom att återanvända begagnade delar, utan att äventyra säkerheten. Det sociala ansvarstagandet handlar till stor del om samhällsengagemang i olika former.

Länsförsäkring Kronoberg samarbetar med flera olika aktörer. Öster i Samhället är en satsning tillsammans med Östers IF. Ride of Hope är en cykelsatsning till förmån för Barncancerfonden. Länsförsäkring Kronoberg samarbetar även med Academy of Music & Business i Tingsryd, en spetsutbildning för unga musiker och entreprenörer. Andra viktiga områden är att jobba för att vara en

*En modern och kreativ skolmiljö.
Med en jättelik kopia av en Gibson-
gitarr som bord är det nära till
musikinspiration för eleverna på AMB.*

attraktiv arbetsgivare och att verka för en god arbetsmiljö.

Hållbara produkter, tjänster och relationer är en naturlig, och extra angelägen, del av Länsförsäkring Kronobergs varumärke. Fokus i strategin ligger på att förena lönsam verksamhet med sociala, etiska och miljömässiga mål. För att nå dessa mål är de konkreta aktiviteterna mot ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande en väsentlig pusselbit.

100-procentig satsning på skadeförebygg för Sigrid

Sigrid är inte vilken Svensson som helst. Hon är den första på Länsförsäkring Kronoberg med en 100-procentig tjänst som skadeförebyggare. Ett jobb som hon verkligen brinner för.

– Jag vill få människor att ändra sitt beteende och tänka skadeförebygg. Om alla tänkte efter före hade vi sluppit många olyckor och skador. Vi kan installera hur många tekniska produkter som helst, men utan sunt förnuft spelar det egentligen ingen roll, säger Sigrid Svensson.

Hon är utbildad byggnadsingenjör och kommer närmast från bygg- och fastighetsbranschen. I augusti 2015 klev hon vidare till Länsförsäkring Kronoberg.

– Det är ett brett och väldigt varierande uppdrag jag har som skadeförebyggare. Samtidigt är det inspirerande att jobba på ett kundägt bolag.

Brand, inbrott, vatten och trafik är de fyra stora skadeområdena som Länsförsäkring Kronoberg jobbar med.

– Jag åker ut och föreläser på det tema man önskar eller allmänt om skadeförebygg. Det är bostadsrätts- och villaföreningar med flera som bjuder in mig. Jag besöker också idrottsföreningar som vill prata trafiksäkerhet.

Trafiksäkerhet för unga

Under 2016 ska Länsförsäkring Kronoberg lansera en ny trafikpolicy i samarbete med Smålandsidrotten.

– Föreningar som antar vår trafikpolicy ska leva efter den för att öka trafiksäkerheten för barn och ungdomar. Trafikpolicyen är ett hjälpmedel för att undvika olyckor. Den handlar bland annat om hur man tar sig till och från träningar och tävlingar på ett tryggt sätt.

När det gäller att förebygga bränder poängterar Sigrid hur viktigt det är att tänka efter och agera beroende på vilka risker som finns i bostaden.

– Eldstäder är en stor fara. Moderna braskaminer är egentligen bara till för mysvärme och ska inte eldas mer än de är avsedda för, vilket ofta är betydligt mindre än vad man tror.

Tänk på att rengöra spisfläkten med jämna mellanrum. Inget brinner så bra som fett, med risken att branden sprider sig i fläktkanalen och i värsta fall upp på vinden.

Öva brandsäkerhet med barnen

– Om man har barn är det bra att öva och prata brand med dem hemma, så att de vet vad de ska göra om det börjar brinna. Det är vanligt att små barn springer och gömmer sig i stället för att kalla på hjälp eller springa ut, speciellt om de tror att de orsakat branden.

Länsförsäkring Kronoberg vill medverka till ett tryggt och säkert hem för sina kunder. I samarbete med Verisure erbjuds inbrotts- och brandlarm till specialpris. Under 2015 installerades hemlarm hos drygt 700 kunder i länet. Larm spelar stor roll, både för att upptäcka brand och rök i tid samt för att undvika inbrott. På larmade platser sker klart färre inbrott.

Sigrid Svensson, skadeförebyggare på Länsförsäkring Kronoberg, besökte styrelsen i bostadsrättsföreningen Björksätra i Växjö och informerade om SBA (Systematiskt Brandskyddsarbete). Brandsläckare i gemensamhetslokaler är en självklarhet för ordförande Åke Amurén och vicevärd Jan-Ivar Bergquist.

Öster i Samhället är så mycket mer än fotboll

Under samlingsnamnet Öster i Samhället har den anrika fotbollsklubben Östers IF i Växjö dragit i gång en rad aktiviteter riktade till barn och ungdomar. Länsförsäkring Kronoberg var den första partnern som gick in och bidrog till den nya satsningen inom socialt ansvarstagande.

– Det betyder otroligt mycket att ha med Länsförsäkring Kronoberg. Det är ett företag som verkligen står för samhällsengagemang. Det är en bra referens när vi presenterar Öster i Samhället för andra företag och ställer frågan: Vill ni vara med och göra skillnad? Det säger initiativtagaren och fotbollssjälén Andreas Skagerlind, som drog i gång idén med att bidra till samhällsnyttan med fotbollen i centrum. Öster i Samhället har startat och vuxit successivt under 2015.

– Vi kände tidigare att vi bara jobbade med A-laget. Men Östers IF är så mycket mer. Fotboll berör barn och ungdomar mycket. Därför är det viktigt för oss som förebild att kunna ge tillbaka så mycket vi kan till samhället. Samtidigt vill vi sätta Växjö på kartan genom den här satsningen.

Nattfotboll för alla unga

Ett av de nya projekten är Nattfotboll i Tipshallen, som lockar ett 100-tal ungdomar per tillfälle. Det spelas på fyra planer varje fredag under perioden oktober-april.

- Tanken är att få bort ungdomarna från att hänga på stan. Syftet är minskad kriminalitet och utanförskap samt ökad motion och gemenskap.
- Genom nattfotbollen har vi fått hela Växjöns ungdomar att samlas och spela, inte bara från vissa områden. Det jag brinner mest för är att vi kan göra det för alla, säger Andreas Skagerlind.

Stimulerande läskickar

En annan av aktiviteterna är Läskickar tillsammans med Växjö Stadsbibliotek.

- Under LF Cup lånades böcker ut till spelarna. Vi vill stimulera till läsning, att det är något coolt. Våra fotbollsungdomar ska förstå att det är viktigt att kunna läsa.

För att förebygga mobbning hålls föredrag för spelare och föräldrar. Ett integrationsprojekt vänder sig till ungdomar med invandrarbakgrund som vill bli ledare. De får lära sig genom att gå bredvid tränare och ges ansvar.

- Fotbollen är basen i allt arbete vi gör, säger Andreas. Fotboll är ett språk som alla förstår, oavsett kön, nationalitet, religion och samhällsklass. Därför fungerar fotbollsplanen så bra som mötesplats.

– Länsförsäkring Kronoberg är vår första partner som nappade på Öster i Samhället. Det betyder ofantligt mycket, säger Andreas Skagerlind, som drog i gång det breda samhällsprojektet för barn och ungdomar.

De cyklar in miljoner till cancerdrabbade barn

Ride of Hope Team Växjö cyklar lika mycket med hjärtat som med benen. Målet är att samla in pengar till Barncancerfonden för att stödja barn med cancer och de drabbade familjerna.

– Länsförsäkring Kronoberg har varit med och stöttat oss under flera år. Deras samhällsengagemang är fantastiskt. De tar verkligen ett socialt ansvar, säger växjöbon Billy Ydefjäll som startade Ride of Hope.

Varje år drabbas omkring 300 familjer i Sverige av det ofattbara: ett barn får en cancerdiagnos. Barncancerfonden arbetar för att underlätta livet för de här familjerna.

– Ett barn om dagen drabbas av cancer... Min dotter Linn fick cancer 1996 och dog 2006. Efter det började jag jobba på Barncancerfonden, berättar Billy Ydefjäll.

– Vi samlade in pengar på ett nytt sätt, genom träning och idrotts-event. Vi arrangerade lopp för individuell cykling, bland annat sträckan Malmö-Stockholm. Detta utvecklades senare till teamcykling.

Äventyr för Växjöteamet

2014 cyklade det första Växjöteamet för Ride of Hope en sträcka på 105 mil med målgång i London, efter en veckas trampande runt England och Wales i en storslagen miljö. De gjorde det tillsammans med andra svenska team.

– Vi är ett 30-tal personer i Team Växjö, mellan 25 och 65 år med varierande erfarenhet av cykling. Vi tränar och har kul tillsammans och ger oss också ut på stora cykeläventyr. 2016 har vi som mål att under en vecka i juli cykla över de franska Alperna, en sträcka på drygt 100 mil.

– Att samla in pengar är det verkliga drivet. Vi gör det för dem som har det mycket tuffare än oss. Allt vi får in går direkt till Barncancerfonden. Vi står själva för alla kostnader i samband med cykelresorna.

Pengar samlas in genom att sponsorer betalar för reklamplatser på cykeltröjan. Växjöteamet har hittills samlat in två miljoner kronor till Barncancerfonden.

Växjöteamet av Ride of Hope. Bilden, som tagits av Simon Ydefjäll, är från ett träningspass strax utanför Växjö. Längst fram i kungan syns Per Stenmalm, till vänster, och Joakim Persson.

Trygghet öppnar dörren på AMB

Trygghetsarbetet löper som en röd tråd genom både Academy of Music & Business och Länsförsäkring Kronoberg, som har visionen att vara ledande inom trygghet.

- Det verkar finnas ett stort ansvarstagande hos Länsförsäkring Kronoberg. Det känns jättebra. Alla företag som har en stark värdegrund skapar trygghet, säger musikproducenten och låtskrivaren Andreas Carlsson.

Academy of Music & Business - AMB - är en helt unik musik- och affärsrelaterad spetsutbildning i Tingsryd som startades 2013. Det är en utbildning för unga som ligger i tiden, här får gymnasieelever lära sig både musik och entreprenörskap.

- Utbildningen präglas av ett omfattande värdegrundsarbete. Trygghet hos eleverna är A och O. Skapar man trygghet öppnas dörren för att ta in kunskap, säger rektorn Magnus Lundin.

- Vi har inte så mycket regler. Här får man våga göra fel. Här jobbar vi ihop. För var och en handlar det om att känna till svaret på varför man går i skolan. Det är det som skapar driv och passion, säger Andreas Carlsson.

Viktigt med socialt ansvar

Andreas uppskattar det sociala ansvarstagandet, som är en av hörnpelarna i Länsförsäkring Kronobergs hållbarhetsarbete. Han gillar också att det är ett lokalt kundägt bolag, att man ger tillbaka till kunderna och bygden i stället för att vinsten går till aktieägare.

- Länsförsäkring Kronoberg är en viktig samarbetspartner för

- Det vi lär ut på skolan är hur man blir en bättre person, hur man bör möta andra människor. Att växa som individ och vara lycklig, säger Andreas Carlsson. Här i AMB:s huvudstudio omges han av eleverna Elina Åkesson, Agnes Richardsson, Johanna Svensson, Vilma Davidsson, Sara-Mari Hellqvist Danielsson och Mathias Lund.

Delar synen på trygghet och socialt ansvar. Musikproducenten Andreas Carlsson tillsammans med Elin Ivarsson, marknadskommunikatör på Länsförsäkring Kronoberg.

skolan. För den goda sakens skull satsar man på ungdomar och deras framtidsdrömmar, helt osjälviskt, säger Andreas.

– Vi har fått fantastisk hjälp av Länsförsäkring Kronoberg. Utan deras stöd hade vi inte kunnat få till vår huvudstudio så snabbt, säger Magnus.

Länsförsäkring Kronoberg och AMB inledde sitt samarbete under 2015.

– Vi vill bidra till en möjlighet för ungdomar att må bra, ha roligt, utvecklas och uppfylla sina drömmar. Det är dessutom positivt att skolans etablering har bidragit till att stärka varumärket Tingsryd och arbetsmarknaden i regionen, säger Länsförsäkring Kronobergs vd Beatrice Kämpe Nikolausson.

– Vi är redan Tingsryds största arbetsgivare. Och som nationell skola attraherar vi folk från hela landet, säger Andreas.

AMB har verkligen satt Tingsryd på kartan. Skolan har drygt 170 elever från ett 90-tal kommuner: från Trelleborg i söder till Hakkas 170 mil norrut.

Det var så det började

För några år sedan var Tingsryds kulturprofil Magnus Lundin på besök hos gode vännen Andreas Carlsson i Los Angeles, USA. Diskussionerna och framtidsvisionerna flödade.

– Vi kände ett ansvar att lotsa ungdomarna in i framtiden, som kommer att vara digital. De som styr framtiden är kreatörerna, de som kan skapa. Jag försöker få dem att förstå sitt värde, säger Andreas.

De båda musikvännerna kom fram till att dagens kreativa ungdomar måste lära sig att göra business också. Hur ska de

annars kunna leva på sitt skapande när allt förväntas vara gratis och nedladdningsbart via nätet?

– Sedan vi bestämde oss för att bygga en musikskola med businessinriktning har det gått i en rasande fart, säger Magnus.
– Tingsryd kändes som en naturlig plats eftersom vi båda varit verksamma här. Det var också här som jag gjorde min första musikdemo, säger Andreas.

Ambitionen är att fortsätta att etablera skolor med motsvarande upplägg både nationellt och internationellt.

150 miljoner skivor

Sedan karriären tog fart har Andreas skrivit låtar för artister som Backstreet Boys, Westlife, Katy Perry, Celine Dion och Bon Jovi.

– Jag är en fruktansvärt dålig instrumentalist. Och jag sjunger som en kratta. Men jag har klarat mig ändå. Jag har trots allt sålt 150 miljoner skivor.

– Jag vill att folk ska vinna på hur de är, säger Andreas. Det handlar om att utveckla jaget. Här finns inga låsningar. Vi ska sätta upp en fet skylt på skolan: "Här slutar jantelagen!"

Andreas lyfter fram betydelsen av att ha en positiv inställning. Att se möjligheter och inte omöjligheter.

– Min tes är att man kan för att man tror att man kan. Inställningen är livet.

Andreas musikintresse föddes i Tingsryd

Andreas Carlsson växte upp i småländska Tingsryd, där hans mamma Annika bor kvar. 1985 tog han sina första steg i musikens värld under ett sommarläger hos Magnus Lundin. Som ung musiker fick Andreas uppleva hur det var att jobba i studio och skriva låtar, men framförallt värdet av en engagerad musiklärare.

Academy of Music & Business är en privatägd friskola i Tingsryd med Andreas Carlsson och Magnus Lundin som huvudägare. Målet med utbildningen är att lära eleverna applicera ett pragmatiskt tänkande på sin egen kreativitet, förstå värdet av att bygga varumärken och upplysa om de förutsättningar som finns i det kulturklimat som ständigt befinner sig i förändring.

Skolan omfattar runt 3 000 kvadratmeter utbildningsyta. Där ryms 11 produktionsstudior, en huvudstudio, ett auditorium med plats för 450 personer samt 16 ensemblelokaler. Här finns allt man kan önska sig i ett utbildningscentra inriktat på musikproduktion och entreprenörskap.

Några av AMB:s värdegrunder

- Positivt tänkande ger positivt resultat.
- Talang föds man med – framgång kräver hårt arbete.
- Gör rätt genom att våga göra fel – våga tänka utanför boxen.
- Kunskap är en nyckel som öppnar dörrar.
- Dröm inte om din framtid – skapa den!

Företagsfabriken

– en språngbräda för tillväxt

Här förverkligas drivna entreprenörers idéer och visioner. Företagsfabriken i Kronoberg AB är hela länets företagsinkubator.

– Vi erbjuder en kreativ miljö där vi satsar på lovande nystartade företag. För oss är det samtidigt jätteviktigt att ha Länsförsäkring Kronoberg som samarbetspartner.

Det säger Helena Collin, vd för Företagsfabriken på Videum Science Park i Växjö. Här ges företagare de rätta verktygen för att växa snabbare och öka tempot ut på marknaden.

– Vi har hela länet som upptagningsområde. När man som företagare bestämt sig för att verkligen satsa – med målet att växa, anställa folk och gärna gå internationellt – då söker man hit! Vi granskar företagen innan vi tar in dem. Det är otroligt engagerade människor och drivna företagare.

Sedan starten 2009 har ett 40-tal företag passerat Företagsfabriken. Där bland Solutions for tomorrow, med tre män i 40-årsåldern som skapade en mobil röntgenutrustning. Med säte i kyrkbyn Väckelsång, tre mil söder om Växjö, säljer de idag på en internationell marknad.

Handplockade partners

Företagsfabriken erbjuder entreprenörerna experthjälp och har ett team av affärsutvecklare med branschspecifik kompetens. Företagsfabriken har i sin tur ett antal samarbetspartners, däribland Länsförsäkring Kronoberg, som bidrar till att skapa sysselsättning och tillväxt i regionen genom att stödja morgondagens tillväxtbolag.

– Vi har handplockat partners som vi ser kan ge ett värde för oss.

Det var extremt viktigt att få med Länsförsäkring Kronoberg eftersom de är lokala och förstår marknaden. Man förknippar dem med trygghet och kompetens, säger Helena Collin.

En dag i månaden är Länsförsäkring Kronoberg på plats i Företagsfabriken. Martina Ingels Sjöstrand, som jobbar med företagsförsäkring, och Kajsa Svensson, tjänstepensionslösningar, har hjälpt ett flertal av entreprenörerna.

– Det är företag med nya affärsidéer, inga vanliga företag. Visst kan det vara en utmaning att hitta passande försäkringslösningar, men samtidigt är det stimulerande, säger Martina.

”Feta motorcyklar”

En av entreprenörerna som har tagit hjälp av Länsförsäkring Kronobergs medarbetare är Ola Ländin med det Växjöbaserade företaget Fat Baggers Europe. Affärsidén är att erbjuda kundanpassade motorcyklar.

– Från början tecknade jag en ren ansvarsförsäkring. Men i takt med att verksamheten har utvecklats har jag behövt komplettera mitt försäkringsskydd. En riskingenjör från försäkringsbolaget har inspekterat mina lokaler och kommit med rekommendationer för att jag ska känna mig trygg. Det gäller bland annat larmtyper och olika skalskydd som dörrar och lås, säger Ola Ländin.

– Jag har en bra relation med Länsförsäkring Kronoberg, som hjälpt mig mycket för att jag ska få en så bra försäkringslösning som möjligt. Försäkringsskyddet är en av de absolut viktigaste punkterna för mitt företag, det ingår i min affärsplan. Jag skulle inte kunna ha verksamheten utan ett bra försäkringsskydd. Om något allvarligt hände, till exempel en krasch med något fordon, skulle det innebära en stor smäll för företaget.

Stöd och kontaktnät

Ett annat av inkubatorföretagen är Lajks, som erbjuder utbildningspaket för ökad kunskap och förståelse för barn och ungdomars utsatthet på internet. Det handlar om allt från nätmobbning till hur man förebygger övergrepp. Vd:n Robin Backström är entreprenör ut i fingerspetsarna:

– Jag trivs med att driva och utveckla projekt och idéer. Drömmen har alltid varit att kunna arbeta med något som verkligen hjälper människor och är samhällsnyttigt. Lajks är möjligheten att göra just detta. Ambitionen är att växa så att vi kan hjälpa till med våra utbildningar i hela landet.

Genom Företagsfabriken har Robin Backström fått mycket stöd och ett brett kontaktnät. Han har också haft en hel del kontakt med Länsförsäkring Kronoberg.

– Vi har allt fullt ut hos Länsförsäkring Kronoberg, både bank och försäkring. Med tanke på de värderingar som bolaget står för vill vi gärna jobba med dem. Mer än andra företag tar Länsförsäkring Kronoberg ett samhällsansvar och tänker på hållbarhet, säger Robin.

– Jag har jättestor nytta av Företagsfabriken. Det ger mycket att sitta i den här miljön och ha tillgång till bra nätverk, säger Per-Olov Thorén, vd för Apea som har utvecklat en mobil brandvakt för heta arbeten.

Företagsfabriken är en kreativ grogrund för tillväxt. Här ses från vänster entreprenörerna Robin Backström och Ola Ländin, Martina Ingels Sjöstrand från Länsförsäkring Kronoberg, Företagsfabrikens vd Helena Collin samt Kajsa Svensson, Länsförsäkring Kronoberg.

Satsar på småföretagare

Länsförsäkring Kronoberg fortsätter att växa på företagsmarknaden. Nu tas nästa steg i form av en skraddarsydd helhetslösning som utvecklas för småföretagare.

– Framtidstron är hög hos företagen i Kronobergs län. Här finns många företag med stark växtkraft, säger Billy Söderqvist, affärsområdeschef företags- och lantbruksförsäkring.

– Huvuddelen av företagandet i länet är småföretag. Vi utvecklar nu en heltäckande lösning bestående av företagsförsäkring, banktjänster, sjukvårdsförsäkring och tjänstepension. Vår ambition är att växa kraftigt inom småföretag och nystartade tjänsteföretag. Vi vill göra det så smidigt som möjligt för företagaren.

För att motverka en ökande trend med stölder av traktorer och entreprenadmaskiner har Länsförsäkring Kronoberg ett pågående arbete för att öka tanken på skadeförebygg. Det handlar bland annat om betydelsen av att ha maskiner på inhägnat område när de är uppställda. Det förebyggande arbetet går även ut på att påverka maskinhandlarna att leverera maskiner med spårsändare i samband med köp.

Korna trivs och mjölkar bra i nya stallet. Familjen Johansson med makarna Tina och Erik samt barnen Ebba och Tilda ser till att djuren har det bra.

Framtidens lantbruk

Lantbrukarparet Tina och Erik Johansson satsar fullt ut på mjölkproduktion, och ser till att optimera den på flera sätt.

– Vi försöker få alla kor att mjölka så mycket som möjligt. Samtidigt är det viktigt att de mår väl, säger Tina. Tina och Erik Johansson brukar och bor på Klockaregården i kyrkbyn på norra Bolmsö, tre mil nordväst om Ljungby. Det är en av tre aktiva mjölgårdar på den stora ön. Antalet är avsevärt färre jämfört med om man blickar tillbaka. Men de som är kvar kämpar på i tider med låga mjölkpriser och satsar på stordrift och hög volym för att få lönsamhet.

– Det produceras mer mjölk än någonsin på Bolmsö. Tidigare räckte det med att en tankbil hämtade, numera måste den även ha släp. I runda tal 15 000 liter mjölk hämtas på ön varannan dag, säger Erik. Klockaregården har brukats i generationer. När Tinas föräldrar, Anders och Anita Pettersson tog över 1980 fanns där sju kor och tre ungdjur.

– I dag har vi 120 mjölkande kor och 180 ungdjur. Vi har ändå inte den största mjölkbesättningen på ön, säger Tina.

För att få in tillräckligt med grovfoder arrenderar Tina och Erik tio gårdar, och har totalt 100 ha åker och 40 ha bete. Till det kommer skogsbruk på 120 ha egen mark.

Lägenhet inte vår grej

Att de skulle bli lantbrukare med egen gård var ingen självklarhet för vare sig Tina eller Erik när de var yngre.

– Jag har alltid varit intresserad av djur, men hade inte en tanke på att ta över föräldragården och bo på landet. Det kom efter att jag träffat Erik och fått barn. Livets gång, säger Tina.

- Vi bodde i lägenhet i Ljungby. Men det var inte vår grej, säger Erik. Generationsskiftet på Klockaregården påbörjades 2009, då Tina och Erik tog över 50 procent av gården och driften. Sedan 2013 äger de 100 procent. De bor numera i huvudbyggnaden på gården, medan Tinas föräldrar flyttat till ett hus på andra sidan kyrkan.

Boningshuset ser påfallande nytt och fräscht ut, vilket har sin förklaring i att den ursprungliga byggnaden brann ner år 2000. - Det blev bara skalet kvar. Tack vare försäkringen kunde huset byggas upp igen, och det blev väldigt bra, säger Tina.

Försäkringen funkar alltid

Att vara försäkrad i Länsförsäkring Kronoberg har gått i arv på Klockaregården.

- Det funkar alltid när det händer något. Vi har haft flera skador på maskiner och fordon som vi har fått ersatt genom försäkringen, säger Erik. Vi har en helhetslösning för allt på gården, för djur och byggnader. Och vi har bra kontakt med Bengt-Erik, vi känner honom väl.

Bengt-Erik Lindberg är lantbrukssäljare på Länsförsäkring Kronoberg. Han strävar efter en nära och kontinuerlig kontakt med sina lantbrukskunder.

- Det är viktigt för att hålla försäkringen uppdaterad med vad som händer på gården, om det till exempel ska byggas något eller köpas in en traktor. Kunden ska vara trygg med det försäkrings-skydd vi erbjuder. Vi finns nära när något händer, säger Bengt-Erik. Tina och Erik tycker också det är angeläget med personförsäkringar och har tecknat var sin liv- och olycksfallsförsäkring.

- Vi vill vara så pass försäkrade att om det värsta skulle hända, om någon av oss går bort, då ska den andre inte behöva sälja gården utan kunna bo kvar, säger Erik.

- Vi har också sett till att ha ett bra pensionssparande, säger Tina.

Optimerad mjölkproduktion

Tiden står knappast still på Klockaregården. Hela maskinparken, med bland annat traktorer och rundbalspress, har bytts ut.

- Slåtterkedjan är viktig för mjölkproduktionen. Vi måste kunna få in grovfodret på ett effektivt sätt, säger Erik. I samband med att Tina och Erik tagit över gården har de investerat i ett nytt modernt kostall med lösdrift och robotmjölkning. Dessutom har de renoverat ladugården från 1940-talet.

- Mjölkkor som inte passar för robotens teknik får bo och mjölkas i det gamla stallet med mjölkgrup, där vi sätter på maskinerna själva. Trögmjolkande kor är också bättre att ha där, säger Tina.

Roboten i det nya stallet mjölkar desto effektivare. Under en sjudagarsperiod mjölkade den i snitt 2 640 liter per dygn. Med den mängden var Klockaregården en av de tio bästa robotgårdarna i Sverige under 2015.

- Det är viktigt att få fram snabbmjölkande och hållbara djur, säger Tina, som sköter aveln på gården.

- Samtidigt gäller det att få i dem rätt mat i rätt mängd. Vi är noga med kraftfodret, säger Erik.

En gång i månaden kommer en foderrådgivare, en tjänst som köps in. På varje ko tas mjölkprover och mängden mjölk mäts. Efter analys programmeras datasystemet för att ge korna en individuellt anpassad foderstat för kraftfoder. Djuren har däremot fri tillgång till grovfoder.

- Mjölkproduktionen bär sig själv ekonomiskt, men inte mycket mer. Vi har huggit skog för att klara investeringarna, säger Erik, som välkomnar ett högre pris för mjölken.

Växer på landsbygden

Länsförsäkring Kronoberg fortsätter att växa på landsbygden, trots att marknadsandelen redan är så hög som 83 procent.

- Vårt starka varumärke med en väl fungerande organisation inom försäljning och skador, tillsammans med en lokal ombudsorganisation, medverkar till att antalet lantbrukskunder fortsätter att öka. Det är glädjande att vi har kundernas förtroende, men vi har egentligen inte fokus på att växa ännu mer. Vi fokuserar i stället på att våra försäkringskunder även ska bli kunder i vår bank och inom liv- och pensionsförsäkring, säger Billy Söderqvist, affärsområdeschef företags- och lantbruksförsäkring.

Stölder på landsbygden är ett bekymmer, med inbrott i maskinhallar och gårdsverkstäder med mera. Länsförsäkring Kronoberg har genomfört ett skadeförebyggande projekt med inbrottskydd och larm samt spårsändare på fordon och maskiner.

Sedan många år har Länsförsäkring Kronoberg varit med och arbetat för en renare landsbygd. Den återvinningstjänst som erbjuds lantbrukskunderna är fortsatt populär. Under 2015 samlades 123 ton skrot och 15 ton farligt avfall in på gårdarna i länet. Bland farligt avfall märks framför allt spillolja, oljefilter, bekämpningsmedel, blybatterier, färger och lysrör.

Historisk rekrytering tillför ny kompetens

Den 17 augusti 2015 blev en historisk dag ur ett HR-perspektiv för Länsförsäkring Kronoberg, då sex nya medarbetare började på en och samma dag. Aldrig tidigare har så många nyanställda börjat samtidigt.

– Vi förstärker för att svara upp mot vår vision att vara ledande inom trygghet. Samtliga nya medarbetare har kommit in i bolaget på ett mycket bra sätt, med stort engagemang och handlingskraft, säger personalchef Monica Persson.

Med totalt nio nyanställda under året har Länsförsäkring Kronoberg nu 92 medarbetare.

– Vår ambition är att bygga vidare på vårt redan starka varumärke och att fortsätta resan mot "ledande inom trygghet" och de mest nöjda och lojala kunderna och medarbetarna. Vi har målsättningen att fortsätta växa inom bank, liv- och sakförsäkring. Resursförstärkningarna är också viktiga för att skapa förutsättningar för en fortsatt god och hälsosam arbetsmiljö samt nöjda och engagerade medarbetare.

Stort engagemang hos medarbetarna

En av bolagets viktigaste konkurrensförmågor är medarbetarna och den insats de gör. Ett sätt att mäta, och därmed skapa ett utgångsläge för att förbättra delaktigheten och engagemanget, är bolagets kontinuerliga medarbetarundersökningar. Undersökningen, som genomfördes under oktober, visar på en högpresterande organisation med mycket engagerade medarbetare.

– Engagemang och kundfokus är stort bland våra medarbetare

och många är stolta över att jobba på Länsförsäkring Kronoberg. Kompetensutveckling, målfokus och närmaste chef är några av faktorerna bakom det höga engagemanget, säger Monica.

– Det är fantastiskt att få ta del av ett så positivt resultat. Nu gäller det att inte slå sig till ro, utan att tillsammans med samtliga medarbetare hela tiden jobba för att förbättra effektiviteten och öka nöjdheten hos våra kunder.

Nya medarbetare. De började alla på samma dag på Länsförsäkring Kronoberg. Från vänster: Sigrid Svensson, David Grann, Sofia Kulevska, Elin Ivarsson, Anna-Lena Johansson och Johan Hördegård.

Anna – representant för kunderna med möjlighet att påverka

Anna Persson är en engagerad vd för Växjöföretaget Formac. Hon är samtidigt stolt över förtroendeuppdraget som ordförande i fullmäktiges valberedning för Länsförsäkring Kronoberg.

– Det är en ära att få det förtroendet, men också ett tufft uppdrag. Länsförsäkring Kronoberg är ett kundägt och demokratiskt styrt bolag. Som representant för ägarna, det vill säga kunderna, kan jag vara med och påverka bolaget. Jag tror att många kunder inte vet hur det ägs och styrs, utan ser sig som vanliga kunder, säger Anna Persson.

Länsförsäkring Kronoberg är ett så kallat ömsesidigt bolag. Alla kunder äger bolaget tillsammans. Här finns inga externa aktieägare som kräver avkastning.

– Att bolaget betalar ut återbäring till kunderna när verksamheten ger överskott är ett tecken på att man som kund också är delägare.

Kunderna representeras av 55 ledamöter i Länsförsäkring Kronobergs fullmäktige, fördelade över kommunerna Alvesta, Lessebo, Ljungby, Markaryd, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö och Älmhult. Ledamöterna väljs på tre år i taget i samband med fullmäktigeval, som alla kunder är välkomna att vara med på.

”Inte vilket försäkringsbolag som helst”

– Eftersom fullmäktige ska representera alla kunder är det viktigt att vi har en väldigt bred fullmäktigegrupp, att vi speglar samhället och har mångfald.

Anna Persson är angelägen om att inför nyval få in tips på kandidater som också delar de djupare värderingar som Länsförsäkring Kronoberg står för.

– Det är inte vilket försäkringsbolag som helst. Det ligger en särskild grundvärdering i att vara ett kundägt bolag, som inte har något annat syfte än att vara till för sina kunder.

Anna lyfter fram den stora kunskap som är samlad i fullmäktige, och som bolaget har blivit bättre på att utnyttja. Fullmäktigeträffar kombineras med workshops där ledamöterna får jobba med frågeställningar som marknadsprofil och utveckling.

Nya krav på styrelsearbetet

Förutom att nominera fullmäktigeledamöter har valberedningen i uppdrag att lägga fram förslag på lämpliga personer till styrelsen för bolaget. Styrelseledamöter väljs av fullmäktige på den årliga bolagsstämman, då även bolagets årsredovisning klubbas.

– Det ställs ofantligt mycket högre krav på styrelsen i dag, vilket har att göra med olika regelverk som tillkommit. I valberedningen jobbar vi med en långsiktig plan för styrelsen, för att tillgodose de kompetenser som behövs. Jag är jättestolt över den styrelse vi har, avslutar Anna.

Anna Persson är vd för Formac, ett Växjöföretag som servar fordonsbranschen med kundunika produkter. Hon är också engagerad som ordförande i fullmäktiges valberedning för Länsförsäkring Kronoberg.

– Jag har alltid varit nöjd kund. När det väl händer något vill man ha hjälp. På Länsförsäkring Kronoberg är man väldigt bra på det, man känner sig omhändertagen.

5-årsjubileum i Älmhult

Lokalkontoret med stort hjärta för kunderna

På Länsförsäkring Kronobergs lokalkontor i Älmhult råder en familjär och hjärtlig stämning. Medarbetarna hjälper kunderna med alla slags ärenden inom bank, försäkring och fastighetsförmedling.

– Det är många kunder som byter bank och försäkringsbolag till oss på Länsförsäkring Kronoberg för att vi finns lokalt i Älmhult. Kunderna tipsar också varandra om oss, säger Helena Lundin, privatrådgivare bank.

– Vi är flexibla och löser allt efter bästa förmåga. Det är en jättefördel att vi sitter så nära varandra och kan hjälpa kunden med olika ärenden vid ett och samma besök, säger försäkringsrådgivare Marie Pålsson.

Länsförsäkring Kronoberg är det enda försäkringsbolaget med kontor i Älmhult, och som på riktigt lever upp till att vara lokala och nära sina kunder. I juni 2015 firade lokalkontoret femårsjubileum med öppet hus och festligheter. Älmhultsdagen i augusti och Julskyltningen är andra evenemang som medarbetarna går in för med liv och lust.

– Kunderna uppskattar att vi finns här på orten, att vi är lätt-tillgängliga och engagerade. Många kommer gärna in till oss, säger Klas Holmgren, privatrådgivare bank.

Besökare kan smidigt slussas mellan medarbetarna. Efter att ha pratat med en försäkringsrådgivare kan kunden slå sig ner hos en bankrådgivare intill, och vice versa.

– Om en kund är hos mig för att till exempel ändra sitt fond-

Länsförsäkring Kronobergs lokalkontor i Älmhult med Klas Holmgren och Helena Lundin, privatrådgivare bank, Malin Sjödin, compliance, och försäkringsrådgivare Marie Pålsson.

sparande kan denne passa på att fixa bilförsäkringen med Marie när kunden ändå är här, säger Klas.

– Många har också insett att det är extra förmånligt att ha både bank och försäkring hos oss. Då blir man Förmånskund med upp till 20 procents rabatt på försäkringarna, säger Helena.

Samhälle med framåtanda

IKEA:s stora närvaro i Älmhult präglar orten på ett positivt sätt. Med mycket personal utifrån, även utländska, ges det småländska samhället en stimulerande vitamininjektion.

– Här är snurr på allting, Älmhult är ett framåt samhälle. Många

engelsktalande kunder kommer in till oss. Och när de inte kan engelska får vi improvisera med kroppsspråk, säger Marie med ett leende.

– Det är full rusch här, en vardagspuls med kundkontakt, säger Malin Sjödin, som jobbar på Älmhultskontoret ett par dagar i veckan med bolagsövergripande compliancefrågor.

De som går i bostadstankar kan träffa fastighetsmäklaren Magnus Winquist, som delar sin tid mellan mäklarkontoren i Älmhult och Markaryd. Ett besök hos honom kan lämpligen kompletteras med en bankträff, för att få koll på räntor och lånelöfte inför bostadsaffären.

Familjedag med 2 000 besökare

Länsförsäkring Kronobergs Familjedag i Växjö 2015 blev en stor succé och präglades av skratt och glädje.

Omkring 2 000 besökare kom när Länsförsäkring Kronoberg bjöd in till Familjedag vid Konserthuset och Teaterparken den 19 september. Redan då dörrarna öppnades var en hel del folk på plats som ivrigt väntade på vad dagen hade att erbjuda. Barnen kunde bland annat roa sig med ansiktsmålning, ponnyridning och minizoo med får och kaniner.

Utanför Konserthuset fanns en rad olika utställare på plats, allt från idrottsföreningar och ideella organisationer till företag. I Växjö Vipers tält kunde man testa sina innebandytalanger genom att skjuta på mål. Hos Anticimex kunde man prova på att släcka en låtsasbrand. Även Sjöräddningssällskapet var på plats med sin svävare.

Inomhus väntade flera överraskningar. Besökarna möttes av ett hav av röda tröjor med glada medarbetare på Länsförsäkring Kronoberg. De galna clownerna Jecko & Jessie lockade till skratt, liksom trollkarlen Markus som skojade friskt med både barn och föräldrar. De duktiga eleverna från Academy of Music & Business i Tingsryd underhöll med låtar från bland annat Frost och Den lilla sjöjungfrun. Dagen bjöd också på föreläsningar inom olika teman, bland annat grannsamverkan och husköparskola.

Inne i Christina Nilsson-salen bjöds besökarna på underhållning med Samir & Viktor. Under stort jubel anträdde de scenen och framförde sina mest kända låtar. Som avslutning fick alla barn i publiken komma upp på scenen och dansa och sjunga med killarna.

Förvaltningsberättelse 2015

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkring Kronoberg avger härmed årsredovisning för 2015, bolagets 214:e verksamhetsår.

Koncernen

Koncernen består av moderföretaget Länsförsäkring Kronoberg (org nr 529501-7189) samt dotterföretaget Länsgården AB (org nr 556683-4015).

Verksamhet, inriktning

Länsförsäkring Kronoberg har sitt verksamhetsområde i Kronobergs län. Bolaget erbjuder ett brett utbud av försäkringar och banktjänster för privatpersoner, företag och lantbruk.

Förutom verksamhet där Länsförsäkring Kronoberg har egen koncession erbjuder bolaget försäkring inom såväl sak- som livförsäkringsområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB (LFAB) och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna.

Genom Länsförsäkringar Fastighetsförmedling erbjuds även fastighetsmäklartjänster.

Bolaget är även delaktigt i olika gemensamma återförsäkringsaffärer inom länsförsäkringsgruppen.

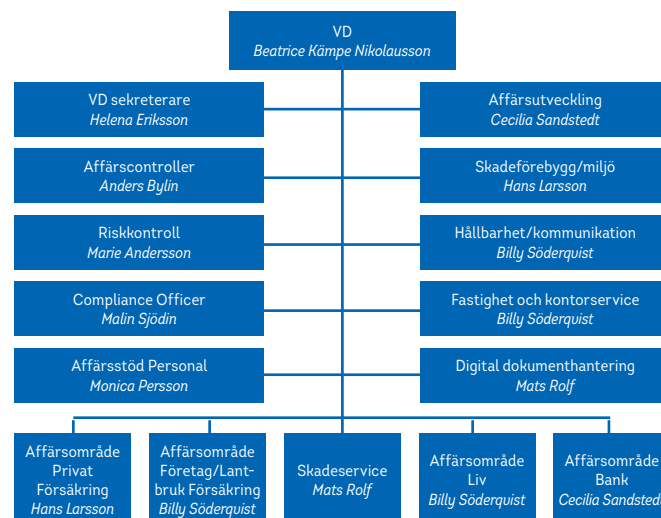
Organisation och struktur

Länsförsäkring Kronoberg ingår som ett av 23 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag i Länsförsäkringsgruppen. Gemensamt

äger gruppen Länsförsäkringar AB. Länsförsäkring Kronobergs andel i Länsförsäkringar AB är 2,3 procent. Vidare äger 17 av de lokala Länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak de tre fastighetsbolagen Humlegården Holding I, II, III. Länsförsäkring Kronobergs ägarandel i Humlegården Holding är 1,6 procent.

Bolaget är självständigt och ömsesidigt, vilket betyder att ägarna utgörs av bolagets sakförsäkringskunder. Dessa har inflytande på verksamheten genom att de väljer de 55 fullmäktigeledamöter som skall företräda dem på bolagsstämman. Bolagsstämman utser bolagets styrelse som består av sju stämموvalda ledamöter. Därutöver ingår verkställande direktören och två personalrepresentanter i styrelsen. Bolagsstämman utser revisorer.

Den interna organisationen inom Länsförsäkring Kronoberg är indelad i 5 affärsområden.

Verkställande direktör, affärsområdeschefer, affärscontroller, HR-chef samt en facklig representant ingår i företagets ledningsgrupp. Kontor finns i Växjö, Ljungby och Älmhult.

Länsförsäkring Kronoberg har två intressebolag enligt not 18. Länsförsäkring Kronobergs ägarandel uppgår till 45% i Hjalmar Petri Holding AB, en av de ledande privata aktörerna på fastighetsmarknaden i Växjö. Sedan den 1 januari 2014 är Länsförsäkring Kronoberg en av tre delägare i LF Affärsservice Sydost AB. I bolaget ingår funktionerna redovisning, IT och telefoni och syftet med bolaget är att minska driftkostnaden och sårbarheten inom dessa funktioner.

Viktiga händelser 2015

- Bolaget presenterar det bästa resultatet någonsin.
- Bolaget lämnar återbäring om MSEK 85 baserat på 2014 och 2015 års resultat.
- Stark tillväxt i försäkringsrörelsen med 6 700 försäkringar i nettoökning.
- Affärsvolymen i Bank passerar under året 6 miljarder.
- Enligt Svenskt kvalitetsindex (SKI) har Länsförsäkringar Sveriges mest nöjda kunder i alla kategorier inom sakförsäkring och privat pension. Länsförsäkringar har dessutom de mest nöjda bankkunderna på privatsidan enligt SKI.
- Länsförsäkring Bank fick pris för årets bästa mobila bank 2015 samt bästa mobila app av Mobilbusiness och Mobile Institute samt Web Service Award.
- Stormen Egon inledde året 2015 med ca 400 skador och stormen Gorm drog in i november månad med ca 1 300 skador.

Utveckling av bolagets verksamhet, resultat och ställning

Sammanfattning

- Bolagets sakförsäkringsrörelse stärkte ytterligare sin marknadsposition i Kronoberg. Premieintäkten f.e.r ökade med MSEK 25 till MSEK 435 under året. Samtliga rörelsegrenar ökade sina premiebestånd; företag med 7 procent, motor med 6 procent, privat och lantbruk med 7 respektive 5 procent.
- Trots att antalet skador ökade jämfört med 2014 var skadeåret 2015 förhållandevis gynnsamt för bolaget. Antalet skador ökade med ca 12 procent, till 17 400 skador.
- 15 storskador (skador överstigande MSEK 1, exkl. stormen Gorm och Egon) inrapporterades under året och totalkostnaden för dessa uppgick till MSEK 26.
- Koncernens försäkringstekniska resultat före återbäring och rabatter uppgick för 2015 till MSEK 48,8 (54,9).
- Totalavkastningen på bolagets finansportfölj uppgick till 9,5 (8,0) procent, motsvarande MSEK 179,4 (125,6).
- Bolagets bankverksamhet utvecklades volymmässigt positivt under 2015. Affärsvolymen, det vill säga den samlade förändringen av inlåning, utlåning och spara, ökade med 17,2 procent eller MSEK 956 till totalt MDR 6,5. Verksamhetens resultat förbättrades till MSEK -5,4 (-6,3), vilket främst berodde på högre marginaler i bankverksamheten under första halvåret samt ökade volymer.
- Livverksamhetens resultat uppgick till MSEK 0,6 (-0,0).

Försäkringsrörelsen

Under 2015 har Länsförsäkringar erhållit utmärkelsen för de mest nöjda kunderna inom sakförsäkring, på både privat- och företagsmarknaden. Under 2015 har Länsförsäkring Kronoberg genomfört lokala kundnöjdhetsundersökningar, vilket också visar en hög kundnöjdhet samt att en stor andel av kunderna vill

rekommendera Länsförsäkring Kronoberg till vänner och bekanta. För att få bättre insikt i hur kunderna upplever bolaget har löpande undersökningar genomförts där kunderna fått möjlighet att direkt lämna sina synpunkter efter avslutat kundmöte.

Under året har det skadeförebyggande arbetet fortsatt enligt uppsatt plan. Försäljning av vattenfelsbrytare, brand- och inbrottslarm, genomförande av elbesiktningar och informationskampanjer samt insamling av lantbruksskrot och miljöfarligt avfall är några av de aktiviteter som har varit i fokus under året. I säljledet har arbetet med riskvård fortgått, vilket är en viktig del i det skadeförebyggande arbetet.

Länsförsäkring Kronobergs sakförsäkringsverksamhet för 2015 visar på en lönsam tillväxt. Det försäkringstekniska resultatet för 2015, före avsättning till återbäring, blev 11,2% (13,4%) av premieintäkten för egen räkning. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat år 2015 uppgår till MSEK -6,2 (24,9) efter beslutad återbäring på MSEK 55,0 (30,0). Premieinkomsten har ökat med 5,3% till MSEK 494,1 (469,1*).

Premieintäkt per försäkringsgren, MSEK	2015	2014
Sjuk & Olycksfall	10,0	9,4
Hem & Villa	83,9	78,2
Företag & fastighet	132,9	124,8
Motor	117,3	109,2
Trafik	62,4	39,5
Summa direkt försäkring	406,4	361,1
Mottagen återförsäkring*	29,0	90,7
Totalt	435,4	451,7

*Inklusive mottagen trafikaffär

Antalet försäkringar har ökat inom samtliga marknadssegment. Den största tillväxten är på privatmarknaden, främst inom motorfordons-, villahem- samt olycksfallsförsäkringar. Antalet försäkringar har ökat med drygt 4 000 inom privatsegmentet. Detta har resulterat i att bolagets marknadsandelar har ökat

väsentligt. På villahemförsäkring ökade marknadsandelen med 0,9 procentenheter till 43,9% och på personbilsförsäkring med 1,7 procentenheter till en marknadsandel på 41,1%.

Även företags- och lantbrukssegmentet har vuxit under 2015. På företagssidan har premiebeståndet ökat med 7 procent. Lantbrukssegmentet har under 2015 vuxit med 119 försäkringar och ca MSEK 4,1 i premier. Det låga skadeutfallet inom både företags- och lantbruksaffären har bidragit till förbättrad lönsamhet jämfört med målet för år 2015.

Marknadsandelar, %	2015	2014
<i>Direkt försäkring</i>		
Hem	40,0	38,6
Villa, Villahem	43,9	43,0
Fritidshus	72,3	72,5
Företag - Bygg*	55,4	52,1
Företag - Tillverkning*	45,3	47,4
Företag - Tjänster*	40,1	41,8
Lantbruk	82,5	82,5
Privatmotor	41,1	39,4

*Från och med 2015 utgår det tidigare måttet för marknadsandelar för företag. Detta är ersatt av måttet för marknadstäckning för aktiebolag med 1-49 anställda fördelat på tre verksamhetsgrenar.

Stora skadehändelser

Under 2015 inträffade 15 skador med en uppskattad skadekostnad på över MSEK 1 (exklusive stormarna Egon och Gorm). Sammantaget är den förväntade skadekostnaden för dessa skador MSEK 26, vilket är ett normalår sett i ett femårsperspektiv. Den största enskilda skadan är stormen Gorm som inträffade i november månad. Stormen ledde till 1 300 anmälda skador med en beräknad skadekostnad på MSEK 32. Merparten av övriga större skador avser bostadsbränder. Den totala skadeprocenten för 2015 uppgick till 69,4 (64,9)*.

*inklusive justering av TFF-redovisning 2015

Kapitalförvaltning

Den totala avkastningen på bolagets portfölj uppgår till MSEK 179,4 (125,6) varav direktavkastning MSEK 23,6 (11,9). Bolagets aktieportfölj har haft högst totalavkastning under året och står för ca 49% av resultatet i kapitalförvaltningen. För utländska aktier uppgick avkastningen till 12,1% jämfört med de svenska aktierna som avkastade 11,4%. Avkastningen på LFAB-aktien uppgick till 7,5%.

Avkastningen på bolagets fastighetsportfölj uppgick till 27,2 procent motsvarande MSEK 99 under 2015. En väsentlig del (67%) av den totala avkastningen i fastighetsportföljen är hänförlig till ökningen av marknadsvärdet på innehavet i Bergvik Skog AB. Bolagets innehav i Bergvik Skog motsvarar 33 aktier och uppgår 2015-12-31 till ett värde av MSEK 132 (66). Värdet från oberoende värderingsman har under året ökat väsentligt från MSEK 2,4 till MSEK 4,0 per aktie. Vid värderingen 2014-12-31 valde styrelsen i LF Kronoberg att värdera innehavet i Bergvik enligt det medgivna lägre intervallet MSEK 2 (intervall MSEK 2,0-2,4) per aktie, då osäkerhet alltid finns att värdera denna typ av aktie. Bergvik Skog är landets största skogsägare med sammanlagt 2,3 miljoner hektar mark. Bergvik Skog har anlitat expertis för värderingen. Enligt IAS 41 skall växande skog värderas till verkligt värde. I det fall marknadspriser eller annat jämförbart värde saknas eller är svårbedömd skall verkligt värde kunna beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Bergvik Skogs bedömning är att relevanta marknadspriser saknas för skogsinnehav av den storlek som Bergvik Skog har. Metoden Bergvik Skog använder för beräkning av verkligt värde för den växande skogen är diskonterade framtida kassaflöden. Väsentliga parametrar vid beräkningen är den långsiktiga avverkningsplanen, förväntade försäljningspriser för timmer och massaved, kostnader för avverkning och skogsvård, inflation och den räntesats som används vid diskontering av beräknade kassaflöden till ett nuvärde. Den mest väsentliga faktorn till det ökade värdet på aktierna är den lägre diskonteringsräntan som använts vid värderingen per 2015-12-31. I bedömningen ligger en förväntan om att marknadsräntorna förblir låga under en längre tid.

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2014-12-31	Netto- placerat	Marknadsvärde 2015-12-31	Direkt- avkastning	Avkastning KSEK	Avkastning %	Allokering, % 2014-12-31	Allokering, % 2015-12-31
Ränteportfölj	575 317	182 020	751 548	5 816	23	0,00	31,0	35,6
Realränteobligationer	71 618	- 58 854	14 181	1 121	2 537	5,55	3,9	0,7
Obligationer	388 955	44 543	426 262	4 646	-2 590	-0,61	21,0	20,2
Företagsobligationer		5 047	4 943	36	-69	-2,49	0,0	0,2
Direktlån	2 785	-2 210	609	-23	10	0,87	0,2	0,0
Likvida medel	92 298	203 494	295 793	36	36	0,02	5,0	14,0
Strukt. prod. (obligationsdelen)	19 661	-10 000	9 760	0	99	0,78	1,1	0,5
Aktieportfölj	510 604	-65 938	483 066	12 441	50 843	11,87	27,5	22,9
Svenska aktier (noterade)	301 470	-19 129	301 740	7 267	28 298	11,38	16,3	14,3
Utländska aktier (noterade)	157 646	-39 669	135 183	561	16 135	12,07	8,5	6,4
Övriga onoterade bolag	43 891	-80	44 886	4 614	5 689	13,10	2,4	2,1
Derivat	7 597	-7 060	1 257	0	721	26,87	0,4	0,1
LFAB	386 807	13 804	430 569	0	29 959	7,54	20,9	20,4
Organisationsaktier	386 807	13 804	430 569	0	29 959	7,54	20,9	20,4
Fastighetsportfölj	381 057	-30 474	443 734	5 390	98 542	27,21	20,6	21,0
Direktägda fastigheter	131 363	-29 484	105 000	1 238	4 359	3,86	7,1	5,0
Fastighetsbolag	249 694	-991	338 734	4 152	94 183	37,77	13,5	16,1
TOTALT	1 853 785	99 412	2 108 917	23 646	179 367	9,53	100,0	100,0

Avkastningen på den totala ränteportföljen uppgick till 0,2 % (inklusive likvida medel). I enhetlighet med den strategiska inriktningen har merparten av de realränteobligationer som erhöles i beståndsoverlåtelsen av trafikaffären år 2014 avyttrats under år 2015.

Marknadsvärdet på koncernens placeringstillgångar uppgick vid verksamhetsårets slut till MSEK 2 109 (1 854). Koncernens likviditet uppgick vid årets slut till MSEK 300 (92).

Bank

Länsförsäkringar Bank är Sveriges femte största retailbank för privatpersoner, företag och lantbruk. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en hög tillväxt, god kreditkvalitet och nöjda kunder.

Under 2015 erhöles Länsförsäkringar Bank utmärkelsen för Sveriges mest nöjda privatkunder från Svenskt kvalitetsindex. Dessutom erhöles priser under den årliga Web Service Award

för bästa mobila bank 2015 samt bästa mobila app av Mobilbusiness och Mobile Institute.

Banken har under året haft en fortsatt positiv utveckling. Den totala affärsvolymen i Länsförsäkringar Kronoberg ökade med MSEK 956, motsvarande 17,2%. Under hösten översteg den totala affärsvolymen MDR 6. Det låga ränteläget har dock begränsat utvecklingen av inlåningen och har hållit tillbaka räntenettet under året.

Verksamhetens resultat förbättrades till MSEK -5,4 (-6,3) vilket främst berodde på högre marginaler i bankverksamheten under första halvåret samt ökade volymer.

Affärsvolym, Bank, MSEK	2015	2014
Bank, inlåning	2 301	2 042
Bank, utlåning	3 722	3 153
Sparande*	485	357
Total affärsvolym	6 508	5 552

*Fond, ISK och IPS - Marknadsvärde den 31 december

Liv

Årets kundnöjdhetsmätning från Svenskt Kvalitetsindex (SKI) visar att Länsförsäkringar har de mest nöjda privatkunderna inom liv- och pensionsförsäkring.

För att år 2018 ha de nöjdaste liv- och pensionskunderna och att vara marknadsledande pensionsleverantör bland våra prioriterade kundgrupper, så togs 2014 en långsiktig Livplan fram med sikte på 2018. Livplan 2018 innehåller en betydande ambitionshöjning. Bolaget ska både öka nyförsäljningen och vara vinnare på flyttmarknaden.

Under 2015 har Livplan 2018 implementerats i verksamheten, vilket har inneburit ökat fokus på inflytt av kapital samtidigt som vi fortsatt har haft fokus på nyförsäljning. En viktig del i detta är att vårda och utveckla gemensamt engagemang hos befintliga kunder.

I att ta hand om befintliga kunder på ett bra sätt ligger ett stort fokus på att erbjuda tradlivkunderna anpassade lösningar, varav Nya Trad är en. Under 2015 har arbetet med att erbjuda kunder möjligheten att villkorsändra försäkringar till Nya Trad fortsatt. Mottagandet från de som hittills fått erbjudandet har varit positivt och villkoren för 36 procent av kunderna har ändrats.

För att klara de mål som definierats i Livplan 2018 har en säljcoach anställts under 2015 i Länsförsäkringar Blekinge. Denna säljcoach delas tillsammans med Länsförsäkringar Blekinge, Länsförsäkringar Göinge/Kristianstad och Länsförsäkring Kronoberg.

Livförsäkring, MSEK	2015	2014
Inbetald premie	158	171
Förvaltad kapital	3 703	3 659

Väsentliga händelser efter verksamhetsårets slut

Styrelsen har beslutat att avsätta MSEK 55 i återbäring på 2015 års resultat. Återbäringskampanjen som omfattar avsättningar genomförda 2014 (MSEK 30) och 2015 (MSEK 55) planeras att genomföras under hösten 2016. Återbäringen riktar sig till bolagets boendekunder, företags- och lantbrukskunder samt delar av bolagets privat-, företags- och lantbruksmotorbestånd. Fördelningen mellan objekten har gjorts utifrån tidigare upparbetade vinster inom respektive objekt. Fördelningen mellan försäkrings-tagarkollektiven redovisas i Resultatanalysen för moderbolaget.

Förväntad framtida utveckling

På sakförsäkringsmarknaden har bolaget fortsatt att utvecklas och växt under 2015. I bolagets strategi för 2016-2018 så skall bolaget fortsätta växa inom samtliga segment. Målsättningen är att bolaget under strategiperioden ska generera ett stabilt och starkt försäkringstekniskt resultat. Det kan komma att infrias om skadeutvecklingen blir enligt de senaste årens genomsnittliga utfall.

Bankaffären har under 2015 haft en affärsvolymtillväxt motsvarande MSEK 956. Tillströmningen av nya kunder samt affärsvolymtillväxt förväntas hålla i sig under 2016. Det fortsatt låga ränteläget kommer dock begränsa resultatet och hålla tillbaka utvecklingen av räntenetto under året.

Det övergripande målet för bolagets kapitalförvaltning är att säkerställa att bolagets åtagande gentemot försäkringstagarna alltid kan fullföljas. Förvaltningen ska eftersträva en stabil avkastning över tid, vilket innebär att avkastningen inte bör fluktuera i för hög grad mellan åren. Det fortsatta låga ränteläget fortsätter även att begränsa möjligheterna till avkastning inom ränteplaceringar för bolagets kapitalförvaltning.

Solvens II

Arbetet med att anpassa bolagets verksamhet till Europaparlamentets och rådets kommande Solvens II-direktiv (2009/138/EG) har pågått under några år. År 2009 nåddes inom EU en överenskommelse om moderniserade verksamhetsregler för försäkringsbolag, Solvens II. Dessa nya verksamhetsregler innebär bland annat att större krav ställs på hur försäkringsbolagen hanterar sina risker.

Reglerna innebär även att kraven på minsta buffertkapital i försäkringsbolag blir väsentligt närmare relaterat till storleken på bolagets risker. Syftet är också att det ska ge ett bättre konsumentskydd. Solvens II träder i kraft den 1 januari 2016.

Under några år har Länsförsäkring Kronoberg tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag bedrivit ett projekt för att anpassa verksamheten till det nya regelverket. Förberedelserna har medfört stora arbetsinsatser och kostnader.

Som en del i förberedelserna till Solvens II, upprättar bolaget ERSA-rapport till styrelsen. ERSA står för Egen Risk och Solvens Analys och är i sig ingen enskild aktivitet, utan är väl integrerad med både bolagets strategiplan och budget. ERSA ägs och beslutas av bolagets styrelse och involverar beslutsförfattare på olika nivåer i bolaget. Under flera år har utbildningar i Solvens II genomförts på olika nivåer i bolaget. Utbildningarna omfattar samtliga medarbetare, ledning och styrelse.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Allmänt

Bolagets risker beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker.

Bolaget har en betryggande kapitalbuffert enligt Finansinspektionens Trafikljus. Bolagets risker och riskhantering beskrivs i not 2. Här nedan ges en kort sammanfattning.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Bolagets styrelse har utfärdat riktlinjer för finansförvaltningen i syfte att begränsa risken. Bolaget tillämpar vidare olika skyddsstrategier för att uppnå en ekonomisk säkring av tillgångarna.

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt försäkring bedöms vara väl balanserad. Det maximala självbehållet vid en enskild skadehändelse i direkt försäkring är MSEK 8. Bolagets genomsnittliga skadekostnadsprocent har under den senaste fem årsperioden uppgått till 71%* av premieinkomsten för egenräkning.

*inklusive justering av TFF-redovisning 2015

Kreditrisk

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor provisionersättning Länsförsäkring Kronoberg skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att provisionersättningen skall avräknas visst vid var tid av Banken bestämt belopp om minst 80% motsvarande de kreditförluster som vid var tid Banken bedömer kommer att belasta Banken avseende av bolaget vid var tid förmedlade lån. Avräkningen kan högst ske mot vad som motsvarar samtliga framtida utbetalningar av provisionersättning. För år 2016 är denna risk begränsad till MSEK 27,5 (24,4) av årets provisionersättning. Bolagets ansvar redovisas under rubriken Ansvarsförbindelser i balansräkningen.

Årets resultat i den förmedlade bankaffären har belastats med befarade kreditförluster på MSEK 0,7 (0,0). Kreditrisken i de lån, som bolaget lämnar, bedöms sammantaget vara låg.

Övriga risker

Andra risker är valutarisker, ränterisker och fastighetsrisker. I övrigt hänvisar vi till not 2.

Information om icke finansiella resultatindikationer

Hållbarhet – Socialt, ekonomiskt och miljömässigt ansvarstagande

Hållbara produkter, tjänster och relationer är en naturlig, och extra angelägen del, av Länsförsäkring Kronobergs varumärke. Fokus i strategin 2016-2018 ligger på att förena en lönsam verksamhet med sociala, ekonomiska och miljömässiga mål. All verksamhet ska genomsyras av hållbarhet. Bolaget engagerar sig aktivt för att ta ansvar för miljön och för människors hälsa och välbefinnande.

Under 2015 engagerades samtliga medarbetare i att definiera vad som är hållbarhet inom deras respektive affärs- och ansvarsområde. Medarbetarna har även engagerats i att ta fram förslag på tänkbara hållbarhetskampanjer som skall genomföras med start 2016.

Det sociala ansvarstagandet handlar till stor del om samhällsengagemang i olika former.

Länsförsäkring Kronoberg samarbetar med flera olika aktörer. Öster i samhället är en satsning tillsammans med Östers IF. Ride of Hope är en cykelsatsning till förmån för Barncancerfonden. Länsförsäkring Kronoberg samarbetar även med Academy of Music & Business i Tingsryd, en spetsutbildning för unga musiker och entreprenörer. Andra viktiga områden är att jobba för att vara en attraktiv arbetsgivare och att verka för en god arbetsmiljö.

Det ekonomiska ansvaret handlar övergripande om lönsam och hållbar tillväxt. Företagande får inte ske till priset av ett ojämlikt samhälle och en förstörd miljö. Ansvarsfulla investeringar är en annan del av det ekonomiska ansvarstagandet. En genomlysning görs av bolagets investeringar, för att säkerställa att de inte bryter mot

internationella konventioner för miljö, vapen, barnarbete med mera.

Länsförsäkring Kronoberg är sedan år 2003 miljöcertifierat enligt ISO 14001. Miljöarbetet ingår som en naturlig del i verksamheten och ska leda till en god miljöutveckling för bolaget, kunderna och omvärlden. Inom miljöområdet bidrar Länsförsäkring Kronoberg till en hållbar utveckling, bland annat genom ett omfattande arbete för att förebygga skador och olyckor. Skador orsakade av brand, vatten och inbrott är vanliga och representerar en stor del av den totala skadekostnaden för Länsförsäkring Kronoberg, samtidigt som de har en stor miljöpåverkan. För att nämna ett exempel släpper en normalstor villabrand ut cirka 25 ton koldioxid, vilket motsvarar en personbils utsläpp när den körs tre varv runt jorden. Provtryckning av skorstenar, installation av brand- och inbrottslarm samt vattenfelsbrytare är exempel på skadeförebyggande insatser.

Vi samlar dessutom in åtskilliga ton skrot och miljöfarligt avfall varje år in hos bolagets lantbrukskunder, för återvinning på ett så miljövänligt sätt som möjligt. Verkstäder som anlitas åläggs att reparera fordon på ett för miljön hållbart sätt genom att återanvända begagnade delar, utan att äventyra säkerheten. Under 2015 samlades 123 ton lantbruksskrot in och 15 ton miljöfarligt avfall.

Ledstjärna

Länsförsäkring Kronoberg är ett kundägt och lokalt företag vars vision är att vara ledande inom trygghet och alltid sätta kundens trygghet och behov i centrum. Länsförsäkring Kronobergs värderingar är engagemang, handlingskraft, nyfikenhet och laganda.

Kompetens och prestationsutveckling

Inom Länsförsäkring Kronoberg ges medarbetarna möjlighet att påverka såväl bolagets som sin egen utveckling. En av bolagets viktigaste konkurrensförmågor är medarbetarna och den insats de gör.

Synen på kompetens i Länsförsäkring Kronoberg handlar om varje medarbetares förmåga att prestera önskvärda arbetsre-

sultat utifrån relevanta kunskaper, erfarenheter och färdigheter. Det handlar också om att attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens inom företaget.

Utgångspunkten för medarbetarnas prestation och utveckling är lagda strategiplaner och de gemensamma värderingarna. Under 2015 påbörjades ett bolagsövergripande kompetensprojekt, för att identifiera bolagets nuvarande kompetens, framtida kompetenskrav samt utvecklingsområden. Arbetet med att införa detta kommer att fortsätta under 2016. Ambitionen är att skapa goda förutsättningar för den personliga utvecklingen samtidigt som medarbetaren får regelbunden återkoppling på sin prestation genom måluppföljning. Utifrån företagets övergripande strategi fastställs varje år mål på bolags-, grupp- och individnivå.

Ett sätt att mäta, och därmed skapa ett utgångsläge för att förbättra delaktigheten och engagemanget hos medarbetarna, är bolagets kontinuerliga medarbetarundersökningar. En undersökning genomfördes under hösten 2015 som indikerar en högpresterande organisation med starkt ledarskap och ett högt engagemang och kundfokus hos medarbetarna.

Ersättning och förmåner

I bolaget finns inga rörliga ersättningar till ledande befattningshavare eller gruppchefer. Rörlig ersättning/provision förekommer bland säljande personal, men dessa rörliga ersättningar bedöms inte påverka bolagets risknivå. De provisioner som utbetalas är enligt gällande kollektivavtal. Upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare redovisas i not 35.

Hälsa

Länsförsäkring Kronobergs ambition är att bibehålla en god hälsa hos varje medarbetare och arbeta för en god arbetsmiljö. Bolaget arbetar löpande med hälsofrämjande aktiviteter, för att kunna behålla och stärka friska medarbetare. En del i detta arbete är att öka hälsomedvetandet hos medarbetarna. Bolaget

erbjuder bland annat friskvårdsbidrag som kan användas till individuella former av träningsaktiviteter. Under 2015 genomfördes en motionskampanj med gott resultat och samtliga medarbetare erbjöds en utbildning i stresshantering. Målet är ett frisktal på minst 97% friska medarbetare och utfallet för 2015 blev 97,7% (97,5%). Krishantering, risk och säkerhetsfrågor är andra delar som är viktiga att ha fokus på ur ett hälsoperspektiv. Ett öppet och tolerant arbetsklimat befriat från alla former av diskriminering är en grundsten i bolagets förhållningssätt, gentemot både kollegor och kunder. Att jobba aktivt för att främja jämställdhet och mångfald är en självklarhet i bolagets hållbarhetsarbete.

Medarbetare och arbetsmiljö

Vid omräkning till heltid motsvarar bolagets samtliga anställda 88 (88) heltidstjänster vid utgången av 2015. Medelåldern uppgår till 46 (46) år. Av företagets medarbetare utgör 49 procent kvinnor och 51 procent män. På chefspositioner i bolaget är fördelningen 33 procent kvinnor och 67 procent män.

Länsförsäkring Kronoberg har en arbetsmiljökommitté som har som syfte att skapa en god arbetsmiljö för medarbetarna. Gruppen genomför skyddsronder samt jobbar med arbetsmiljöfrågor som avser hela bolaget. Vartannat år genomförs medarbetarundersökningar för att öka förståelsen för hur medarbetarna mår och hur vi kan utvecklas för att bli mer effektiva, framgångsrika och motiverade.

Etiska riktlinjer, intressekonflikt och sekretess

Försäkrings- och bankverksamhet innebär att ha ett gemensamt ansvar för människors trygghet. Den omfattande försäkrings- och finansverksamheten medför att kunderna ska känna förtroende och tillit till hur bolaget hanterar och förvaltar varje enskild persons eller företags särskilda behov av bank- och försäkringstjänster. De skall dessutom känna förtroende för att den information som lämnas av dem stannar inom bolaget och inte riskerar att spridas. Reglerna om etik och moral omfattar därför

inte bara medarbetare i Länsförsäkring Kronoberg utan även samarbetspartners, såsom ombud och konsulter.

Länsförsäkring Kronobergs etiska regler är anpassade till den verksamhet som bedrivs. Styrelsen ska med viss regelbundenhet utvärdera reglerna och följa upp hur de tillämpas.

Säkerhet och kontinuitet

Under 2015 har bolaget upphandlat samt installerat ett nytt skal- och passersystem på kontoret i Växjö. På kontoren i Ljungby och Älmhult har samma skydd inventerats och en del åtgärder har vidtagits för att förbättra medarbetarnas arbetsmiljö i samband med kundmöten. Bolaget har även uppdaterat och reviderat brandskydds- och säkerhetsregler samt tagit fram informationsmaterial för gäster som besöker oss mer än över dagen. Livräddarna har vid två tillfällen haft utbildning, där de bland annat säkerställt alla utrymningsvägar samt haft genomgång av bolagets beredskaps- och kontinuitetsplan. Bolaget har också organiserat och fördelat ansvaret inom olika säkerhetsområden. Under 2015 rapporterades 29 incidenter i rapporteringssystemet C2 som avsåg larm, hot eller säkerhet i allmänhet. Under första kvartalet 2016 är en interaktiv säkerhetsutbildning inplanerad och under det andra kvartalet ska en brandskyddsutbildning för all personal genomföras.

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står:

Balanserat resultat	389 959 299
Årets resultat	103 033 765
	492 993 064

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att årets disponibla vinstmedel, SEK 492 993 064 i moderbolaget, balanseras i ny räkning.

Femårsöversikt Belopp i KSEK

RESULTAT, KONCERNEN	2015	2014	2013	2012	2011
Premieintäkt f.e.r	435 380	410 590	383 287	373 261	336 828
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	2 312	6 268	5 345	8 625	10 055
Försäkringersättningar f.e.r.	-302 090	-266 412	-279 260	-263 163	-263 097
Återbäring	-55 000	-30 000	-24 150	-1 013	-1 562
Driftskostnader f.e.r.	-85 781	-85 393	-77 799	-77 732	-75 973
Övriga tekniska kostnader	-1 014	-10 135	-482	-28	227
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	-6 193	24 918	6 941	39 950	6 478
Finansrörelsens resultat	167 404	112 502	104 482	57 866	-9 398
Övriga intäkter och kostnader	-4 542	-5 736	-12 324	-622	858
Resultat före dispositioner och skatt	156 669	131 684	99 099	97 194	-2 062
Årets resultat	134 227	107 617	80 515	105 450	-633
EKONOMISK STÄLLNING, KONCERNEN					
Placeringstillgångar, verkligt värde	1 748 584	1 698 974	1 486 961	1 316 746	1 257 352
Premieinkomst f.e.r.	448 716	422 192	398 627	381 427	347 626
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	923 989	820 736	651 467	589 951	569 050
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	1 058 096	923 319	814 943	722 482	626 665
Uppskjuten skatt	198 695	187 600	174 990	155 862	163 806
Konsolideringskapital	1 256 791	1 110 919	989 933	878 344	790 471
Konsolideringsgrad %	280	263	248	230	227
Kapitalbas*	1 051 820	929 528	953 063	853 834	721 455
Erforderlig solvensmarginal*	89 625	84 476	74 078	72 158	69 139
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r.	69,4	64,9	72,9	70,5	78,1
Driftkostnadsprocent f.e.r.	19,7	20,8	20,3	20,8	22,6
Totalkostnadsprocent f.e.r.	89,1	85,7	93,2	91,3	100,7
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning %	1,3	0,8	1,1	2,5	1,9
Totalavkastning %	9,5	8,0	8,2	5,4	0,3

* Ausser moderbolaget

Under 2015 har nettoresultatet av TFF-affären övergått från att ha redovisats under "Försäkringersättningar" samt "Driftkostnader" till att tas upp under "Övriga tekniska kostnader". Vad gäller denna förändring har dock omräkning även skett för året 2011-2014 för att få relevanta jämförelsetal, se not 40.

För jämförbarhet över tid har 2014 års värden rensats från effekter av beståndsoverlåtelse av trafikaffären 2014.

Resultaträkning Belopp i KSEK

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2015	2014	2015	2014
Premieintäkter f.e.r					
Premieinkomst	3	494 085	533 223	494 085	533 223
Premier för avgiven återförsäkring		-45 369	-69 889	-45 369	-69 889
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-13 336	-11 601	-13 336	-11 601
		435 380	451 733	435 380	451 733
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	2 312	6 268	2 312	6 268
Försäkringersättningar f.e.r.	5				
Utbetalda försäkringersättningar					
Före avgiven återförsäkring		-292 862	-297 967	-292 862	-297 967
Återförsäkrares andel		25 699	30 305	25 699	30 305
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.					
Före avgiven återförsäkring		-29 520	-73 080	-29 520	-73 080
Återförsäkrares andel		-5 407	30 400	-5 407	30 400
		-302 090	-310 342	-302 090	-310 342
Driftskostnader f.e.r.	6	-85 781	-85 482	-84 865	-84 557
Övriga tekniska kostnader och intäkter	7, 40	-1 014	-10 135	-1 014	-10 135
Återbäring	39	-55 000	-30 000	-55 000	-30 000
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-6 193	22 042	-5 277	22 967
ICKE TEKNISK REDOVISNING					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-6 193	22 042	-5 277	22 967
Kapitalavkastning, intäkter	8, 9	96 174	70 433	91 562	70 433
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8, 10	85 368	55 412	63 188	15 609
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8, 10	-4 885		-4 885	
Kapitalavkastning, kostnader	8, 11	-8 625	-8 502	-8 625	-8 502
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-2 312	-6 268	-2 312	-6 268
Andel i intresseföretags resultat	8, 10	1 684	1 427	0	0
Övriga intäkter och kostnader	12	-4 542	-5 736	-4 542	-5 736
Resultat före skatt/resultat före bokslutsdispositioner och skatt		156 669	128 808	129 109	88 503
Bokslutsdispositioner	13				
Förändring av säkerhetsreserv		-	-	0	-42 000
Förändring av periodiseringsfond		-	-	-4 401	-7300
Resultat före skatt		156 669	128 808	124 708	39 203
Skatt på årets resultat	14	-22 442	-21 191	-21 675	-10 545
Årets resultat		134 227	107 617	103 033	28 658
RAPPORT ÖVER ÖVRIGT TOTALRESULTAT					
Årets resultat		134 227	107 617	103 033	28 658
Årets övrigt totalresultat		0	0	0	0
Årets totalresultat		134 227	107 617	103 033	28 658

2015

Resultatanalys för moderbolaget Belopp i KSEK

RESULTATANALYS FÖR SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	TOTALT 2015	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motor	Trafik	Summa dir. försäkring	Mottagen återförsäkring
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat								
Premieintäkt f.e.r. Not RA 1	435 380	10 040	83 853	132 882	117 264	62 353	406 392	28 988
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	2 312	179	0	0	0	1 903	2 082	230
Försäkringsersättningar f.e.r. Not RA 2	-302 090	-13 372	-68 499	-73 476	-73 459	-44 715	-273 521	-28 569
Återbäring	-55 000	903	-15 759	-22 377	-10 619	-7 148	-55 000	0
Driftskostnader f.e.r.	-84 865	-2 510	-17 454	-32 686	-14 021	-18 016	-84 687	-178
Övriga extra ordinära kostnader	-1 014				-1 014	0	-1 014	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-5 277	-4 760	-17 859	4 343	18 151	-5 623	-5 748	471
Avvecklingsresultat f.e.r.								
Avvecklingsresultat brutto	31 604	8 682	3 816	8 095	4 588	4 457	29 638	1 966
Återförsäkrares andel	-13 518	-7 355	-1 179	-5 825	-2 811	3 652	-13 518	0
Avvecklingsresultat f.e.r.	18 086	1 327	2 637	2 270	1 777	8 109	16 120	1 966
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-213 128	-6 424	-44 758	-68 880	-56 835	-34 898	-211 795	-1 333
Avsättning för oreglerade skador	-819 621	-106 862	-37 398	-77 779	-17 040	-296 004	-535 083	-284 538
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	-1 032 749	-113 286	-82 156	-146 659	-73 875	-330 902	-746 878	-285 871
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oreglerade skador	193 847	19 893	3 974	16 799	0	153 181	193 847	0
Summa återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	193 847	19 893	3 974	16 799	0	153 181	193 847	0

Noter till resultatanalys Belopp i KSEK

NOTER TILL RESULTATANALYS SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	TOTALT 2015	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motor	Trafik	Summa dir. försäkring	Mottagen återförsäkring
Not RA 1								
Premieintäkter f.e.r.	435 380	10 040	83 853	132 882	117 264	62 353	406 392	28 988
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	494 085	13 464	89 093	166 221	122 294	74 338	465 410	28 675
Premier för avgiven återförsäkring	-45 369	-2 374	-2 375	-29 737	-972	-9 911	-45 369	0
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-13 336	-1 050	-2 865	-3 602	-4 058	-2 074	-13 649	313
Not RA 2								
Försäkringsersättningar f.e.r	-302 090	-13 372	-68 499	-73 476	-73 459	-44 715	-273 521	-28 569
Utbetalda försäkringsersättningar	-267 163	-7 794	-62 428	-72 475	-74 214	-32 033	-248 944	-18 219
Före avgiven återförsäkring	-292 862	-8 796	-63 538	-76 646	-76 135	-49 528	-274 643	-18 219
Återförsäkrares andel	25 699	1 002	1 110	4 171	1 921	17 495	25 699	0
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.	-34 927	-5 578	-6 071	-1 001	755	-12 682	-24 577	-10 350
Före avgiven återförsäkring	-29 520	2 778	-7 677	-7 191	1 645	-8 725	-19 170	-10 350
Återförsäkrares andel	-5 407	-8 356	1 606	6 190	-890	-3 957	-5 407	0

Rapport över finansiell ställning för koncernen Belopp i KSEK

2015

TILLGÅNGAR	Not	2015	2014
Immateriella tillgångar			
Systemutvecklingskostnader	15	0	916
		0	916
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	16	41 000	70 350
Aktier och andelar i intresseföretag	18	101 177	98 267
Aktier och andelar	19	1 127 512	1 017 448
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19	477 029	502 528
Derivat	19	1 257	7 596
Övriga lån	19	609	2 785
		1 748 584	1 698 974
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		157	206
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	27	193 847	199 254
		193 847	199 254
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	20	115 476	111 185
Fordringar avseende återförsäkring		8 547	12 542
Övriga fordringar		22 924	34 088
		146 947	157 815
Andra tillgångar			
Rörelsefastigheter	16	64 000	61 013
Övriga materiella tillgångar och varulager	21	4 349	4 238
Likvida medel		300 358	92 447
Aktuell skattefordran	14	0	3 115
		368 707	160 813
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	22	88	2 900
Förutbetalda anskaffningskostnader	23	7 246	5 446
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	4 532	1 635
		11 866	9 981
SUMMA TILLGÅNGAR		2 470 108	2 227 959

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2015	2014
Eget kapital			
Reserver		10 000	10 000
Balanserad vinst eller förlust inklusive årets resultat		1 048 096	913 319
		1 058 096	923 319
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring			
Ej intjänade premier och kvarstående risker	26	213 128	199 792
Oreglerade skador	27	819 621	790 101
Återbäring	39	85 087	30 097
		1 117 836	1 019 990
Andra avsättningar			
Pensioner	28	11 940	11 998
Aktuell skatteskuld	14	5 967	0
Uppskjuten skatteskuld	14	198 695	187 600
		216 602	199 598
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		44 895	43 735
Skulder avseende återförsäkring		0	6 713
Övriga skulder	19, 29, 30	17 225	22 601
		62 120	73 049
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	15 454	12 003
		15 454	12 003
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 470 108	2 227 959

För upplysning om koncernens ställda säkerheter och eventualförpliktelser, se noterna 32 och 33.

Balansräkning för moderbolaget Belopp i KSEK

TILLGÅNGAR	Not	2015	2014
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	16	105 000	131 363
Aktier och andelar i koncernföretag	17	38 431	38 481
Aktier och andelar i intresseföretag	18	7 100	7 100
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Aktier och andelar	19	1 016 588	928 017
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19	477 029	502 528
Derivat	19	1 257	7 596
Övriga lån	19	609	2 785
		1 646 014	1 617 870
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		157	206
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	27	193 847	199 254
		193 847	199 254
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	20	115 476	111 185
Fordringar avseende återförsäkring		8 547	12 542
Fordringar på dotterbolag		0	0
Övriga fordringar		22 924	34 088
		146 947	157 815
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar och varulager	21	4 349	4 238
Kassa och bank		295 636	92 298
Aktuell skattefordran	14	0	3 115
		299 985	99 651
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	22	88	2 900
Förutbetalda anskaffningskostnader	23	7 246	5 446
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	4 532	1 635
		11 866	9 981
SUMMA TILLGÅNGAR		2 298 816	2 084 777

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2015	2014
Eget kapital			
Uppskrivningsfond		18 009	18 009
Reservfond		10 000	10 000
Balanserad vinst eller förlust		389 959	361 301
Årets resultat		103 033	28 658
		521 001	417 968
Obeskattade reserver	25	469 012	464 612
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	26	213 128	199 792
Oreglerade skador	27	819 621	790 101
Återbäring	39	85 087	30 097
		1 117 836	1 019 990
Andra avsättningar			
Pensioner	28	11 940	11 998
Aktuell skatteskuld	14	5 968	0
Uppskjuten skatteskuld	14	95 512	85 184
		113 420	97 182
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		44 895	43 735
Skulder avseende återförsäkring		0	6 713
Övriga skulder	19, 29, 30	17 198	22 574
		62 093	73 022
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	15 454	12 003
		15 454	12 003
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 298 816	2 084 777
STÄLLDA SÄKERHETER	32	923 989	820 736
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Kreditansvar Länsförsäkringar Bank	33	27 518	24 430
Åtaganden		Inga	Inga

Rapport över förändringar i eget kapital Belopp i KSEK

EGET KAPITAL I KONCERNEN	Reserver	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2014-01-01	10 000	805 702	815 702
Årets totalresultat			
Årets resultat		107 617	107 617
Årets övrigt totalresultat	0	0	0
Årets totalresultat	0	107 617	107 617
Utgående eget kapital 2014-12-31	10 000	913 319	923 319
Ingående eget kapital 2015-01-01	10 000	913 319	923 319
Justering ingående eget kapital		10	10
Justering IFRS			0
Erhållen utdelning från intresseföretag 1)		540	540
Årets totalresultat			
Årets resultat		134 227	134 227
Årets övrigt totalresultat	0	0	0
Årets totalresultat	0	134 227	134 227
Utgående eget kapital 2015-12-31	10 000	1 048 096	1 058 096
EGET KAPITAL I MODERBOLAGET	Bundet eget kapital		Totalt eget kapital
	Reserv- fond	Uppskriv- ningsfond	
Ingående eget kapital 2014-01-01	10 000	18 009	361 301
Årets totalresultat			0
Årets resultat		28 658	28 658
Årets övrigt totalresultat		0	0
Årets totalresultat	0	0	28 658
Utgående eget kapital 2014-12-31	10 000	18 009	389 959
		0	8
Ingående eget kapital 2015-01-01	10 000	18 009	389 959
Årets totalresultat			
Årets resultat		103 033	103 033
Årets övrigt totalresultat		0	0
Årets totalresultat	0	103 033	103 033
Utgående eget kapital 2015-12-31	10 000	18 009	492 992

BUNDET EGET KAPITAL

Reservfond

Enligt övergångsregler till ändring av ÅRL överfördes medel som tillförts överkursfonden före den första januari 2006 till reservfond i den första årsredovisningen som upprättats efter första januari 2006. Det betyder att kalenderårs-företag fört över överkursfonden till reservfonden i årsredovisningen för år 2005. Reservfonden är fortsatt bundet eget kapital. Överkursfonder som uppkommer efter första januari 2006 redovisas som fritt eget kapital.

Uppskrivningsfond

Posten omfattar belopp som satts av till uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap. 1-2§§ ÅRL.

FRITT EGET KAPITAL

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondsavsättning.

Kassaflödesanalys (direkt metod) Belopp i KSEK

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015 Jan-Dec	2014 Jan-Dec	2015 Jan-Dec	2014 Jan-Dec
Löpande verksamhet				
Premieinbetalningar	491 692	524 027	491 692	524 027
Utbetalningar av premier till återförsäkrare	-45 369	-69 889	-45 369	-69 889
Skadeutbetalningar	-297 883	-304 144	-297 883	-304 144
Skadeinbetalningar från återförsäkrare	22 981	36 768	22 981	36 768
Driftsutgifter	-77 130	-68 360	-77 130	-68 350
Utbetalningar av återbäring	-10	-20 903	-10	-20 903
Betald skatt	-3 364	-4 794	-3 364	-4 794
Erhållen likvid vid beståndsoverlåtelse	0	59 218	0	59 218
Ej likvid påverkande extra ordinära poster	0	7 891	0	7 891
Kassaflöde från den löpande verksamheten	90 917	159 814	90 917	159 824
Investeringsverksamheten				
Direktavkasting	8 513	4 364	3 890	4 363
Nettoinvesteringar i:				
- byggnader & mark	45 651	-2 013	45 651	-2 013
- aktier & andelar i koncernföretag	0	-127	50	-177
- finansiella placeringstillgångar	63 471	-155 604	63 471	-155 604
Nettoinvesteringar i materiella tillgångar	-641	-866	-641	-866
Kassaflöde från investeringsverksamheten	116 994	-154 246	112 421	-154 297
Finansieringsverksamheten				
Betalda räntor	0	0	0	0
Amortering av lån	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0	0
Årets kassaflöde	207 911	5 568	203 338	5 527
Likvida medel vid årets början	92 447	86 879	92 298	86 771
Årets kassaflöde	207 911	5 568	203 338	5 527
Likvida medel vid årets slut	300 358	92 447	295 636	92 298

2015

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Länsförsäkring Kronoberg är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Växjö. Adressen till huvudkontoret är Kronobergsgatan 10, Växjö. Organisationsnumret är 529501-7189. Moderbolaget har ett dotterbolag, Länsgården org.nr. 556683-4015, med säte i Växjö.

Årsredovisningen omfattar perioden 2015-01-01 – 2015-12-31. Ordinarie bolagsstämma kommer att hållas den 28 april 2015 kl. 15.00 i Domkyrkocentrum, Växjö.

Rapporterna presenteras i tusental svenska kronor (KSEK), om inte annat anges. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste tusental.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Bilagda årsredovisningshandlingar har upprättats enligt lagen om årsredovisning i försäkringsbolag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:26 med tillhörande ändringsföreskrifter. Enligt inspektionens allmänna råd tillämpas s.k. lagbegränsad IFRS i moderföretagets redovisning med tillämpning av RFR 2, medan full IFRS tillämpas i koncernredovisningen med tillämpning av RFR 1. Med lagbegränsad IFRS avses en tillämpning av de internationella redovisningsstandarder samt tillhörande tolkningsmeddelanden som antagits av Europeiska kommissionen, med de avvikelser från tillämpningen som Finansinspektionen angivit.

Nya redovisningsprinciper för 2015

För 2015 har ändrade redovisningsprinciper införts. Ändringar har skett i IFRIC 21 Avgifter, IFRS 3 Samarbetsarrangemang, IFRS 13 Portföljundantagets tillämpningsområde och IAS 40 Förvaltningsfastigheter. Ändringarna har inte haft någon väsentlig effekt på företagets redovisning.

Nya redovisningsregler, IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

FFFS 2015:12, Föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag kommer att ersätta Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:26) om årsredovisning i försäkringsföretag. I de nya föreskrifterna införs utökade upplysningskrav på den diskonteringsränta som företaget använder. Bestämmelserna om nyckeltal har anpassats till de krav och begrepp som gäller i och med genomförandet av Solvens II-direktivet och försäkringsgrenarnas indelning har anpassats till den nationella tillsynsrapporteringen. Reglerna om offentliggörande av redovisningsrelaterade uppgifter om ersättningar och förmåner till ledningen överförs till FFFS 2015:12 från Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2011:2) om ersättningspolicy i försäkringsföretag, fondbolag, börser, clearingorganisationer och institut för utgivning av elektroniska pengar.

Reglerna träder i kraft den 1 januari 2016 och tillämpas för första gången på årsbokslut, årsredovisningar och koncernredovisningar för räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2015 och i delårsrapporter som upprättas för del av sådant räkenskapsår.

Utöver förändrade krav på upplysningar och nyckeltal förväntas inte de nya reglerna innebära någon väsentlig förändring i de finansiella rapporterna

IASB arbetar med fas II av IFRS 4 Försäkringsavtal och beräknar publicera ändringarna i slutet av 2016. Det är därmed osäkert om de nya reglerna kommer att träda i kraft 2019 eller 2020.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har genom IFRS 9 färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected-loss") nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder ikraft den 1 januari 2018 och tidigare tillämpning är tillåten givet att EU antar standarden. EU förväntas anta IFRS 9 under 2015. Bolaget har ännu inte gjort någon detaljerad utvärdering, men preliminärt bedöms inte IFRS 9 medföra någon förändring av bolagets redovisning.

IFRS 15 Intäkter från kontrakt med kunder träder i kraft 2018. Syftet med en ny intäktsstandard är att ha en enda principbaserad standard för samtliga branscher som ska ersätta befintliga standarder och uttalanden om intäkter. Standarden ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal. Alla företag kommer att påverkas av de nya, väsentligt utökade, upplysningskraven. Tre alternativa sätt finns för övergången: full retroaktivitet, delvis retroaktivitet (inkluderar lätttnadsregler) och en "ackumulerad effekt-metod" där eget kapital justeras per 1 januari 2017 för kontrakt som är pågående enligt

det gamla regelverket (IAS 11/IAS 18). IFRS 15 träder i kraft 2017 och tidigare tillämpning är tillåten givet att EU har antagit standarden. Länsförsäkring Kronoberg har ännu inte gjort någon utvärdering av effekterna

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lag-begränsad IFRS fordrar att företagsledningen gör ett antal bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet används sedan bland annat för att bedöma de redovisade värdena på sådana tillgångar och skulder vars värde inte tydligt framgår från externa källor. Det verkliga utfallet kan avvika från de bedömningar och uppskattningar som gjorts. De antaganden som ligger till grund för uppskattningar och bedömningar ses över regelbundet. Förändringar i gällande bedömningar och uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period.

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisning och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

De mest kritiska bedömningarna som företagsledningen årligen gör är antagande om ränteparameter i anslutning till diskontering av bolagets långsvansade skadereserver, såsom trafik- och olycksfallsaffärer. En förändring av ränteantagandet med en procentenhet får mycket stor påverkan på bolagets resultat. I denna del hänvisas till not 2.

Valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Bolagets valutaexponering är till 2% exponerad till EUR.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen inkluderar orealiserade värdeförändringar. Orealiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Eget kapital under rubriken Balanserad vinst.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r under året. Som räntesats tillämpas ett genomsnitt av de fem senaste årens ränta av 90-dagars statsskuldväxlar omräknat till effektiv ränta. Räntesatsen för trafik är densamma som för diskonteringen med tillägg av 0,5 procentenhet.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över den

driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. I koncernens resultaträkning redovisas "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat och minoritet justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar det redovisade värdet på innehavet i intresseföretaget.

Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet över intresseföretaget upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med FFFS 2008:26 och IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument (lån) eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkring Kronoberg tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på

skadans omfattning och kontraktstyp. Även i de fall ersättningen är liten i absoluta tal, är beloppet betydande i relation till det belopp som utbetalas om den försäkrade händelsen inte inträffar (då ingen ersättning utgår). Samtliga Länsförsäkring Kronobergs försäkringskontrakt har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, d.v.s. när tjänsten utförts.

Hyresintäkter

Hyresintäkter från förvaltningsfastigheter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i hyresavtalet.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas enligt principerna i IAS 39. Det innebär att samtliga finansiella instrument klassificerats i enlighet med kategorierna av finansiella instrument i IAS 39.

Hur denna klassificering gjorts framgår av avsnittet Klassificering av finansiella instrument nedan.

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Fordringar i direkt försäkring tas upp i balansräkningen när de aviseras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger (även om faktura ännu inte mottagits). Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderas till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt, separat från tillgången som räntan belöper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Med anskaffningsvärde avses verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består dock av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (t.ex. courtage) för dessa instrument kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader.

Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan. Se not 8.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Länsförsäkring Kronoberg förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (aktier, obligationer och fastigheter) på basis av verkligt värde. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom t.ex. LFAB ingår i denna utvärdering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkring Kronoberg alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktationer.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer.

Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, t.ex. nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden.

Bolagets aktieinnehav i LFAB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde.

Bolagets onoterade innehav i aktier i LF PE Holding AB beräknas på basis av substansvärdet. Substansvärdet beräknas med utgångspunkt från underliggande fonders senaste rapporterade Net Asset Value (NAV) för respektive fond. De europeiska förvaltarna använder sig av Fair Value enligt IPEV Valuation Guidelines och de amerikanska förvaltarna använder sig av US GAAP där fair value definieras i ASC Topic 820, justerat för efterföljande kassaflöden från PE Holding till fonderna respektive utbetalningar från fonderna till PE Holding. De parametrar som påverkar om värdet på aktierna ökar/minskar i PE Holding är för de bolag som använder en modell för diskonterade kassaflöden för värdering av bolaget, förändringar/känslighet i framtida vinstmarginaler eller om räntan som används för diskontering förändras. I bolag som använder en multipelvärdering så påverkas värdet av förändringar i de multiplar som används men även av förändringar i de underliggande faktorerna i jämförbara bolag. Utöver detta så påverkas aktiekursen av LF PE Holding av förändringar i valutakursen på USD och Euro.

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag värderas i moderbolagets balansräkning till anskaffningsvärdet. Eventuellt nedskrivningsbehov prövas regelbundet. Se vidare not 17 och 18 om värderingsprinciper för aktiernas verkliga värde.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke tekniska redovisningen som kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader beroende på om värdeförändringen är positiv eller negativ.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar i form av datorprogram som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. Den beräknade nyttjandeperioden för den redovisade immateriella tillgången är 5 år.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Initialt redovisas förvaltningsfastigheter till anskaffningskostnad, vilket inkluderar till förvärvet direkt hänförliga utgifter. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras helt och hållet på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Värdering sker enligt ett rullande schema där varje fastighet blir värderad minst var 3:e år. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar på fastigheterna sker en omvärdering av de aktuella fastigheterna. Omvärderingar av verkligt värde under löpande år sker genom en intern värdering.

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fastställts med en kombinerad tillämpning av ortsprismetod,

utifrån redovisade jämförelseköp, och avkastningsmetod. Avkastningsmetoden är baserad på nuvärdesberäkning av framtida faktiska kassaflöden i form av driftsnetton.

Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Utgifter som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförs i samband med att utgiften uppkommer.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter är fastigheter som innehas i syfte att brukas i den egna verksamheten, se not 16.

Enligt lagbegränsad IFRS, som tidigare tillämpades i koncernredovisningen, var det tillåtet att redovisa både förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter till verkligt värde i koncernredovisningen med värdeförändringar redovisade i resultatet. Enligt IFRS ska rörelsefastigheter redovisas uppdelade på komponenter som skrivs av utifrån beräknad ekonomisk livslängd för de olika komponentkategorierna, medan förvaltningsfastigheter i likhet med tidigare redovisas till verkligt värde i koncernredovisningen. Vid värdering av rörelsefastigheterna tillämpas den så kallade omvärderingsmetoden varvid fastigheterna redovisas till verkligt värde i koncernredovisningen med värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat och ackumulerat i eget kapital. Bolaget har prövat om bolagets rörelsefastigheter med tillhörande kostnader för komponentavskrivning i koncernens resultaträkning är väsentliga. Mot bakgrund av IAS 1 Utformning av finansiella rapporter punkt 30 har bolaget bedömt att kostnaderna inte är väsentliga.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, konsulttjänster och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivningsprinciper för materiella tillgångar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen. Beräknade nyttjandeperioder är 5 år.

Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar (med undantag för tillgångar för försäljning och förvaltningsfastigheter) prövas för nedskrivning enligt IAS 36.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument (lån) eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkring Kronoberg tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkring Kronobergs försäkringskontrakt har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4. Detta innebär inte någon förändring jämfört med tidigare redovisning.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till ej intjänade premier (premiereserv) i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringersättningar

Försäkringersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda till bolaget eller ej. I de totala försäkringersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker (nivåttillägg). Denna bedömning innefattar bl.a. uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåttillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring. Detta innebär att bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna, se vidare i not 2. Diskonteringsprincipen gäller såväl bruttoreserver som återförsäkrars andel samt reserver i mottagen återförsäkring från trafikpoolen.

Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder, och diskonteras till marknadsränta enligt FFFS 2011:22.

Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2.

Den nya författningen från Finansinspektionen (FFFS 2013:23). Författningen redovisar en ny metod för beräkning av diskonteringsräntan. Författningen får dock inga väsentliga effekter på koncernens trafikreserver.

Förlustprövning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats genom diskontering.

Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren. Eventuell otillräcklighet som iaktas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten

Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på 12 månader på ett sätt som motsvarar periodiseringen av den intjänade premien för försäkring ifråga.

Återbäring

Styrelsen beslutar om återbäring kan ske beroende på konsolideringsgrad och marknadsförutsättningar. I resultaträkningen minskar återbäringen det försäkringstekniska resultatet.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera

osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad. Från och med 2015 kommer en ny ersättningsmodell från Fondlivbolaget att tillämpas. I den nya modellen finns inte annullationsansvaret kvar. Det kommer att fasas ut för befintliga försäkringar under kommande treårsperiod, för försäkringar tecknade från den 1 jan 2015 tillämpas det inte.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor provisionersättning Länsförsäkring Kronoberg skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att provisionersättningen skall avräknas visst vid var tid av Banken bestämt belopp om minst 80% motsvarande de kreditförluster som vid var tid Banken bedömer kommer att belasta Banken avseende av bolaget vid var tid förmedlade lån. Avräkningen kan högst ske mot vad som motsvarar samtliga framtida utbetalningar av provisionersättning. För år 2015 är denna risk begränsad till MSEK 27,5 (24,5) av årets provisionersättning. Bolagets ansvar redovisas under rubriken Ansvarsförbindelser i balansräkningen.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader som inte beaktas är skillnader som är hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet

på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas, se också not 14.

Ersättningar till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas på samma sätt som avgiftsbestämda i enlighet med UFR 6.

Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigat, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

Bolaget har utarbetat en ersättningspolicy för ersättningar till anställda, se not 35. Bolaget redovisar ersättningar till anställda enligt FFFS 2011:2.

Skillnader mellan koncernen och moderbolagets redovisningsprinciper

Av detta avsnitt framgår på vilka punkter moderbolagets redovisningsprinciper avviker från koncernens. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling av programvara redovisas som tillgång i koncernen och som kostnad i moderbolagets resultaträkning.

Dotter- och intresseföretag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Erhållna utdelningar redovisas som intäkt. Nedskrivningsbehov testas löpande.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Rådet för finansiell rapportering har gjort ändringar i RFR 2 Redovisning för juridiska personer (september 2012) avseende redovisning av koncernbidrag. Redovisning av koncernbidrag kan göras antingen enligt huvudregeln eller enligt alternativregeln. Redovisning enligt huvudregeln innebär ingen förändring jämfört med tidigare regler i RFR 2, dvs erhållna koncernbidrag som moderbolag erhåller från dotterbolag redovisas som finansiell intäkt. Lämnade koncernbidrag från moderbolag till dotterbolag redovisas som ökning av andelar i koncernföretag. Lämnade och erhållna koncernbidrag som dotterbolag lämnar till moderbolag redovisas direkt mot eget kapital i dotterbolaget. Detta gäller även koncernbidrag som lämnas eller erhålls mellan systerföretag. Enligt alternativregeln får koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition. De ändrade reglerna avseende redovisning av koncernbidrag ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2013, tidigare tillämpning uppmuntras.

För 2015 har bolaget inte lämnat eller mottagit några koncernbidrag eller aktieägartillskott.

Not 2 Risker och riskhantering

Inledning

Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de skadeförsäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och dess finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkring Kronoberg. Denna not omfattar en beskrivning av försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om bolagets försäkringsrisker och finansiella risker.

Länsförsäkring Kronoberg kategoriserar risk enligt följande riskkarta på en övergripande nivå.

• Skade-försäkringsrisk • Premierisk • Reservrisk • Katastrofrisk	• Marknadsrisk • Ränterisk • Aktiekursrisk • Fastighetsrisk • Spreadrisk • Valutarisk • Koncentrationsrisk i placerings-tillgångar	• Motpartsrisk • Motpartsrisk utom placerings-tillgångarna • Motpartsrisk inom placerings-tillgångarna • Annan motpartsrisk	• Livförsäkringsrisk • Dödsfallsrisk • Livsfallsrisk • Invaliditets- och sjukrisk • Driftskostnadsrisk • Annullationsrisk • Katastrofrisk
• Operativ risk • Interna oegentligheter • Extern brottslighet • Anställningsförhållanden • Skada på fysiska tillgångar • Avbrott och störningar i verksamhet och system • Transaktionshantering och processtyrning	• Likviditetsrisk inkl. finansieringsrisk • Övriga risker	• Affärsrisk • Strategisk risk • Intjäningsrisk • Ryktesrisk	

Bolagets skall förhålla sig till risk efter hur den är önskvärd, nödvändig eller inte önskvärd. Vilket skall visa på bolagets attityd till risk och hänga samman med övergripande strategier.

Önskvärd risk är de risker bolaget är villigt att exponera sig för med syfte att uppnå strategiska mål. Dessa ska dock hållas på en medveten och kontrollerad nivå så att bolaget maximerar värdeskapandet utan att riskera insolvens eller bristande möjlighet att uppfylla åtaganden till försäkringstagarna.

Nödvändiga risker är de risker som inte bidrar direkt till bolagets avkastning, men existerar när verksamheten bedrivs. De skall i möjligaste mån begränsas. Räntebärande placeringar (tillgångssidan) och diskonterade avsättningar (skuldsidan) är båda beroende av ränteutvecklingen. Dessa hanteras enligt bolagets riktlinjer och regler.

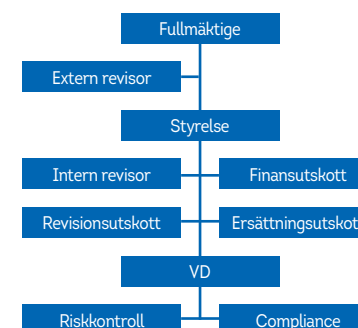
Ikke önskvärda risker är risker vars negativa påverkan på bolagets möjligheter till måluppfyllnad överskrider riskens potentiella värdeskapande. Dessa ska reduceras och om möjligt elimineras. Exempelvis skall alla väsentliga processer årligen ses över avseende operativ risk.

Bolagets anpassning av verksamheten till Europaparlamentets och rådets Solvens II-direktiv (2009/138/EG) har pågått under några år. Länsförsäkring Kronoberg har tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag bedrivit ett gemensamt projekt för anpassning till det nya regelverket. Som en del i förberedelserna upprättar bolaget ERSAn till styrelsen. ERSAn står för Egen Risk och Solvens Analys och är i sig ingen enskild aktivitet utan ska vara väl integrerad med både bolagets strategiplan och budget. ERSAn ägs och beslutas av bolagets styrelse och ledning.

Bolagets riskhantering och intern styrning och kontroll

Syftet med bolagets riskhanteringssystem är att ge ledningen, och verksamheten som helhet, en möjlighet att på ett effektivt sätt hantera bolagets risker och möjligheter. Riskhanteringssystemet beskrivs i bolagets Riskpolicy som beslutas årligen av bolagets styrelse. Riskhanteringssystemet omfattar samtliga risker som verksamheten ger upphov till och ska vara effektivt, ändamålsenligt och väl integrerat med företagsstyrningen. Vidare innehåller riskhanteringssystemet de strategier, processer och rapporteringsrutiner som är nödvändiga för att fortlöpande kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera de risker som verksamheten är förknippad med. Ett viktigt syfte är också att tillse att bolaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker bolaget är exponerat för.

Bolagets sätt att hantera risktagande bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer vilket kräver tydligt avgränsade nyckelfunktioner, i enlighet med Solvens II och Finansinspektionens rekommendationer. Se figur nedan:

Bolaget har en sammanhängande riskhanteringsprocess med syfte att ge ledningen möjlighet att på ett effektivt sätt hantera risker och möjligheter. Detta innebär att följande åtta komponenter beaktas och hanteras gemensamt eller specifikt för varje riskkategori; intern miljö, målformulering, händelseidentifiering, riskbedömning, riskåtgärder, kontrollaktiviteter, information och kommunikation, och uppföljning och utvärdering. Formerna för det löpande riskhanteringsarbetet kan skilja sig mellan olika risker och kommer att beskrivas under respektive riskkategori i noten.

Analys och beräkning av risker, riskernas utveckling över tid samt hur riskerna samvarierar genomförs och rapporteras kvartalsvis till styrelsen genom intern riskrapport som tas fram av Riskkontroll.

Ansvar för Länsförsäkring Kronobergs riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument såsom policies och riktlinjer, däribland Riskpolicy som fastställer bolagets riskprofil och övergripande risktolerans.

Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker utvecklas via olika rapporter. Styrelsen har även tre utskott till sitt förfogande, ersättningsutskottet, finansutskottet och revisionsutskottet. Ersättningsutskottet består av tre styrelseledamöter. Revisionsutskottet består av fyra styrelsemedlemmar och har till uppgift att följa upp och kontrollera den ekonomiska rapporteringen och den interna kontrollen. Utskottet rekommenderar även utnämning av revisor. Finansutskottet består av två styrelseledamöter.

Vd ansvarar för riskhanteringen inom den operativa verksamheten enligt styrelsens föreskrifter. Det operativa ansvaret för den löpande riskhanteringen fördelas mellan ansvariga för respektive verksamhet inom bolaget och kontrollfunktionerna riskkontroll och compliance. Dessutom finns en aktuariefunktion som ska bidra till att bolagets system för att hantera risker fungerar väl och att beräkningar av kapitalkrav för försäkringsrisker på ett korrekt sätt speglar verksamhetens försäkringsrisker.

Bolagets riskkontrollfunktion är organisatoriskt direkt under-

ställd vd och har det operativa ansvaret för den oberoende riskkontrollen inom bolaget. Riskkontrollfunktionen ansvarar för att identifiera, mäta, övervaka och rapportera bolagets olika risker. I detta ansvar ligger även att tillsammans med företagsledningen, andra ansvariga chefer och bolagets compliancefunktion, ta fram styrdokument som beskriver hur de olika riskerna ska hanteras. Riskkontrollansvarig rapporterar till styrelse och vd.

Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevnaden i bolaget. Compliancefunktionen rapporterar till styrelse och vd en samlad bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer. Compliancefunktionen är oberoende från verksamheten i övrigt.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna skall medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen och kontrollen. Internrevisionsfunktionen arbetar på uppdrag av styrelsen och följer också upp riskkontroll- och compliancefunktionernas arbete.

Bolaget har dessutom en säkerhetsansvarig, säkerhetsgrupp som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor vars syfte är att hantera och begränsa bolagets risktagande inom dessa områden. Säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkringar AB.

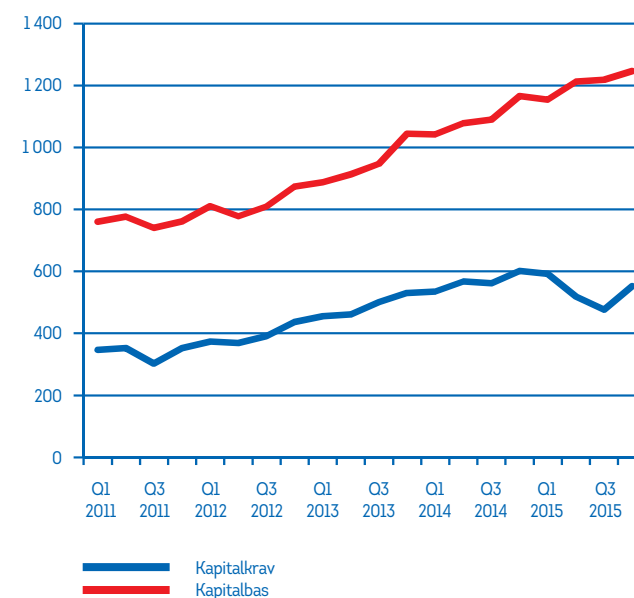
Rapportering av risk

Bolagets kvantitativa riskberäkning sker med hjälp av Länsbolagsgruppens gemensamma framtagna modell för tolkning av den så kallade standardformeln. Modellen ligger till grund för länsförsäkringsbolagens beräkning av kapitalkravet eller riskbelopp för det enskilda bolaget, Länsförsäkring Kronoberg. Mätetalet är till sin form ett kapitalkrav som förväntas svara mot det

sämsta årsresultatet som skulle kunna uppstå under tvåhundra slumpmässiga verksamhetsår, givet dagens exponering och de i modellens antagna diversifieringseffekterna, mellan och inom de olika riskslagen. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper; försäkringsrisk, livförsäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Kapitalkvoten beräknas sedan genom att det totala riskbeloppet (kapitalkravet) ställs i relation till bolagets kapitalbas (konsolideringskapital).

Bolagets styrelse får en riskrapport en gång i kvartalet där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats över tid samt en kvalitativ information om bolagets övriga risker och hur arbetet med dessa sker.

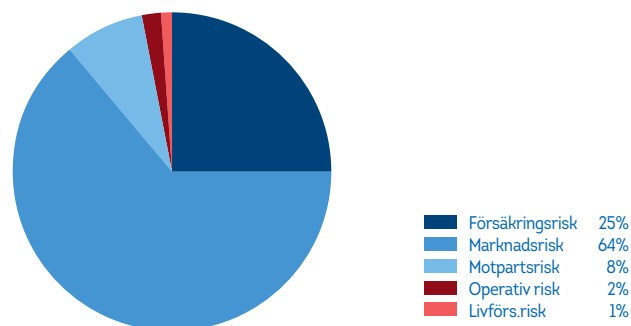
Kapitalkrav och kapitalbas 2011-2015 (MSEK)

Diagrammet visar hur bolagets kapitalkrav och kapitalbas utvecklats under den senaste femårsperioden.

Bolaget hade vid utgången av 2015 följande riskprofil exklusive diversifiering. Se figur nedan.

Fördelning risk Q4 2015

Diagrammet visar hur bolagets kapitalkrav fördelar sig vid utgången av 2015.

Bolaget styrs av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvens. Bolaget rapporterar uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är en stresstest som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Bolaget uppfyller med god marginal de minimikrav som ställts av myndigheterna.

Solvens II-regelverket som börjar gälla från och med 1 januari 2016 ställer krav på att försäkringsbolag ska genomföra en årlig risk- och solvensanalys (ERSA), vilket innebär att Länsförsäkring Kronoberg ska göra en framåtblickande bedömning av de risker som bolaget är exponerat för. Denna risk och solvensanalys är väl integrerad med bolagets strategiplanering. Analysens huvudsakliga syfte är att verifiera att bolaget har kapital som är och förblir tillräckligt för att bära de risker som följer av realiserandet av bolagets strategiska plan för de närmaste tre åren, inklusive tillfälliga extrema lägen. ERSAn utgör en komponent i styrningen

av bolaget och är en integrerad del i strategiplaneringsprocessen.

Den framtagana analysen ska även tjäna till att skapa beredskap för möjligheter att reducera risk och/eller anskaffa kapital om utvecklingen blir en annan än enligt de huvudsakliga planeringsföresättningararna. Baserat på utfallet av analysen tas handlingsplaner fram för hur risk kan reducera alternativt kapital kan införskaffas, i de fall analysen visar att tillgängligt kapital inte är tillräckligt.

Beräknad risk är den som följer vid realiserandet av bolagets strategiplan för de närmaste tre åren. ERSA-processen för år 2015 har genomförts i enlighet med bolagets definierade process.

Enligt beslutad ERSA-rapport för 2015 visar bolaget på en god intjäningsförmåga, vilket under de kommande tre åren stärker kapitalkvoten i bolaget.

ERSA-rapporten beskriver resultatet från den egna risk- och solvensanalysen (ERSA) för år 2015, som har genomförts som en förberedelse inför kommande Solvens II-regler. Rapporten mynnar ut i bolagets bedömning huruvida bolaget är lämpligt kapitaliserat.

ERSAn omfattar såväl ett basscenario, vilket är ett förväntat scenario utifrån bolagets strategiplan samt ett för bolaget sett negativt scenario. Det negativa scenariot, alternativscenariot, har syftat till att ge en bild av hur bolagets kapital och risker utvecklas i ett scenario med en mer negativ omvärldsutveckling än vad som anses vara troligt. Utöver bas- och alternativscenarier så har Länsförsäkring Kronoberg stresstestat en finansiell nedgång, storskada, annullation av försäkringar, stora kreditförluster på bank, fastighetsnedgång samt simulerat ett omvänt stresstest.

Basscenariot visar på en god intjäningsförmåga i försäkringsrörelsen, vilket årligen stärker kapitalkvoten. Sammantaget ökar kapitalbasen med omkring MSEK 240 fram till utgången av 2018. Bolagets riskprofil och kapitalkrav prognostiseras vara stabila under strategiperioden. Marknadsriskerna har en stabil utveckling, då placeringsportföljen växer utifrån positiva kassaflöden (större i basscenario än i alternativscenariot). Kapitalkvoten prognostiseras under hela tidsperioden ligga över den av

styrelsen beslutade undre målnivån för kapitalkvoten på 175%. Kapitalkvoten prognostiseras som lägst vara 206% i basscenariot under prognosperioden.

Kapitalkravet avseende skadeförsäkringsrisk förväntas öka under perioden, vilket förklaras av den tillväxtstrategi som är fastställd för bolaget. Länsförsäkring Kronobergs marknadsrisker består av aktierisk, fastighetsrisk, koncentrationsrisk, ränterisk, spreadrisk och valutarisk, där aktierisken är dominerande. Utgångsläget avseende tillgångsportföljen i strategiplanen och ERSAn har varit den av styrelsen beslutade normalportföljen för år 2015. Allokeringen mot fastighetsrelaterade tillgångar och aktier avses öka något under strategiperioden. Detta baserat på relativt låg förväntad avkastning på ränterelaterade tillgångar, relativt hög förväntad avkastning på fastighetsrelaterade tillgångar och aktier samt möjligheten att öka riskexponeringen. Möjligheten att öka riskexponeringen baseras på bland annat prognostiserad risk och kapitalkvot för strategiperioden i basscenariot, analyser av riskutvecklingen vid ett eventuellt alternativscenario och vid simulering av beslutade stresstester i ERSAn samt den ALM-analys som upprättats för bolaget under året.

Alternativscenariot visar på en mer negativ ekonomisk utveckling de närmaste åren, med en återhämtning mot slutet av perioden. Även i alternativscenario bibehålls kapitalkvoten på en nivå väl över den av styrelsen beslutade undre målnivån för kapitalkvoten på 175%.

Skadeförsäkringsrisk

Skadeförsäkringsrisker består av premierisk, reservrisk och katastrofrisk. Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan. Då risker, liksom principer och verktyg för värdering av riskerna och riskhantering, skiljer sig åt för olika typer av försäkringskontrakt, återfinns ytterligare kommentarer under rubriken "Riskhantering i försäkringsrörelsen".

Premierisk

Premierisk är risken för oförutsedda förluster till följd av att de kommande årets skador blir större än förväntat. Det är alltså slumpmässigheten i kommande års skadeutfall som avses och inte underprissättning. Premierisken innehåller dels en osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår. Osäkerheten om utfallet av årets försäljning kan uppkomma genom att den prissättningsprocess som bolaget utvecklat innehåller brister. Ett exempel är att bolagets tarifierings- och premiekalkylmodeller är felspecificerade, eller att de bygger på felaktiga antaganden. Ett annat att bolagets konkurrensbevakning eller omvärldsanalys fallerar. Oavsett orsak kan sådant fel leda till moturval, och ett sämre försäkringstekniskt resultat än planerat.

Driftkostnaderna är förhållandevis konstanta och ingår till viss del i den operativa riskhanteringen.

En brand- eller stormskada kan därför få stor konsekvens relativt beståndsvolym och resultat, främst kopplat till egendomsförsäkring. En utmaning hela branschen står inför är problematiken kring miljöförändringarnas eventuella påverkan på framtida och riskexponering och skadeutfall. Det finns en påtaglig risk för ökning i frekvensskador, exempelvis fler vatten- och stormskador som inte är av katastrofkaraktär.

Före återförsäkring kan man förvänta sig en relativt sett större risk i Kronoberg än i ett stort rikstäckande bolag. I den aspekten att ett större bolag med större beståndsvolym får en jämnare riskspridning samt en lägre geografisk koncentration i försäkringsbeståndet.

Återförsäkring är det viktigaste instrumentet för reduktion av premierisk. Andra faktorer som påverkar premierisken, och som är en naturlig del av ett försäkringsbolags vardag, är

portföljsammansättningen inklusive diversifiering, villkorsutformning, riskurvalsregler, skadeförebyggande insatser och riskbesiktningar.

Reservrisk

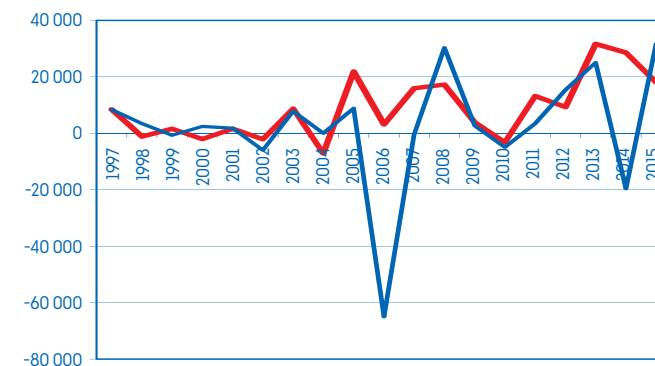
Reservrisk (reservsättningsrisk) är risken för att avsättning för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom att utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador. Löpande gör alla skadehandläggarna genomgångar av sina oreglerade skador för att kontrollera att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring. Detta innebär att bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna som kommenteras under rubriken "Ränterisk".

Känslighetsanalys, reservrisken (Tkr)	2015		2014	
	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
Ökning av inflation med 1%-enhet	6 258	4 881	5 908	4 609
Minskning av diskonteringsräntan med 1%-enhet	20 057	15 645	20 846	16 260

Ovanstående tabell visar hur resultatet före skatt och eget kapital påverkas av förändringar i olika parametrar. De försäkringstekniska avsättningarna är beräknade enligt aktuariella metoder. Känslighetsanalysen innehåller alltid en viss grad av osäkerhet eftersom avsättningarna representerar en uppskattning av framtida skadeersättningar.

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av avsättning för oreglerade skador för enskilda skadeår ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Diagrammet nedan visar avvecklingsresultat brutto samt för egen räkning de 18 senaste åren. Den genomsnittliga avvikelsen har varit 3% i förhållande till avsättning för oreglerade skador för egen räkning.

Avvecklingsförlusten brutto år 2006 avser skador i samband med stormen Gudrun 2005 (total kostnad MSEK 843). Avvikelse-vinsten brutto år 2008 beror på bland annat stormen Per år 2007 (total kostnad MSEK 60). Avvikelseförlusten brutto år 2014 avser den mottagna utflyttade trafikaffären med MSEK 21.

— Avvecklingsresultat för
— Avvecklingsresultat brutto

Reservrisken påverkas av de valda återförsäkringsarrangemang, portföljsammansättning inklusive diversifiering, villkorsutformning, riskurvalsregler och riskbesiktningar. Tydliga reservsättningsrutiner och en stabil skadehantering på individuell skadenivå är en förutsättning för god hantering av reservrisken. Avslut av försäkringsärenden genom förlikning är en typ av åtgärder som momentant kan eliminera reservrisk.

Katastrofrisk

Katastrofrisk är risken för förluster till följd av att extrema väderförhållanden, naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter leder till mycket stora skadeutbetalningar.

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till Kronobergs län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Främst är det olika typer av egendomsförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känslig för denna geografiska koncentration.

Återförsäkring är det viktigaste instrumentet för reducering av katastrofrisk. För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med övriga 22 länsbolagen i länsbolagsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB.

Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsbolagen. Åtagandet utgör ett belopp som motsvarar 15% av bolagets konsolideringskapital vid årets ingång. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

På samma sätt som premierisk påverkas katastrofrisk av valet av portföljsammansättning inklusive diverifiering, villkorsutformning, riskurvalsregler och riskbesiktningar. Speciellt är styrningen, eller undvikandet av riskkoncentrationer en åtgärd som påverkar denna risk.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring, samt mottagen livåterförsäkring.

För att reducera riskerna i försäkringsrörelsen finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkommes dels genom diversifiering. Det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen.

För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och premieförändringar och då även justeringar av dessa. Bolaget följer även detaljerade interna riktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Därutöver är huvudmetoden för styrning av premierisker den strategiplan som utformas årligen och fastställs av styrel-

sen. Ett viktigt led i riskbedömningen är besiktning av nya och befintliga risker. De mest frekventa besiktningarna som görs är våtrumsbesiktning i bostäder, inbrotts- och brandskyddsbesiktning hos företag, samt el- och skorstensbesiktning på lantbruk. I samband med besiktning genomförs även skadeförebyggande aktiviteter i form av rådgivning och rekommendationer om förebyggande produkter, vilket ytterligare förbättrar bolagets risk. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom de olika riskområdena (limiter). I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där bolaget är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Alla sakförsäkringskontrakt löper på högst ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsföretaget att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning. Bolaget har även en löpande uppföljning på kundnivå och vid behov genomförs åtgärder.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte, återförsäkring, tillsammans med övriga 22 länsförsäkringsbolagen i länsförsäkringsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen, per riskslag, fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlar på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett

automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år. Självbehållen kan variera mellan olika riskslag. Det största självbehåll som bolaget valt för 2015 är MSEK 8 (8).

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 8 (8) miljarder från 2015 totalt för de 23 länsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans.

Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en processrisk, och är ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken Operativa risker.

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallförsäkring, vilka tillsammans utgör en stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador.

När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att

mäta effekten på brutto och nettoavsättningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden.

Känslighetsanalys, premierisen (KSEK)	2015		2014	
	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
1% förändring i totalkostnadsprocent	4 354	3 396	4 517	3 524
1% förändring i premienivån	4 941	3 854	5 332	4 159
1% förändring i skadefrekvens	2 929	2 284	3 041	2 372
1% förändring i premier för avgiven återförsäkring	454	354	699	545

Ovanstående tabell visar hur resultatet före skatt och eget kapital påverkas av förändringar i olika parametrar.

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutgiltiga skadekostnaden. Tabellen till höger visar skadekostnadsutvecklingen för skadeåren 2005-2015 före återförsäkring. Av den övre delen av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen.

Livförsäkringsrisker

Livförsäkringsrisk avser risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. Livförsäkringsrisker består av livfallsrisk (långlevnadsrisk), reservrisk, driftkostnadsrisk, och omprövningsrisk.

Livförsäkringsrisken utgör en mycket liten del av bolagets risker och är begränsad till främst livfallsrisk i de skadelivräntor kopplade till trafikaffären som bolaget övertog per den 2014-12-31 från LF Sak. Livränterörelse är klassificerad som övrig livaffär

SKADEKOSTNADER FÖRE ÅTERFÖRSÄKRING (MSEK)

Skadeår	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Uppskattad skadekostnad i slutet av skadeåret	900,0	182,0	254,0	173,0	189,0	225,0	230,0	218,0	264,0	295,0	338,6	3268,6
ett år senare	995,0	194,0	256,0	177,0	193,0	227,0	238,0	230,0	216,5	244,3		2970,8
två år senare	1043,0	193,0	240,0	184,0	190,0	224,0	236,0	177,5	261,2			2748,7
tre år senare	1039,0	177,0	241,0	181,0	191,0	225,0	171,5	239,6				2465,1
fyra år senare	1023,0	177,0	253,0	183,0	186,0	168,4	232,8					2223,2
fem år senare	997,0	138,0	210,0	139,0	135,5	227,0						1826,5
sex år senare	982,0	136,0	212,0	150,0	184,8							1664,8
sju år senare	983,0	129,0	215,6	150,0								1477,6
åtta år senare	982,0	128,6	213,4									1324,0
nio år senare	1002,2	128,0										1130,2
tio år senare	983,4											983,4
Nuvarande skattning av tot skadekostn	983,4	128,0	213,4	150,0	184,8	227,0	232,8	239,6	261,2	244,3	338,6	3203,1
Totalt utbetalt	967,0	114,7	182,6	133,8	170,3	205,1	213,9	206,8	227,3	198,5	140,9	2760,9
Summa kvarstående skattkostnad	16,4	13,3	30,8	16,2	14,5	21,9	18,9	32,8	33,9	45,8	197,7	442,2
Avsättning upptagen i balansräkningen	16,4	13,3	30,8	16,2	14,5	21,9	18,9	32,8	33,9	45,8	197,7	442,2
Avs avseende skadeår 2004 & tidigare												65,2
Skadebehandlingsreserv												27,6
Tot avsättn upptagen i balansräkn	16,4	13,3	30,8	16,2	14,5	21,9	18,9	32,8	33,9	45,8	197,7	535,0
Mottagen återförsäkring												284,5
Tot avs upptagen i balansräkn	16,4	13,3	30,8	16,2	14,5	21,9	18,9	32,8	33,9	45,8	197,7	819,5

Enligt tabellen ovan framgår att bolagets arbete och förmåga med att sätta skadereserver är mycket tillfredsställande.

och livräntor betalas i normalfallet ut livsvarigt varför bolaget exponeras mot livfallsrisk till följd av att de försäkrade lever längre än vad som antagits.

Livfallsrisken hanteras genom en kontinuerlig uppföljning av dödligheten inom LF-gruppens skadelivräntebestand samt genom spridning av risken för ändrade dödlighetsantaganden genom intern återförsäkring. Frågan kring nuvarande dödlighetsantaganden i branschen bevakas främst via ansvarig aktuarie.

Marknadsrisk

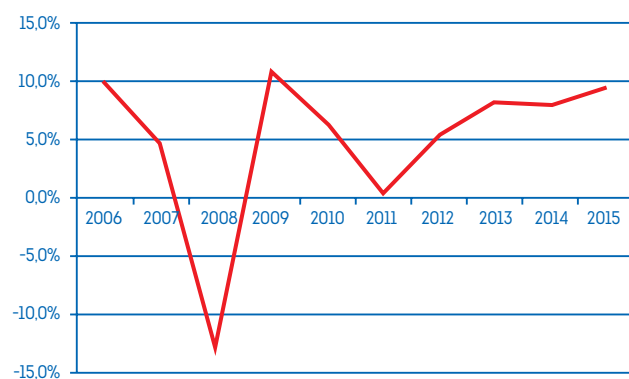
Med marknadsrisk avses risken för förlust till följd av ändringar av räntor, marknadspriser på finansiella tillgångar och valutakurser som leder till värdenedgång på bolagets placeringstillgångar. Även de försäkringstekniska avsättningarna påverkas vid en räntjustering, de diskonterade avsättningarna ökar när räntan som används för diskontering sjunker. Marknadsrisken delas in i kategorierna Ränterisk, Aktiekursrisk, Fastighetsrisk, Spreadrisk, Valutarisk och Koncentrationsrisk.

För Länsförsäkring Kronobergs del är det aktiekurs- och räntesamt fastighetsrisk som är de mest påtagliga riskerna, medan valutariskerna är av mindre omfattning beroende på att endast en mindre del av tillgångarna är exponerade mot dessa risker.

Då majoriteten av reserven och tillgångarna är räntekänsliga påverkas tillgångar och skulder av en förändring av marknadsräntorna.

Beslut om placeringstillgångarnas sammansättning, och därmed även nivån på bolagets marknadsrisker, utgör centrala beslut i bolagets affärsverksamhet. Genom att fastställa Riskpolicy, Policy för kapitalförvaltningen, Ägarpolicy, Placeringsriktlinjer, Riktlinjer för kapitalhantering och Kapitalplan tillsammans med Aktsamhetsprincipen fattar bolagets styrelse beslut kring bolagets inställning och tolerans till marknadsrisk. De styrande dokumenten revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får fördela sina placeringstillgångar.

Det övergripande målet för bolagets kapitalförvaltning är att tillförsäkra att bolagets åtaganden gentemot försäkringstagarna alltid kan fullföljas. Förvaltningen ska eftersträva en stabil avkastning över tid, det vill säga långsiktigt generera en så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och tillgänglighet.

Diagrammet ovan visar totalavkastningen på bolagets placeringstillgångar de senaste tio åren.

I syfte att skapa meravkastning utöver vad kalkylräntan till försäkringsringrörelsen ska ge, har bolaget valt en aktiv förvaltning av tillgångarna, vilket i sin tur medför att den faktiska fördelningen av tillgångar inom intervallen för respektive placeringstillgångar förändras under året. Styrelsen tar därmed ställning till vilken risknivå (normalportföljen) som skall gälla för förvaltningen och till vilken frihet som ges till den operativa förvaltningsorganisationen att försöka höja avkastningen.

Finansiella tillgångar och skulder (KSEK)	Bokfört värde Koncernen		Bokfört värde Moderbolaget	
Tillgångar	2015	2014	2015	2014
Fastighetsinnehav	105 000	131 363	105 000	131 363
Placeringar i koncernföretag	101 177	98 267	45 531	45 581
Aktier och andelar	1 127 512	1 017 348	1 016 588	928 017
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	477 029	502 528	477 029	502 528
Lån	609	2 785	609	2 785
Depåer hos företag som angivit återförsäkring	157	206	157	206
Derivat	1 257	7 596	1 257	7 596
Kassa och bank	300 358	92 447	295 636	92 298
Summa tillgångar	2 243 099	1 852 540	1 941 807	1 710 374
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0
Summa skulder	0	0	0	0

Som finansiella tillgångar redovisas även likvida medel, depåer och rörelsefastigheter.

Marknadsriskerna övervakas kontinuerligt och hanteras genom överväganden om vilka placeringar som ger bäst avvägning mellan möjligheter till avkastning och risk. Vidare genomförs stresstester och scenarionalyser för att analysera effekterna på kapitalkrav, kapitalbas samt kapitalkvot.

Vid varje styrelsemöte erhåller styrelsen en finansrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets place-

ringstillgångar är placerade, samt hur den aktuella allokeringen förhåller sig till normalportföljen. Alla avvikelser gentemot bolagets policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen rapporteras kvartalsvis i limit och riskrapporten.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Bolagets aktieexponering består av det strategiska aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB, noterade och onoterade aktier, svenska och utländska aktiefonder samt optionsdelen i aktieindexobligationer. Totalt har bolaget en aktieexponering på MSEK 1 229 (1116) MSEK varav det strategiska innehavet i Länsförsäkringar AB utgör MSEK 431 (387).

Bolaget hanterar aktierisk enligt den fastställda normalportföljens uppdelning i tillgångsslag. Aktierisken begränsas genom att ha en god diversifiering bland de aktierelaterade tillgångarna avseende geografisk marknad.

För att begränsa effekten av kraftiga fall i aktiekurser används olika typer skyddsstrategier för att uppnå en ekonomisk säkring av tillgångarna, såsom aktieindexobligationer och indexoptioner. Aktieindexobligationer sänker risken i portföljen i och med att det nominella värdet på obligationen återbetalas på förfallodagen. I de fall aktieindexobligationerna ökat kraftigt i värde har bolaget möjlighet att "vinstsäkra" instrumentet för att på så vis motverka effekter av kraftiga börsfall. Bolaget försöker även minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner.

Känslighetsanalys, aktiekurs (KSEK)	2015		2014	
	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
10% nedgång i aktiekurs	-112 751	-87 946	-101 735	-79 353

Tabellen ovan visar hur resultatet påverkas av en nedgång i aktiemarknaden oaktat eventuell försäkringsinstrument på koncernnivå.

Valutarisk

Bolaget är exponerat mot utländsk valuta genom innehavet i utländska aktier och aktiefonder. Valutarisk är endast tillåten i den utländska aktieportföljen och begränsas av limit för maximal tillåten placering i utländsk valuta. Bolaget har även skulder i utländsk valuta som dock är hänförliga till ett enskilt återförsäkringskontrakt och därför är begränsade. På tillgångssidan uppgår den totala valutaexponeringen till MSEK 30 (29) och är exponerad till EUR. Maximalt 25% av de totala placeringstillgångarna får vara placerade i annan valuta än svenska kronor. Indirekt tillkommer valutarisk via genomlysning av bland annat svenska aktiefonder och optionsdelen i aktieindexobligationer. Valutasäkring för att minska valutarisken är tillåten.

Känslighetsanalys, valutakurs netto (MSEK)	2015		2014	
	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
10% nedgång i valutakurser	-3	-2	-3	-2

Tabellen ovan visar hur resultatet påverkas av en nedgång av en förändring i valutakurser.

Ränterisk

Bolaget är exponerat mot ränterisk både på tillgångs- och skuldsidan. På tillgångssidan uppgår bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till MSEK 477 (503). Några räntebärande finansiella skulder finns inte. Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av statsobligationer, statsskuldväxlar, bostadsobligationer och nollkupongsobligationer samt räntefonder. En del av ränteförvaltningen är utlagt på ett så kallat diskretionärt förvaltningsuppdrag där ett avtal reglerar hur förvaltningen skall gå till och vilket benchmark som skall vara styrande för förvaltningen. Förvaltaren har även ett mandat att avvika från benchmark för att skapa en möjlighet till överavkastning. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till 2,8 (5,2).

Samtliga placeringar i räntebärande värdepapper är i svenska kronor.

Löptidsfördelning, MSEK	2015	2014
<= 1 år	49	46
1 år <= 2 år	29	27
2 år <= 3 år	35	16
3 år <= 4 år	18	10
4 år <= 5 år	51	38
5 år <= 10 år	35	11
10 år	22	24
Totalt	239	172

Tabellen visar löptidsfördelningen av bolagets räntebärande tillgångar.

På skuldsidan uppkommer ränterisk genom diskontering av försäkringstekniska avsättningar.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring samt för skadelivränteaffären. Totalt uppgår de diskonterade avsättningarna för oreglerade skador (netto efter avgiven återförsäkring) i trafikaffären till MSEK 217 (271). Den ackumulerade diskonteringseffekten, det vill säga skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade reserver uppgår till MSEK 33,7 (38,2) exklusive skadebehandlingsreserv. Vid en ränteförändring påverkas skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade avsättningar. Division SAK inom Länsförsäkringar AB gör tillsammans med ansvarig aktuarie och Länsförsäkringar AB:s finanschef grundläggande bedömningar för beslut om diskonteringsräntesats för trafikreserven. Den rekommenderade räntesatsen uppgår till 1,25 procent (1,5 procent). Den uppskattade skadekostnaden utgörs av diskonterade värden.

En ränteuppgång påverkar räntebärande tillgångar negativt medan räntebärande skulder och diskonterade försäkringstekniska avsättningar påverkas positivt (en högre diskonteringsränta får till effekt en lägre försäkringsteknisk avsättning). Förändringar i räntenivån får en direkt påverkan på bolagets resultat.

Känslighetsanalys, ränterisk (KSEK)	2015		2014	
	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
1% nedgång på räntekurvan (100 baspkt)	-31 300	-24 414	-20 100	-15 678

Tabellen ovan visar vilken effekt en förändring i räntenivån har på bolagets resultat.

För att minimera ränterisken samt att få en följsamhet i utvecklingen mellan tillgångar och skulder följs utvecklingen upp löpande. ALM-analys upprättas minst årligen och vid behov om förutsättningarna förändras. Direkta placeringar i räntebärande tillgångar ska utgöras av värdepapper med rating BB eller bättre. I undantagsfall får direkta placeringar utgöras av värdepapper med lägre rating än BB eller utan rating, dock maximalt 5% (exklusive Länsförsäkringsgruppen) av totala räntebärande tillgångar.

Fastighetsrisk

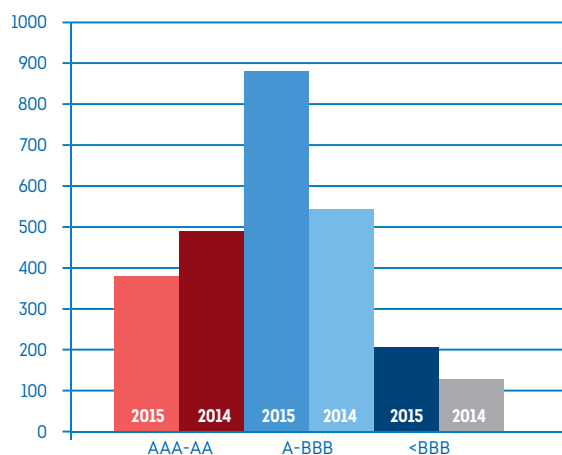
Bolagets exponering i direkt ägda fastigheter uppgår till totalt MSEK 105 (132). Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkring Kronobergs del är fastighetsrisken relativt begränsad i och med att direktägda fastigheter endast utgör en mindre del (7%) av bolaget placeringstillgångar. Fastighetsrisken begränsas genom andelen fastighetsrelaterade tillgångar i normalportföljen maximalt får uppgå till 30%.

Spreadrisk

Genom innehav i obligationer med kreditrisk och andra räntebärande värdepapper samt övriga lån exponeras bolaget mot risken för att förändrade kreditspreadar påverkar bolaget negativt. Kreditrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. Bolaget har som policy i finansförvaltningen att endast tillåta placeringar i värdepapper med mycket hög kreditvärdighet och kredit-/motpartsriskerna i denna del bedöms därför vara små. Maximala kreditexponering-

är motsvaras av dessa finansiella instruments bokförda värde. Några säkerheter i form av hedges finns inte för de maximala kreditriskexponeringarna.

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Bolaget har heller inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oreglerade.

Diagrammet visar hur bolagets räntebärande placeringar fördelar sig på olika kreditbetyg, i förhållande till föregående år.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisken är risken för förluster till följd av att placeringstillgångarna inte är väl diversifierade. Koncentrationsrisken motverkas primärt genom diversifiering av koncernens placeringstillgångar, genom beslut om högsta exponering per motpart i finansiella derivat, genom beslut om högsta exponering per återförsäkringsgivare och genom fakultativ återförsäkring av enskilt mycket stora försäkrade risker. Bolagets strävan är att ha en väldiversifierad placeringsportfölj avseende exempelvis sammansättning av tillgångsslag, geografiska

marknader och enskilda emittenter. Normalportföljens limitnivåer för respektive tillgångsslag stöder detta.

Bolagets ledning och styrelse tar återkommande del av rapporteringen om koncernens stora exponeringar och riskkoncentrationer. Placeringstillgångar är väsentligen väl diversifierade och koncentrationsrisken är framförallt begränsad till det strategiska aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. Bolaget är exponerat mot motpartsrisk dels genom placeringar i finansiella derivat och likvida medel dels genom de återförsäkringsavtal som finns för avgiven återförsäkring.

Motpartsrisk inom placeringstillgångarna

Motpartsrisken i bolagets placeringstillgångar (finansiella derivat och likvida medel) bedöms vara relativt liten genom att risken begränsas av krav på motpartens kreditvärdering (rating) samt limiter för maximal exponering. Placeringar för endast görs i instrument med hög kreditvärdighet och placeringarna görs hos olika emittenter för att ytterligare sprida risken.

Motpartsrisk i avgiven återförsäkring

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid

än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

AA	44,8%
A	54,0%
BBB	0,7%
Not rated*	0,5%

* Agrias Återförsäkring är placerad 50% hos länsförsäkringsbolagen. Tabellen ovan visar exponering för motpartsrisiker avseende externa återförsäkrare.

Länsförsäkringsgruppen har ett antal interna pooler som ger länsförsäkringsbolagen återförsäkringsskydd. Detta innebär att bolagen återförsäkrar varandra för de skador som överstiger det enskilda bolagets självbehåll upp till skadekostnadsnivå som täcks av externa återförsäkrare. Motpartsrisken i den avgivna återförsäkringen bedöms därför vara relativt liten.

Bolaget har på balansdagen MSEK 193,8 (199,3) i återförsäkrarens andel av oreglerade skador, av dessa avser endast en mindre del externa återförsäkrare.

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkrings tekniska skulder. Bolaget har ett antal innehav som kan anses vara relativt illikvida, framförallt innehaven i Länsförsäkringar AB, Humlegården och de fastigheter som bolaget äger. Huvuddelen av bolagets placeringsportfölj är dock av likvid karaktär med placeringar i värdepapper och fonder med god likviditet. För Länsförsäkring Kronoberg är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolaget har som princip att alltid hålla en likviditet (kassa och bankmedel) som uppgår till summan av en månads löpande driftskostnader och skadeutbetalningar, dvs en månads normala

Finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar (MSEK)

	Totalt	Redovisat värde		Kassaflöden			
		Varav utan kontraktsenliga förfall	Varav med kontraktsenliga förfall	< 3 mån	3 mån - 1 år	1 år - 5 år	> 5 år
Utfall 2015							
Finansiella tillgångar	2 108,9	1 870,5	238,4	15,3	33,4	132,5	57,2
Försäkringstekniska avsättningar f e r	924,0	924,0	0		483,5	81,8	358,7
Utfall 2014							
Finansiella tillgångar	1 852,9	1 596,4	256,5	6,4	32,0	91,7	126,4
Försäkringstekniska avsättningar f e r	820,7	820,7	0		355,9	154,6	310,2

Tabellerna visar en analys av kassaflödet där de finansiella tillgångarna delas in i kontrakt med kända kassaflöden och kontrakt där flöden inte är kända. Dessutom visar tabellerna även det förväntade kassaflödet för bolagets försäkringstekniska avsättningar.

betalningsflöden. Utöver detta finns alltid möjlighet att med två till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka MSEK 33 (35). Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionsersättningar från Länsförsäkringar Bank/Liv/Fond och Agria uppgår till cirka MSEK 45 (42).

Operativa risker

Operativa risker är risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckande interna processer, mänskliga fel, system eller externa händelser. En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten skall bedrivas. Bolaget arbetar kontinuerligt med att identifiera, följa upp och förebygga olika operativa risker. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner.

Operativa risker delas in i kategorierna intern brottslighet,

extern brottslighet, anställningsförhållanden och arbetsmiljö, affärsförhållanden, skada på fysiska tillgångar, avbrott och störningar i verksamhet och system, transaktionshantering och processtyrning.

Identifiering av operativ risk sker vid de årliga riskgenomgångarna för samtliga bolagets huvudprocesser. Summan av dessa ligger i linje med det beräknade utfallet enligt schablon i standardformeln.

Riskreducerande åtgärder vidtas om riskbedömning överstiger det för bolaget fastställda materialitetsbeloppet på KSEK 200. Valet av åtgärd för att reducera den operativa risken varierar i hög grad som följd av riskernas olika karaktär. Föreskrivna generella åtgärder enligt bolagets Riktlinje för riskhantering och intern styrning och kontroll är följande: styrande dokument, förändringar i bolagets interna regelverk, företagsövergripande kontroller, nyckelkontroll, utbildning och process/rutinförändringar.

Nyckelkontroller har införts med syfte att säkerställa att processernas resultat är korrekta och kompletta samt för att dokumentera och samla information för rapportering. En annan viktig del av risarbetet är incidentrapportering. De incidenter

som inträffar loggas och hanteras i ett särskilt system för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder.

En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Bolaget är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14001.

Affärsrisker

Med affärsrisk avses risken för förluster till följd av effekter av strategiska beslut, en sämre intjäning och rykten. Affärsriskerna behandlas primärt inom ramen för den strategiska planeringen och i den årliga processen för affärsplanering. Analysen av bolagets affärsrisker genomförs årligen i form av en riskworkshop där riskkontroll och företagsledningen deltar.

Strategisk risk består av risken till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, omvärldsförändringar och institutionella förändringar. Förmågan hos styrelse, vd och företagsledning att planera, organisera och följa upp samt att kontinuerligt bevaka marknadsförutsättningar och institutionella förändringar är förstås av stor betydelse för att hålla den strategiska risken under kontroll. Den strategiska risken påverkas vid större förändringar av verksamhetens inriktning. Ett felaktigt strategiskt beslut kan leda till förlustbringande verksamhet. Strategisk risk omfattar även oförmåga att anpassa bolagets verksamhet till förändringar i omvärlden.

Strategisk risk hanteras inom ramen för bolagets årliga strategi- och ERSA-process. I denna analyseras omvärldsförutsättningar, interna förutsättningar och konkurrenssituationen. Risker identifieras, bedöms och kortsiktiga och långsiktiga åtgärder som bolaget behöver vidta beslutas. Detta genomförs i samband med en riskworkshop tillsammans med företagsledningen, för att säkerställa att målen uppnås. Processen avslutas med att bolagets ledning och styrelse tar ställning till strategiplanen, inklusive prioriterade aktiviteter av större betydelse.

Styrelsen och ledningen följer sedan under året upp beslutade riskåtgärder, strategier och strategiplanens aktiviteter. Då oförutsedda händelser inträffar av större strategisk betydelse hanteras dessa ad hoc genom analyser och behandling i styrelse och företagsledning. Innan beslut om större förändringar i verksamheten upprättas risk- och konsekvensanalyser, som utgör en del av beslutsunderlaget.

Intjäningsrisk är risken för förluster till följd av övrig nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar eller från en övrig ökning av kostnader från exempelvis svag arbetsproduktivitet. Intjäningsrisk tar sin utgångspunkt i marknadsförutsättningar och hur affären drivs. Allmänt hanteras risken genom att bolaget fortlöpande följer utvecklingen av intäkter och kostnader.

Ryktesrisk är svår att bedöma men likväl en risk som är förödande om den inträffar för en verksamhet som bygger på ett väl inarbetat varumärke som Länsförsäkringar. Ryktesrisken är risken för förlorat anseende hos kunder, anställda, myndigheter etc., vilket kan leda till minskade intäkter och ett försämrat värde i varumärket. Länsförsäkring Kronobergs lokala förankring innebär ett särskilt ansvar – precis som det ger en unik möjlighet till individuellt bemötande. De tjänster som erbjuds beskrivs med tydlighet och ärlighet, för att ge kunden möjlighet att fatta väl avvägda beslut. Länsförsäkringars varumärke står för det nära, det kundägda, det tillgängliga och ett personligt bemötande. För att löpande identifiera och bedöma ryktesrisk krävs en kontinuerlig bevakning av vad som skrivs/sägs om Länsförsäkringar i media. Utifrån detta vidtas lämpliga åtgärder och aktiviteter av företagsledningen.

Länsförsäkring Kronobergs ägare är dess kunder. Denna ömsidighet innebär en reell tillgång avseende trovärdighet av att bolaget agerar för kundernas bästa. Om negativ ryktesspridning uppstår hanteras det genom snabbt agerande och tydlig dialog med både kunder och medier.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Liv försäkrings AB, Länsförsäkringar Fond försäkrings AB respektive Länsförsäkringar Bank ABs räkning. Som ersättning för detta får Länsförsäkring Kronoberg provision.

Annulationsansvar i förmedlad livaffär

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv försäkrings AB är till viss del förenad med ett annulationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad. Annulationsansvaret var i grunden treårigt men från och med 2015 då det kom en ny ersättningsmodell från Fondlivbolaget slopades detta. I den nya modellen finns inte annulationsansvaret kvar utan detta kommer att fasas ut under de kommande tre åren, för försäkringar tecknade från den 1/1 2015.

Risk i förmedlad bankaffär

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank AB regleras hur stor ersättning bolaget skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkring Kronoberg skall stå för minst 80% av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank AB. Avräkningen kan högst ske mot vad som motsvarar samtliga framtida inbetalningar av provisionersättning. För år 2015 är denna risk begränsad till MSEK 28 (24) av årets provisionersättning. Avsättning för befarade kreditförluster är gjord med MSEK 0,7 (0). Bolagets ansvar redovisas under rubriken Ansvarsförbindelser i balansräkningen.

Risker i samband med medlemskap i Trafikförsäkringsföreningen (TFF)

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet från Trafikförsäkringsföreningen fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs på Trafikförsäkringsföreningens stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina egna förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig vara otillräckliga. Prognosen för Trafikförsäkringsföreningens verksamhet för 2015 visar på ett nettounderskott på MSEK 171 varav Länsförsäkringsgruppens andel av detta uppgick till MSEK 63.

Noter till resultat- och balansräkning *Belopp i KSEK*

Om inget annat anges, avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget

Not 3

PREMIEINKOMST	2015	2014
Direkt försäkring i Sverige	465 410	441 646
Mottagen återförsäkring	28 675	91 577
Summa premieinkomst	494 085	533 223

Not 4

KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN	2015	2014
Överförd kapitalavkastning	2 312	6 268
Räntesats olycksfall	0,0	1,3
Räntesats trafik	1,5	2,0
Räntesats övrigt	0,0	0,6

Försäkringsrörelsen har tillförts en ränta på summan av halva premieintäkten och genomsnitt av in- & utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning.

Använd räntesats utgör för olycksfallsaffären genomsnittlig räntenivå 2015 för statsobligationer med fem års löptid och för övrig affär, förutom trafik, medelvärde för 90-dagars statsskuldväxlar under året. Räntesats för trafik är densamma som för diskonteringen med tillägg av 0,25 procentenhet.

Not 5

FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR	2015			2014		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda försäkringsersättningar	263 185	-25 699	237 486	272 666	-30 305	248 538
Skaderegleringskostnader	29 677	0	29 677	25 301	0	25 301
Utbetalda försäkringsersättningar	292 862	-25 699	267 163	297 967	-30 305	273 839
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	20 308	-1 463	18 845	-15 593	-30 400	-45 993
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	2 283	6 870	9 153	87 397	0	87 397
Skaderegleringskostnader	6 929	0	6 929	1 276	0	1 276
Förändring i avsättning för oreglerade skador	29 520	5 407	34 927	73 080	-30 400	42 680
Summa Försäkringsersättningar	322 382	-20 292	302 090	371 047	-60 705	316 519

Not 6

DRIFTSKOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Anskaffningskostnader (inkl prov i avg åf)	-60 704	-65 427	-60 704	-65 427
Förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader	1 800	-105	1 800	-105
Administrationskostnader	-26 877	-19 950	-25 961	-19 025
Summa driftskostnader	-85 781	-85 482	-84 865	-84 557

TOTALA DRIFTSKOSTNADER FÖRE FUNKTIONSINDELNING	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Personalkostnader	-87 930	-79 812	-87 930	-79 812
Lokalkostnader	-2 089	-1 868	-2 089	-1 868
Avskrivningar	-1 446	-459	-530	-459
Övriga kostnader	-78 223	-58 701	-78 223	-57 776
Omkostnadsbidrag för förmedlad affär	43 824	40 309	43 824	40 309
Summa totala driftskostnader före funktionsindelning	-125 864	-100 531	-124 948	-99 606

AVGÅR:	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Driftskostnad för finans och fastighet	5 865	2 250	5 865	2 250
Kostnader för förmedlad affär, netto	4 542	-12 502	4 542	-12 502
Skaderegleringskostnader	29 676	25 301	29 676	25 301
Summa avdrag	40 083	15 049	40 083	15 049
Driftskostnader i sakförsäkringsrörelsen	-85 781	-85 482	-84 865	-84 557

I koncernen har utvecklingskostnader för länsförsäkringsgruppens gemensamma system inte belastat drift-kostnader utan aktiverats som immateriell tillgång, avskrivning sker på 5 år. Enligt full IFRS så får inte omföringar ske av interna hyror. Driftskostnaden i försäkringsrörelsen har därför inte belastats med KSEK 4 740 (4 651).

Not 7

ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER	2015	2014
IB trafikpremieskatt korrigering	0	-7 891
Summa övriga tekniska kostnader	0	-7 891

Koncernen 2015

ÅRETS NETTOVINST/-FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels-ändamål	Låne-fodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	165 181				165 181
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	-6 571				-6 571
Övriga finansiella placeringstillgångar	133				133
Summa	158 743	0	0	0	158 743

Koncernen 2014

ÅRETS NETTOVINST/-FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels-ändamål	Låne-fodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	104 192				104 192
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	9 871				9 871
Övriga finansiella placeringstillgångar					
Summa	114 063	0	0	0	114 063

Bolaget har inga finansiella skulder kopplade till de finansiella instrumenten.

Moderbolaget 2015

ÅRETS NETTOVINST/-FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels-ändamål	Låne-fodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	136 705				136 705
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	-6 571				-6 571
Övriga finansiella placeringstillgångar	133				133
Summa	130 267	0	0	0	130 267

Moderbolaget 2014

ÅRETS NETTOVINST/-FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels-ändamål	Låne-fodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	64 390				64 390
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	9 871				9 871
Övriga finansiella placeringstillgångar					
Summa	74 261	0	0	0	74 261

Noter till resultat- och balansräkning Belopp i KSEK

Not 9

KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Hysesintäkter från byggnader och mark	403	0	403	0
Utdelning på aktier och andelar	10 451	6 809	10 451	6 809
Ränteintäkter m.m. obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 646	4 148	5 646	4 148
övriga ränteintäkter	111	824	111	824
Realisationsvinster, netto aktier och andelar	82 800	42 503	76 504	42 503
räntebärande värdepapper	-1 686	16 149	-1 686	16 149
övriga placeringstillgångar	133	0	133	0
Summa kapitalavkastning, intäkter	97 858	70 433	91 562	70 433

Not 10

OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Orealiserat resultat byggnader och mark	2 987	0	2 987	0
aktier och andelar	82 381	61 690	60 201	21 887
räntebärande värdepapper	-4 885	-6 278	-4 885	-6 278
Summa orealiserade vinster och förluster	80 483	55 412	58 303	15 609

Not 11

KAPITALAVKASTNING KOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Driftskostnader från byggnader och mark	0	-3 696	0	-3 696
Kapitalförvaltningskostnader	-8 625	-4 806	-8 625	-4 806
Summa kapitalavkastning, kostnader	-8 625	-8 502	-8 625	-8 502

Not 12

ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Provision m m för Liv, Bank, Fond & Fastighetsförmedling	45 274	41 581	45 274	41 581
Driftskostnader för Liv, Bank, Fond & Fastighetsförmedling	-49 816	-47 317	-49 816	-47 317
Summa övriga intäkter och kostnader	-4 542	-5 736	-4 542	-5 736

Not 13

BOKSLUTSDISPOSITIONER	Moderbolaget	
	2015	2014
Avsättning till säkerhetsreserv	0	-42 000
Avsättning till/upplösning av periodiseringsfond	-4 401	-7 300
Summa bokslutsdispositioner	-4 401	-49 300

Not 14

SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktuell skattekostnad				
Periodens skattekostnad	-11 258	-4 861	-11 258	-4 861
Tidigare års skattekostnad	0	-207	0	-207
Summa aktuell skattekostnad	-11 258	-5 068	-11 258	-5 068
Uppskjuten skattekostnad				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader				
byggnader och mark	2 704	-312	2 704	-312
aktier och andelar	-13 288	-7 030	-13 288	-7 030
obligationer och andra äntebärande värdepapper	722	1 865	722	1 865
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	-968	-10 846	0	0
Uppskjuten skatt på aktiverade utvecklingskostnader	201	200	0	0
Pensionsskuld	-555	0	-555	0
Summa uppskjuten skattekostnad	-11 184	-16 123	-10 417	-5 477
Summa skatt på årets resultat	-22 442	-21 191	-21 675	-10 545

SKATTEFORDRINGAR OCH -SKULDER	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktuell skatteskuld				
Periodens skattekostnad	5 969	-2 908	5 968	-2 908
Tidigare års skattekostnad	0	-207	0	-207
Summa aktuell skatteskuld/fordran	5 969	-3 115	5 968	-3 115
Uppskjuten skatteskuld				
byggnader och mark	13 553	16 257	13 553	16 257
aktier och andelar	81 635	68 347	81 635	68 347
obligationer och andra äntebärande värdepapper	2 499	580	2 499	580
Uppskjuten skatteskuld på obeskattade reserver	103 183	102 215	0	0
Uppskjuten skatteskuld på aktiverade utvecklingskostnader	0	201	0	0
Avsättning pensionskostnader	-2 175	0	-2 175	0
Effekt av ändrad skattesats	0	0	0	0
Summa uppskjuten skattskuld/fordran	198 695	187 600	95 512	85 184
Summa skatteskuld	204 664	184 485	101 480	82 069

Uppskjuten skatt har beräknats efter 22 procent.

AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT	2015		2014	
KONCERNEN				
Resultat före skatt	156 669		128 808	
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0%	-34 467	22,0%	-28 338
Tidigare års skatt	0,0%	0	0,2%	-207
Ej avdragsgilla kostnader	-0,1%	121	0,0%	42
Ej skattepliktiga intäkter	-3,8%	5 935	0,0%	0
Ej redovisade intäkter	-4,0%	6 264	-7,1%	9 199
Ej redovisade kostnader	-0,1%	215	1,1%	-1 464
Schablonintäkt på investeringsfond	0,3%	-476	0,3%	-368
Schablonränta på periodiseringsfond	0,0%	-34	0,0%	-55
Effekt av ändrad skattesats	0,0%	0	0,0%	0
Redovisad effektiv skatt	14,3%	-22 442	16,5%	-21 191
MODERBOLAGET				
Resultat före skatt	124 708		39 203	
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0%	-27 436	22,0%	-8 625
Tidigare års skatt	0,0%	0	0,5%	-207
Ej avdragsgilla kostnader	-0,1%	121	-0,1%	42
Ej skattepliktiga intäkter	-4,8%	5 935	0,0%	0
Ej redovisade intäkter	0,0%	0	-0,3%	132
Ej redovisade kostnader	-0,2%	215	3,7%	-1 464
Schablonintäkt på investeringsfond	0,4%	-476	0,9%	-368
Schablonränta på periodiseringsfond	0,0%	-34	0,1%	-55
Effekt av ändrad skattesats	0,0%	0	0,0%	0
Redovisad effektiv skatt	17,4%	-21 675	-26,9%	-10 545

Noter till resultat- och balansräkning *Belopp i KSEK*

Not 15

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	12 821	12 821	0	0
Årets inköp	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	12 821	12 821	0	0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-11 905	-10 991	0	0
Årets avskrivningar	-916	-914	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-12 821	-11 905	0	0
Summa immateriella tillgångar	0	916	0	0

Förvärvade immateriella tillgångar avser utvecklingskostnader för gemensamma system.
Beräknad nyttjandeperiod är 5 år och avskrivning sker med 20% årligen. Aktivering sker enbart i koncernen.

Not 16

BYGGNADER OCH MARK	Koncernen			Moderbolaget
	Förvaltnings- fastigheter	Rörelse- fastigheter	Totalt	Byggnader och mark
Ingående verkligt värde 2015-01-01	70 350	61 013	131 363	131 363
Anskaffningsvärde	44 694	40 188	84 882	82 870
Investeringar i fastigheterna	0	0	0	0
Försäljning	-29 350	0	-29 350	-29 350
Ackumulerade avskrivningar	0	0	0	0
Orealiserad värdeförändring	0	2 987	2 987	2 987
Utgående verkligt värde 2015-12-31	41 000	64 000	105 000	105 000

Ingående verkligt värde 2014-01-01	70 350	59 000	129 351	129 351
Anskaffningsvärde	44 694	38 176	82 870	82 870
Investeringar i fastigheterna	0	2 013	2 012	2 012
Nyförvärv	0	0	0	0
Ackumulerade avskrivningar	0	0	0	0
Orealiserad värdeförändring	0	0	0	0
Utgående verkligt värde 2014-12-31	70 350	61 013	131 363	131 363

Av bolagets 3 fastigheter är 2 rörelsefastigheter och resterande förvaltningsfastigheter.
Förvaltningsfastigheter redovisas enligt verkligt värdemetoden.
Förvaltningsfastigheterna består av Linné 2. Därutöver innehar bolaget två fritidsfastigheter, Lundegård 1:7 & Stiby 2:38 m fl.

Not 17

AKTIER & ANDELAR I KONCERNFÖRETAG		2015	2014
Innehav i dotterföretag	Dotterföretagets säte, land	Ägarandel i %	Ägarandel i %
Länsgården AB	Växjö, Sverige	100	100
Söderslottet Växjö AB	Växjö, Sverige	0	100

MODERBOLAGET			
Ackumulerade anskaffningsvärden		2015	2014
Vid årets början		20 472	20 422
Inköp		0	50
Aktieägartillskott		0	0
Försäljningar		-50	0
Ackumulerade uppskrivningar		18 009	18 009
Omklassificeringar		0	0
Utgående balans 31 december		38 431	38 481

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterföretag			2015	2014
Dotterföretag/Organisations-nummer/Säte	Antal andelar	Andel i %	Redovisat värde	Redovisat värde
Länsgården AB, 556683-4015	1000	100	38 431	38 431
Söderslottet Växjö AB, 556971-0204	500	100	0	50
			38 431	38 481

Det verkliga värdet för fastigheterna i dotterbolaget i Länsgården AB har fastställts genom en substansvärdeberäkning av innehavet i Humlegårdsfastigheterna. Substansvärdet har fastställts genom en årlig extern marknadsvärdering av innehavet i Humlegården.

Marknadsvärdet för Länsgården uppgår MSEK 110,9 (89,4).

Not 18

AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG					
Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i intresseföretag			2015		2014
Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andel i %	Redovisat värde		Redovisat värde
LF Affärsservice Sydost AB	2 000	33	100		100
556896-7425, Kristianstad					
Hjalmar Petri Holding AB	5 400	45	7 000		7 000
556286-4677, Växjö			7 100		7 100

Det verkliga värdet för aktierna i intressebolaget Hjalmar Petri har fastställts genom kapitalandelsmetoden.
Marknadsvärdet i koncernen uppgår till MSEK 69,9 (67,9)

Koncernen 2015

REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels-ändamål	Låne-fodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	1 128 769				1 128 769
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	477 029				477 029
Övriga finansiella placeringstillgångar			609		609
Summa	1 605 798	0	609	0	1 606 407

Finansiella skulder	Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut			0
Övriga skulder		17 225	17 225
Summa	0	17 225	17 225

Koncernen 2014

REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels-ändamål	Låne-fodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	1 123 311				1 123 311
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	502 528				502 528
Övriga finansiella placeringstillgångar			2 785		2 785
Summa	1 625 839	0	2 785	0	1 628 624

Finansiella skulder	Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut			0
Övriga skulder		22 601	22 601
Summa	0	22 601	22 601

Moderbolaget 2015

REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels-ändamål	Låne-fodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	1 017 845				1 017 845
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	477 029				477 029
Övriga finansiella placeringstillgångar			609		609
Summa	1 494 874	0	609	0	1 495 483

Finansiella skulder	Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut			0
Övriga skulder		17 198	17 198
Summa	0	17 198	17 198

Moderbolaget 2014

REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels-ändamål	Låne-fodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	935 613				935 613
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	502 528				502 528
Övriga finansiella placeringstillgångar			2 785		2 785
Summa	1 438 141	0	2 785	0	1 440 926

Finansiella skulder	Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut			0
Övriga skulder		22 574	22 574
Summa	0	22 574	22 574

Not 19 fortsätter på nästa sida.

Not 19

Fortsättning, Belopp i KSEK

Koncernen 2015

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Förvaltningsfastigheter	0	0	41 000	41 000
Aktier och andelar	438 673	431 348	258 748	1 128 769
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	442 449	12 697	21 883	477 029
Övriga placeringstillgångar	0	0	609	609
Summa	881 122	444 045	322 240	1 647 407

Koncernen 2014

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Förvaltningsfastigheter	0	0	70 351	70 351
Aktier och andelar	459 574	459 193	204 543	1 123 310
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	460 573	41 955	0	502 528
Övriga placeringstillgångar	0	0	2 785	2 785
Summa	920 147	501 148	277 679	1 698 974

Moderbolaget 2015

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	438 673	431 348	169 707	1 039 728
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	442 449	12 697	0	455 146
Övriga placeringstillgångar	0	0	609	609
Summa	881 122	444 045	170 316	1 495 483

Moderbolaget 2014

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	459 574	459 193	16 846	935 613
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	460 573	41 955	0	502 528
Övriga placeringstillgångar			2 785	2 785
Summa	920 147	501 148	19 631	1 440 926

Nivå 1 består av verkligt värde på en aktiv marknad. Nivå 2 består av verkligt värde som bygger på observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Nivå 3 består av verkligt värde utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. För innehavet i Hjalmar Petri görs en marknadsvärdering av bolagets fastigheter av oberoende värderare vart tredje år. Under löpande år sker en värdering i enlighet med grunderna för substansvärdering. Substansvärdet utgår från årligt resultat i bolaget efter skatt. Substansvärdet utgör därför en rimlig approximation av verkligt värde. Bolagets aktieinnehav i LFAB (nivå 2) har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll, enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas till övriga ägare till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet aktiernas verkliga värde.

Under 2015 har innehavet i Bergvik Skog AB kategoriserats om från nivå 2 till nivå 3. Den huvudsakliga orsaken till den nya kategoriseringen är att aktierna innehas med hembudsförbehåll. Enligt IAS 41 skall växande skog värderas till verkligt värde. I det fall "marknadspriser eller annat jämförbart värde saknas eller är svårbedömd skall verkligt värde kunna beräknas på ett tillförlitligt sätt."

Bergvik Skogs bedömning är att relevanta marknadspriser saknas för skogsinnehav av den storlek som Bergvik Skog har. Metoden Bergvik Skog använder för beräkning av verkligt värde för den växande skogen är diskonterade kassaflöden.

Inga överföringar (utöver Bergvik Skog) har under året skett från eller till nivå 3 från övriga belopp som redovisas i nivå 1 och 2. Vinster och förluster av finansiella instrument och förvaltningsfastigheter redovisas i resultat-räkningen i not 8.

ANSKAFFNINGSVÄRDEN OCH VERKLIGA VÄRDEN PÅ AKTIER OCH ANDELAR

	Anskaffnings- värde 2015	Verkligt värde 2015	Anskaffnings- värde 2014	Verkligt värde 2014
Noterade aktier och andelar	268 238	308 759	288 266	378 067
Utländska aktier och andelar	99 387	129 436	111 969	154 645

Onoterade aktier och andelar				
Länsförsäkringar AB	187 408	429 297	173 604	385 597
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	140	531	140	417
Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB	500	741	500	793
Övriga svenska aktier och andelar	89 283	147 262	49 240	15 068
Övriga uttländska aktier och andelar	1 819	1 819	1 026	1 026
Summa moderbolaget	646 775	1 017 845	624 745	935 613

Tillkommer koncernen:				
Länsgården	38 457	140 432	38 457	118 226
Hjalmar Petri Holding AB	7 000	71 569	7 000	69 322
LF Affärsservice & Söderslottet AB	100	100	150	150
Summa koncernen	692 332	1 229 946	670 352	1 123 311

Not 19 fortsätter på nästa sida.

Not 19

Fortsättning. Belopp i KSEK

**ANSKAFFNINGSVÄRDEN OCH VERKLIGA VÄRDEN PÅ
OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER**

Noterade obligationer och andra räntebärande värdepapper	Anskaffningsvärde 2015	Verkligt värde 2015	Anskaffningsvärde 2014	Verkligt värde 2014
Länsförsäkringar Korträntefond	89 011	88 989	148 366	149 345
Länsförsäkringar Långräntefond	78 554	84 006	75 554	84 065
Realränteobligation SE 3104	49 233	49 326	49 233	49 326
Bergvik	19 164	21 883	19 164	24 378
Carnegie Corporate Bond	15 087	17 881	15 046	17 632
Realränteobligation SE 3102	7 549	7 492	15 579	15 619
Corporate Bond AIO	10 000	9 760	10 000	9 681
Swedbank Hypotek 183	0	0	7 940	7 867
Realränteobligation SE 3107	6 654	6 689	0	0
Övriga	190 566	190 394	143 801	141 830
Onoterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Övriga svenska emittenter	609	609	2 785	2 785
Övriga utländska emittenter	0	0	0	0
Summa koncern	466 427	477 029	487 468	502 528

VERKLIGA VÄRDEN PÅ FINANSIELLA INSTRUMENT

I Länsförsäkring Kronobergs balansräkning uppgår verkligt värde och redovisat värde till samma belopp för samtliga finansiella tillgångar. När det gäller balansposterna aktier och andelar samt obligationer och andra räntebärande värdepapper har verkligt värde fastställts som aktuell köpkurs på aktiva marknader.

I balansposten aktier och andelar ingår onoterade aktier till ett värde av MSEK 44,9 (43,9) förutom värdet på Länsförsäkringar AB som uppgår till MSEK 429,3 (385,6). Värdet på dessa aktier har fastställts till anskaffningsvärde respektive ett bedömt marknadsvärde.

För övriga tillgångar och skulder är anskaffningsvärdet en tillräcklig approximation av verkligt värde eftersom löptiden på dessa finansiella tillgångar är mycket kort (mindre än 6 månader).

Not 20

FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING	2015	2014
Fordringar hos försäkringstagare	115 476	111 185
Summa fordringar avseende direkt försäkring	115 476	111 185

Not 21

ÖVRIGA MATERIELLA TILLGÅNGAR OCH VARULAGER	Koncernen		Moderbolaget	
Materiella tillgångar	2015	2014	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	27 284	28 834	27 284	28 834
Sålida anläggningar	-66	0	-66	0
Årets inköp	707	866	707	866
Utrangeringar	0	-2 416		-2 416
Utgående anskaffningsvärde	27 925	27 284	27 925	27 284
Ingående ackumulerade avskrivningar	-23 046	-22 996	-23 046	-22 996
Årets avskrivningar	-530	-459	-530	-459
Utrangeringar	0	409	0	409
Utgående ackumulerade avskrivningar	-23 576	-23 046	-23 576	-23 046
Summa materiella tillgångar	4 349	4 238	4 349	4 238

Not 22

UPPLUPNA RÄNTE- OCH HYRESINTÅKTER	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Upplupna ränteintäkter	0	2 900	0	2 900
Upplupna hyresintäkter	88	0	88	0
Summa upplupna ränte- och hyresintäkter	88	2 900	88	2 900

Not 23

FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER	2015	2014
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	5 446	5 551
Årets avsättning	7 246	5 446
Årets avskrivning	-5 446	-5 551
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	7 246	5 446
Anskaffningskostnad med avskrivningstid inom ett år	7 246	5 446

Not 24

ÖVRIGA FÖRUTBETALDA INTÄKTER OCH UPPLUPNA KOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Övriga förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	4 532	1 635	4 532	1 635
Summa övriga förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	4 532	1 635	4 532	1 635

Not 25

OBESKATTADE RESERVER	2015	2014
Utvärderingsfond	28 250	28 250
Säkerhetsreserv	412 393	412 393
Periodiseringsfond beskattningsår 2010	0	12 099
Periodiseringsfond beskattningsår 2011	0	0
Periodiseringsfond beskattningsår 2012	0	0
Periodiseringsfond beskattningsår 2013	4 570	4 570
Periodiseringsfond beskattningsår 2014	7 300	7 300
Periodiseringsfond beskattningsår 2015	16 499	0
Summa obeskattade reserver	469 012	464 612

Not 26

AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER	Avsättning för ej intjänade premier	
	2015	2014
Ingående balans	199 792	188 192
Under året intjänad premie från tidigare räkenskapsår	-199 792	-188 192
Årets avsättning	213 128	199 792
Utgående balans	213 128	199 792

Behov av avsättning för kvardröjande risk har inte ansetts föreligga.

Not 27

AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR	2015			2014		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
IB Rapporterade skador	395 930	-93 869	302 061	525 419	-182 651	342 768
IB Inträffade ej rapporterade skador	439 143	-131 405	307 738	279 318	-9 561	269 757
Avsättning för skaderegleringskostnader	19 285	0	19 285	18 010	0	18 010
Diskonteringsdifferens	-64 257	26 020	-38 237	-41 188	2 485	-38 703
Ingående balans *	790 101	-199 254	590 847	781 559	-189 727	591 832
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	330 682	-29 969	300 713	282 249	-7 653	274 596
Utbetalda försäkringsersättningar	-268 206	25 699	-242 507	-278 843	30 305	-248 538
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år	-32 955	9 677	-23 278	5 136	-32 179	-27 043
Utgående balans	819 622	-193 847	625 775	790 101	-199 254	590 847
Utgående balans består av:						
UB Rapporterade skador	404 656	-96 800	307 856	395 930	-93 869	302 061
UB Inträffade ej rapporterade skador	415 610	-118 149	297 461	439 143	-131 405	307 738
Avsättning för skaderegleringskostnader	26 215	0	26 215	19 285	0	19 285
Diskonteringsdifferens	-26 860	21 102	-5 758	-64 257	26 020	-38 237
Utgående balans totalt	819 621	-193 847	625 774	790 101	-199 254	590 847

* Ingående balans 2014 är justerade med hänsyn till beståndsoverlåtelsen av trafikaffären

Not 28

AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

Förmånsbestämda planer

I enlighet med UFR 6 redovisar bolaget förmånsbestämda planer som avgiftsbestämda. Beskrivning av bolagets förmånsbestämda planer återfinns i not 1.

Avgiftsbesämda planer

Bolaget har avgiftsbestämda pensionsplaner för arbetare som helt bekostas av företaget. Betalningar till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

	2015	2014
Antastbar pensionsskuld	9 640	9 655
Avsatt till löneskatt antastbar pensionsskuld	2 300	2 343
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	11 940	11 998

Noter till resultat- och balansräkning *Belopp i KSEK*

Not 29

ÅTERSTÅENDE LÖPTID FINANSIELLA SKULDER - KONCERNEN						
	På anfordran	<1 mån.	1-3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	>5 år
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0
Övriga skulder	0	0	17 225	0	0	0
Summa	0	0	17 225	0	0	0

ÅTERSTÅENDE LÖPTID FINANSIELLA SKULDER - MODERBOLAGET						
	På anfordran	<1 mån.	1-3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	>5 år
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0
Övriga skulder	0	0	17 198	0	0	0
Summa	0	0	17 198	0	0	0

Not 30

ÖVRIGA SKULDER	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Leverantörsskulder	8 811	9 494	8 811	9 494
Övriga skulder	8 414	13 107	8 387	13 080
Summa övriga skulder	17 225	22 601	17 198	22 574

Not 31

UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Upplupna löner och sociala avgifter	10 576	8 978	10 576	8 978
Förutbetalda hyresintäkter	291	134	291	134
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4 587	2 891	4 587	2 891
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15 454	12 003	15 454	12 003

Not 32

STÄLLDA SÄKERHETER	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Fastighetsinteckningar	0	0	0	0
För försäkringstekniska avsättningar f.e.r registerförda tillgångar	923 989	820 736	923 989	820 736
Summa ställda säkerheter	923 989	820 736	923 989	820 736

I enlighet med 6 kap. 30-31§§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som används för skuldäckning.

Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid en eventuell insolvens.

Not 33

EVENTUALFÖRPLIKTELSE/ANSVARSFÖRBINDELSER	2015	2014
Länsförsäkringar Bank	27 518	24 430
Summa eventualförpliktelser	27 518	24 430

Övriga eventualförpliktelser avser ansvarighet till minst 80 procent för konstaterade kreditförluster avseende förmedlade lån, se vidare not 2.

Ansvarigheten för förmedlade bankaffärer åt Länsförsäkringar Bank, se vidare not 2. Bolaget har som delägare i TFF ett solidariskt ansvar, se vidare not 2.

Not 34

NÄRSTÅENDE
Som närstående personer till Länsförsäkring Kronoberg koncernen räknas dotterbolag enligt not 17, bolag inom Länsförsäkringar AB-koncernen samt övriga närstående. Närstående nyckelpersoner är styrelseledamöter och ledande befattningshavare samt nära familjemedlemmar till dessa personer. Ersättningar till närstående nyckelpersoner såsom styrelseledamöter och ledande befattningshavare framgår av not 35. I övrigt förekommer inga transaktioner mellan dessa personer eller deras närstående utöver normala kundtransaktioner.

Bedömningen om en närståenderelation föreligger eller inte har grundats på förhållandets ekonomiska innebörd och inte enbart på ägandet. Närstående är som beskrivits ovan LFAB - koncernen. LFAB har fått i uppdrag av Länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandha sådan service till Länsförsäkringsbolagen, som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas inom Länsförsäkringsgruppen.

Under året har moderbolaget inte lämnat några aktieägar tillskott till sina dotterbolag.

RESULTAT OCH BALANSPOSTER		
Belopp i KSEK	Länsgården	Hj Petri
Fordringar	27	0
Skulder	0	0
Intäkter	0	540
Kostnader	0	0

Noter till resultat- och balansräkning *Belopp i KSEK*

Not 35

ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER				
Medelantalet anställda	2015	varav män	2014	varav män
Moderbolaget	88	51%	88	44%
Totalt	88	51%	88	44%
Dotterbolagen har inte haft några anställda under 2014. Samtliga anställda är tjänstemän.				

KÖNSFÖRDELNING I FÖRETAGSLEDNINGEN	2015	2014
Moderbolaget	Andel kvinnor	Andel kvinnor
Styrelsen	40%	40%
Övriga ledande befattningshavare	33%	50%

KOSTNADER FÖR ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA	2015	2014
Löner och ersättningar	45 204	45 349
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer	9 620	9 223
Sociala avgifter	14 648	14 573
Summa kostnader	69 472	69 147

Av moderbolagets pensionskostnader avser KSEK 939 (880) gruppen styrelse och verkställande direktören.

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR TILL FRITIDSOMBUD	2015	2014
Löner och ersättningar	5 679	5 166
Sociala avgifter	182	218
varav pensionsavgifter	0	0
Summa kostnader	5 861	5 384

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELADE MELLAN STYRELSELEDAMÖTER MED FLERA OCH ÖVRIGA ANSTÄLLDA	2015		2014	
	Styrelse o VD	Övriga anställda	Styrelse o VD	Övriga anställda
	3 199	42 005	3 238	42 111
Totalt moderbolaget	3 199	42 005	3 238	42 111

ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE UNDER ÅRET	2015	2014
Per-Åke Holgersson, styrelsens ordförande	305	303
Maria af Trampe, styrelsens vice ordförande	157	137
Pär Aspengren, styrelseledamot	138	82
Per Jonsson, styrelseledamot	130	111
Louise Manestam, styrelseledamot	124	123
Lotta Fonsell, styrelseledamot	102	87
Anders Holmberg, styrelseledamot	114	87
Dan Lindqvist, styrelseledamot	0	41
Björn Isakson, styrelseledamot	0	34
Fredrik Daveby, verkställande direktör	0	492
- varav rörlig ersättning till verkställande direktör	0	0
- pensionavsättning till verkställande direktör	0	165
Beatrice Kämpe-Nikolausson, verkställande direktör	2 129	1 741
- varav rörlig ersättning till verkställande direktör	0	0
- pensionsavsättning till verkställande direktör	899	779
Andra ledande befattningshavare 6 (8) st	5 185	5 427
- varav rörlig ersättning	0	0
- pensionsavsättning	2 782	2 398
Total ersättning	12 065	12 007

Till arbetstagarrepresentanter har ej utgått något arvode.
Någon resultatbaserad ersättning har ej utgått till styrelse, VD eller ledande befattningshavare.

Pensioner
För VD erläggs pensionsavgift med 35 procent av lönesumman. Årets kostnad för pension till VD uppgick till KSEK 889 (779) inklusive särskild löneskatt. Något avtal om förtida pensionering finns ej. Övriga befattningshavare i företagsledningen 6 (8) personer omfattas av försäkringstjänstemännens pensionsplan, FTP. Årets pensionskostnad för dem utgjorde KSEK 2 782 (2 398) inklusive särskild löneskatt. Reservering är gjord med 9 886 (11 998) tkr inklusive löneskatt som avser medarbetare födda 1955 eller tidigare och som faller utanför tryggandelagen.

Uppsägningstider och avgångsvederlag
Mellan bolaget och VD gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 24 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas mot andra inkomster. Vid uppsägning från VD:s sida utgår inget avgångsvederlag. För övriga befattningshavare i företagsledningen gäller en uppsägningstid enligt kollektiv avtalet, dock lägst 6 månader vid uppsägning från arbetsgivarens sida. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls ett avgångsvederlag till Cecilia Sandstedt som uppgår till 12 månadslöner.

Ersättningsprinciper
Utgångspunkten för ersättningsmodellen är att den ska bidra till att skapa goda förutsättningar för Länsförsäkring Kronoberg att på ett tillfredsställande sätt utföra sitt uppdrag från ägarna. Ersättningsmodellen ska stimulera till goda prestationer och bidra till att göra Bolaget till en attraktiv arbetsgivare som kan konkurrera om rätt kompetens på marknaden. Ersättningsmodellen ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering samt medverka till Bolagets långsiktiga intressen. Målrelaterad ersättning finns som komplement till den fasta ersättningen för att uppmuntra och belöna goda prestationer som långsiktigt leder till att bolaget utvecklas positivt. Målrelaterad ersättning kan inte utgå till VD eller övriga i företagsledning eller gruppchefer. Ej heller till Compliance, Riskkontroll, Aktuarie eller Internrevision. För övriga befattningar får det inte finnas några riskdrivande målrelaterade ersättningar. För säljande medarbetare kan provisionbaserad ersättning utgå. Provisionsbaserad ersättning regleras i lokalt kollektivavtal.

Not 35 fortsätter på nästa sida.

Not 35

Fortsättning.

Anställda inom Bolaget ska ha marknadsmässiga anställningsvillkor. Ersättningarna ska därigenom vara i nivå med branschen på den geografiska marknad där Bolaget är verksam. Utformning och nivå på ersättningar ska harmonisera med Bolagets värderingar, dvs vara rimliga, präglade av måttfullhet och väl avvägda, bidra till en god etik och organisationskultur samt präglas av öppenhet och transparens.

Beslut om ersättningar

Arvode till styrelsens ledamöter beslutas av bolagsstämman. Styrelsens ersättningsutskott fattar beslut om ersättning till VD. Ersättningar till övriga ledande befattningshavare beslutas av VD efter godkännande av ersättningsutskottet.

Not 36

ARVODEN OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

KPMG	2015	2014
Revisionsuppdrag	397	600
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	185
Skatterådgivning	243	125
Andra uppdrag	266	0
Summa arvoden till revisorer	906	910

I arvoden ingår mervärdesskatt på 25%.

Not 37

INTÄKTER OCH KOSTNADER PER FÖRSÄKRINGSKLASS

Belopp i kkr	Totalt	Olycksfall & sjukdom	Motor- fordon kasko	Motor- fordon trafik	Brand- & annan egen- doms- skada	Allmän ansvar- ighet	Rätts- skydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförs.
Premieinkomst, brutto	494 085	23 899	122 294	74 338	220 419	12 360	12 100	465 410	28 675
Premieintäkt, brutto	480 749	22 538	118 236	72 264	214 849	12 083	11 791	451 761	28 988
Försäkringsersättningar, brutto	-322 382	-12 277	-79 511	-53 232	-136 895	-6 757	-5 141	-293 813	-28 569
Driftskostnader, brutto	-84 865	-4 555	-14 021	-18 016	-43 289	-2 430	-2 376	-84 687	-178
Resultat av avgiven återförsäkring	-25 077	-9 971	58	3 627	-16 584	-1 333	-874	-25 077	0
Skadeprocent brutto	67,1%	54,5%	67,2%	73,7%	63,7%	55,9%	43,6%	65,0%	98,6%

Not 38

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER OCH EFTER VERKSAMHETSÅRET

Avseende väsentliga händelser under och efter verksamhetsåret hänvisas till de inledande sidorna i förvaltningsberättelsen.

Not 39

ÅTERBÄRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
IB Återbäring	30 097	21 000	30 097	21 000
Under perioden reglerad återbäring	-10	-20 903	-10	-20 903
Årets avsättning för återbäring	55 000	30 000	55 000	30 000
Summa avsatt för återbäring	85 087	30 097	85 087	30 097

Not 40

ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER OCH INTÄKTER

Trafikförsäkringsföreningsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för Sveriges trafikförsäkringsbolag. Verksamheten styrs i huvudsak av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Alla försäkringsbolag som har tillstånd att bedriva Trafikskadereglering i Sverige ska enligt trafikskadelagen vara medlemmar i TFF. TFF ansvarar även för administrationen av Trafikskadenämnden (TSN) som verkar för en enhetlig och skälig personska-derreglering inom trafikförsäkringsområdet. TFF:s verksamhet finansieras i enlighet med trafikskadelagen av medlemmarna. Det underskott som uppstår, inklusive kostnaden för TSN, fördelas på medlemmarna utifrån marknad-sandelar inom området trafikförsäkring. Bolaget har ändrat hantering av TFF under 2015.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Trafikförsäkringsföreningen (TFF) årskostnad prognos	-1 095	-2 035	-1 095	-2 035
Avräkning av tidigare årskostnader TFF	81	-209	81	-209
Summa övriga tekniska kostnader/intäkter	-1 014	-2 244	-1 014	-2 244

Per-Åke Holgersson
Ordförande

Eva-Lotta Fönsell

Pär Aspengren

Beatrice Kämpe Nikolausson
Verkställande direktör

Maria af Trampe
Vice ordförande

Per Jonsson

Torbjörn Lennartsson
Personalrepresentant

Evert Nylander
Personalrepresentant

Louise Manestam

Anders Holmberg

Vår revisionsberättelse har lämnats den 29 mars 2016

Michael Johansson
Auktoriserad revisor
KPMG AB

2015

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkring Kronoberg, org. nr 529501-7189

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkring Kronoberg för år 2015. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 26–66.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna risk-

bedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt resultaträkningen och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkring Kronoberg för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Växjö den 29 mars 2016

KPMG AB

Michael Johansson
Auktoriserad revisor

Bolagets fullmäktige

Alvesta kommun	Hemort	Mandatperiod
Jessica Dahl	Alvesta	2015-2017
Anna-Karin Aaby Ericsson	Alvesta	2015-2017
Karl-Erik Johansson	Grimslöv	2015-2017
Björn Kjellson	Moheda	2015-2017
Karin Johansson	Växjö	2015-2017

Lessebo kommun		
Anders Jonsäng	Hovmantorp	2015-2017
Fredrik Kjellsson	Hovmantorp	2015-2017
Inga-Britt Andersson	Skruv	2015-2017

Ljungby kommun		
Gunilla Johansson	Agunnaryd	2015-2017
Karin Klemetsson	Agunnaryd	2015-2017
Carl Thestrup	Bolmsö	2015-2017
Lars Carlsson	Hamnedå	2015-2017
Kjell Sjö Dahl	Hamnedå	2015-2017
Mikael Johansson	Lagan	2015-2017
Donald Carlsson	Ljungby	2015-2017
Bengt-Åke Hovnell	Ljungby	2015-2017
K-G Sundgren	Traryd	2015-2017

Markaryd kommun		
Henrik Hellström	Markaryd	2016-2018
Rune Gabriellson	Strömsnäsbruk	2016-2018
Linda Eriksson	Markaryd	2016-2018

Tingsryd kommun		
Tommy Albinsson	Ryd	2016-2018
Anna Runegård	Tingsryd	2016-2018
Lars Johansson	Urshult	2016-2018
Thomas Mattsson	Urshult	2016-2018
Tobias Holmkvist	Älmeboda	2016-2018

Uppvidinge kommun		
Leif Andersson	Norrhult	2016-2018
Lena Gustafsson	Åseda	2016-2018
Ingvald Törnqvist	Älgshult	2016-2018

Växjö kommun	Hemort	Mandatperiod
Marika Sunesson	Gemla	2014-2016
Anna Håkansson	Lammhult	2014-2016
Lennart Johansson	Lammhult	2014-2016
Stefan Järkstål	Tävelsås	2014-2016
Charlotte Malmqvist	Tävelsås	2014-2016
Bengt Olofsson	Tävelsås	2014-2016
Anna Persson	Tävelsås	2014-2016
Ken Seiborg	Värend's Nöbbel	2014-2016
Patrik Arnesson	Växjö	2014-2016
Henrik Arnström	Växjö	2014-2016
Maria Fülöp Blomstrand	Växjö	2014-2016
Thomas Denward	Växjö	2014-2016
Helene Blomqvist	Växjö	2014-2016
Martina Edenfalk	Växjö	2014-2016
Ola Esbjörnsson	Växjö	2014-2016
Magnus Forslund	Växjö	2014-2016
Eilon Fransson	Växjö	2014-2016
Charlotta Håkansson	Växjö	2014-2016
Gustaf Möller	Växjö	2014-2016
Diana Unander Nordle	Växjö	2014-2016
Thomas Wahlquist	Växjö	2014-2016

Älmhult kommun		
Börje Arnoldsson	Häradsbäck	2016-2018
Magnus Johansson	Häradsbäck	2016-2018
Bengt Martinsson	Häradsbäck	2016-2018
Eivor Aronsson	Älmhult	2016-2018
Annvy Trulsson-Elheim	Älmhult	2016-2018
Bengt-Erik Eriksson	Älmhult	2016-2018

Styrelse, revisorer & valberedning

Ordinarie ledamöter:	Mandatperiod
LANTBRUKARE Per-Åke Holgersson, <i>ordf.</i>	2015-2016
CIVILEKONOM Maria af Trampe, <i>vice ordf.</i>	2015-2016
DIREKTÖR Pär Aspengren	2015-2016
VD Eva-Lotta Fonsell	2015-2016
EGEN FÖRETAGARE Anders Holmberg	2015-2016
REDOVISINGSKONSULT Per Jonsson	2015-2016
LEGAL MANAGER Louise Manestam	2015-2016
VD Beatrice Kämpe Nikolausson	2015-2016
FÖRSÄKRINGSTJÄNSTEMAN Evert Nylander, <i>personalrepr.</i>	2015-2016
BANKTJÄNSTEMAN Torbjörn Lennartsson, <i>personalrepr.</i>	2015-2016

Suppleanter	
FÖRSÄKRINGSTJÄNSTEMAN Martina Ingels-Sjöstrand	2015-2016
FÖRSÄKRINGSTJÄNSTEMAN Maria Falk	2015-2016

Revisorer	
Ordinarie	
AUKTORISERAD REVISOR Michael Johansson	2015-2016

Valberedningen	
Ordinarie ledamöter	
FÖRETAGARE Henrik Hellström	2015-2016
REGIONCHEF Eilon Fransson	2015-2016
SKOGSÄGARE Inga-Britt Andersson	2015-2016
LANTBRUKARE Kjell Sjö Dahl	2015-2016
COACH Lena Gustafsson	2015-2016
VD Anna Persson, <i>sammank.</i>	2015-2016

Ledamot Revisionsutskottet	
Per-Åke Holgersson	2015-2016
Per Jonsson	2015-2016
Maria af Trampe	2015-2016

Ledamot Finansutskottet	
Per-Åke Holgersson	2015-2016
Beatrice Kämpe Nikolausson	2015-2016
Pär Aspengren	2015-2016
Tommy Danielsson	2015-2016

Ledamot Ersättningsutskottet	
Per-Åke Holgersson	2015-2016
Maria af Trampe	2015-2016
Louise Manestam	2015-2016

Ledningsgruppen

Ledningsgruppen består av vd Beatrice Kämpe Nikolausson, chef affärsområde bank Cecilia Sandstedt, skadestef Mats Rolf, chef affärsområde privatförsäkring Hans Larsson, chef affärsområde företags- och lantbruksförsäkring Billy Söderqvist, affärscontroller Anders Bylin, personalchef Monica Persson och personalklubbens ordförande Torbjörn Lennartsson.

I ledningsgruppen tas övergripande operativa beslut rörande såväl bolaget som det gemensamma arbetet i Länsförsäkringsgruppen. Ledningsgruppens medlemmar har en viktig uppgift i att företräda bolaget såväl internt som i externa forum.

Fr v: Anders Bylin, Cecilia Sandstedt, Hans Larsson, Billy Söderqvist. Främre raden: Beatrice Kämpe Nikolausson, Monica Persson, Torbjörn Lennartsson, Mats Rolf.

Styrelsen

Per-Åke Holgersson, ordförande

Född 1953. Invald 1995. Lantbrukare.

Övriga styrelseuppdrag: Svensk Fågels stiftelse, Korro Gård AB, Lantbrukets Brandskyddskommitté, ledamot i Länsförsäkringar ABs valberedning.

Maria af Trampe, vice ordförande

Född 1960. Invald 2005. Civilekonom. Egen företagare.

Övriga styrelseuppdrag: Gransholms Herrgård AB.

Tidigare erfarenhet: Bank 1984-2003.

Pär Aspengren

Född 1950. Invald 2014. Direktör.

Övriga styrelseuppdrag: Formac AB, Micki Leksaker AB, Nelson Garden AB (ordförande), Logiq-solution AB (ordförande).

Tidigare erfarenhet: Vd Nordic E-commerce Group AB, Vd Alwex Transport AB, Vd Atea Logistics AB, Vd Atea Sverige AB, Vd Mirror Trading AB, WM- data AB, ASG-koncernen.

Eva-Lotta Fonsell

Född 1964. Invald 2014. Vd, Villa VIDA AB.

Övriga styrelseuppdrag: VIDA Wood AB.

Tidigare erfarenhet: Informationschef VIDA-gruppen.

Anders Holmberg

Född 1960. Invald 2014. Egen företagare.

Övriga styrelseuppdrag: Ordförande i HOLTAB AB, Mercatus Engineering AB, Lenhovda Radiatorfabrik AB, UF Kronoberg.

Tidigare erfarenhet: Veg Tech AB.

Per Jonsson

Född 1965. Invald 2008. Auktoriserad redovisningskonsult, jord- och skogsbrukare. Egen redovisningsbyrå.

Övriga styrelseuppdrag: Merit ekonomi & juridik AB (ordförande), flertalet styrelseuppdrag inom vilt- och jaktvårdsorganisationer.

Tidigare erfarenhet: LRF Konsult AB.

Louise Manestam

Född 1967. Invald 2010. Legal Manager.

Övriga styrelseuppdrag: Trygghetsrådets Advisory Board, Svensk Handels förhandlingsdelegation, Korpfjället Vind AB, Kvarnforsen Nät AB, Glötesvålen Vind AB, Älmhults Terminal AB.

Beatrice Kämpe Nikolausson

Född 1972. Anställd 2014. Vd Länsförsäkring Kronoberg.

Övriga styrelseuppdrag: T-emballage AB, Länsförsäkringar Grupplivsförsäkrings AB, Länsförsäkringar Fondlivsförsäkrings AB, Micki Leksaker AB.

Tidigare erfarenhet: Södra Skogsägarna, Södra Cell, Alstom Power Sweden AB, Munksjö Aspa Bruk AB.

Torbjörn Lennartsson, personalrepresentant

Född 1959. Privatrådgivare Affärsområde Bank.

Övriga styrelseuppdrag: Personalklubben Länsförsäkring Kronoberg (ordförande).

Tidigare erfarenhet: Banktjänsteman sedan 1980 på Länsförsäkring Kronoberg sedan 2007.

Evert Nylander, personalrepresentant

Född 1954. Distriktschef Lantbruk.

Övriga styrelseuppdrag: Personalklubben Länsförsäkring Kronoberg (vice ordförande).

Tidigare erfarenhet: Började på Länsförsäkring Kronoberg 1989.

Foto: Martina Wärenfeldt

Fr u: Evert Nylander, Per Jonsson, Louise Manestam, Pär Aspengren, Anders Holmberg, Torbjörn Lennartsson, Per-Åke Holgersson.
Främre raden: Beatrice Kämpe Nikolausson, Eva-Lotta Fonsell och Maria af Trampe.

Styrelsens arbetsordning

Vid bolagsstämman 2015 omvaldes samtliga ordinarie styrelseledamöter i bolaget – Pär Aspengren, Växjö, Eva-Lotta Fonsell, Växjö, Per Jonsson, Rottne, Anders Holmberg, Växjö, Louise Manestam, Älmhult, Maria af Trampe, Gemla och Per-Åke Holgersson, Älmeboda – för en tid av ett år. Dessutom omvaldes Per-Åke Holgersson såsom ordförande i ytterligare ett år. Vid det konstituerande styrelsemötet omvaldes Maria af Trampe till vice ordförande i styrelsen.

Styrelsen består av sju stämموvalda ledamöter, vd samt två personalrepresentanter. Bolagets Compliance Officer är sekreterare i styrelsen. Styrelsen har beslutat om en arbetsordning och instruktion för vd som reglerar styrelsens arbetsformer samt ansvarsfördelning mellan styrelse och vd såväl som formerna för den löpande rapporteringen. Styrelsesammanträdena förbereds av vd i samråd med övriga funktioner i verksamheten.

Styrelsen har under verksamhetsåret 2015 sammanträtt vid åtta tillfällen. Flertalet av mötena har ägt rum på huvudkontoret i Växjö. Vid styrelsemötena har bolagets mål och strategier behandlats såväl som affärsplan och budget. Styrelsen följer löpande bolagets ekonomiska utveckling, innefattande bl.a. försäljning, skadeutfall, kapitalförvaltning och resultatutveckling. Via de centrala funktionerna för riskkontroll och compliance får styrelse och vd löpande rapportering avseende bolagets hantering av risk och regelefterlevnad.

Styrelsen har även inrättat ett revisionsutskott, ett finansutskott och ett ersättningsutskott. Revisionsutskottet ska följa upp den interna styrningen och kontrollen i bolaget och till styrelsen bl.a. förslå granskningsområden för internrevisionen. Ordförande i revisionsutskottet är Maria af Trampe. Finansutskottet ska vara rådgivande till vd avseende bolagets kapitalförvaltning. Ordförande i finansutskottet är Per-Åke Holgersson. Styrelsens ersättningsutskott fattar beslut om ersättning till vd. Ersättningar till övriga ledande befattningshavare beslutas av vd efter godkännande av ersättningsutskottet. Ordförande i ersättningsutskottet är Per-Åke Holgersson.

Samverkan som stärker Länsförsäkring Kronoberg

Länsförsäkring Kronoberg äger, tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen, Länsförsäkringar AB med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB.

För våra kunder är vi alltid lika lokala – Länsförsäkring Kronoberg har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsoförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

1. Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkring Kronoberg äger 2,3 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkring Kronobergs konsolideringskapital.

2. Styrkan i varumärket

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Under 2015 visade Svenskt Kvalitetsindex mätningar att vi har Sveriges mest nöjda kunder inom de flesta av våra affärsområden. Länsförsäkringar har också länge legat högt upp i Nordic Brands anseendemätningar som mäter allmänhetens syn på oss som finansiell aktör.

Länsförsäkringar arbetar i alla kanaler och i alla kundmöten med ett varumärkeslöfte som bygger på närhet. Upplevelsen av en ökad

närhet och ett minskat avstånd i relationen med Länsförsäkringar ska vara vägledande för allt som görs – från produktutvecklingen till det personliga kundmötet.

3. Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar erbjuder liv- och pensionslösningar till företag och privatpersoner. Genom dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars fondutbud består av 35 fonder med eget varumärke och 46 externa fonder. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas av externa förvaltare. Fondlivbolaget förvaltar MDR 103 åt liv- och pensionsförsäkringskunderna. I Länsförsäkringar Liv sker ingen nyteckning, men här förvaltas traditionell livförsäkring som är tecknad före stängningen i september 2011. Under 2015 har arbetet med att erbjuda kunder möjligheten att villkorsändra försäkringar till Nya Trad fortsatt. Mottagandet från de som hittills fått erbjudandet har varit positivt och villkoren för 26 procent av kunderna har ändrats.

4. Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank är Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en god tillväxt i volymer och lönsamhet och hög kreditkvalitet. Banken erbjuder privatpersoner, lantbrukare och småföretagare ett brett utbud av banktjänster. Strategin utgår från länsförsäkringsgruppens stora kundbas, Länsförsäkringars starka varumärke och kundägandets principer.

Länsförsäkringar Bank är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. I bankkoncernen ingår förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank också dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Länsförsäkringar Fondförvaltning och Wasa Kredit.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda kunder på privatmarknaden.

5. Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring. Agria är marknadsledande i Sverige med en marknadsandel på 59 procent. Agria är ett renodlat specialistbolag

för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som specialistkunskap, djurvänlighet och empati byggt ett mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar. Agria har ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer. Verksamheten växer sig även allt starkare på marknader utanför Sverige – idag Storbritannien, Norge och Danmark. Sommaren 2016 startar Agria också verksamhet i Finland.

6. Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och gruppförsäkringsområdet. Länsförsäkringar är marknadsledande inom sjukvårdsförsäkring.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder nu en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälso-tjänster. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa.

7. Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkring Kronoberg betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabilare, något som gynnar Länsförsäkring Kronobergs kunder.

8. Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda

affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa båda bolag deltar Länsförsäkring Kronoberg med ägarandelarna 1,9 respektive 4,0 procent. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för Länsförsäkring Kronoberg och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet gentemot försäkringsförmedlarna.

9. Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete för att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och öka värde för kunderna.

Arbetet bedrivs utifrån kundernas behov. Ett antal fokusområden har arbetats fram tillsammans med länsförsäkringsbolagen. De finns inom områden där större förflyttningar behöver genomföras för att möta länsförsäkringsgruppens gemensamma marknadsstrategi. Fokusområdena hanterar förändringar inom kundmötet, erbjudandet och beslutsstöd.

Extra fokus på digitala förflyttningar och förbättringar av kundmötet

Under 2015 levererades gemensam utveckling för drygt MSEK 400. Fokuserade områden är förbättrade digitala tjänster, enklare och förbättrad kundinformation, produktförbättringar samt förändringar som drivs av lagstiftning och regelverk.

2015 kunde länsförsäkringsbolagen ta emot leveranser från drygt 30 projekt. Här följer några exempel:

- Förbättringar på Internet för motorförsäkringar, det är nu enklare att teckna en försäkring och även försäkringsinformationen i det inloggade kundmötet har förbättrats.
- Arbetet med att förbättra och vidareutveckla det inloggade kundmötet drivs vidare. De första leveranser som kommer under 2016 ska förbättra och förenkla för kunderna, bland annat genom förbättrat responsivt gränssnitt och ökade möjligheter att teckna och hantera produkter.
- Mobilappen har löpande förbättrats under året. Genom "Månads-kollen" ges kunderna en tydligare bild av ekonomin, det har blivit

enklare och smidigare att betala räkningar och i dialog med kunderna har användningen successivt förbättrats.

- Arbetet med ett nytt modernare systemstöd för sakförsäkring fortsätter intensivt. De första leveranserna under slutet av nästa år kommer att förenkla och effektivisera verksamheten och ge förbättrade digitala tjänster.
- Olycksfallsförsäkringen har förbättrats för att ge kunderna en effektivare skadereglering som nu i många fall kan ske direkt vid samtal med kunden.
- Det är nu möjligt att göra digitala hälsodeklarationer i samband med försäljnings- och rådgivningsmötet vilket underlättar försäljning av produkter som kräver hälsoprövning.
- Kundmötena inom privat, företag- och lantbruksmarknaderna har effektiviserats både genom nya arbetssätt och förbättrat systemstöd.
- Rådgivningsmötena har förbättrats, efter ett möte kan kunderna nu få tillgång till dokumentation i det inloggade kundmötet.
- En förflyttningsplan som beskriver på vilket sätt Länsförsäkringar ska kunna realisera den digitala målbilden, "med god insikt om

kundernas behov ska Länsförsäkringar utforma marknadens mest uppskattade tjänster för bank, försäkring, pension och fastighetsförmedling", har levererats. Den ger en grund för det kommande förflyttningsarbetet.

- Länsförsäkringars anslutna mäklare, Söderberg och Max Matthiessen, kan nu genomföra byten inom Länsförsäkringars fondsortiment helt automatiserat. Mäklarna har också fått tillgång till information om kundernas sakförsäkringar i mäklarportalen.
- En ny gemensam marknadsstrategi för länsförsäkringsgruppen som tar utgångspunkt i kundernas behov och beteende. En del i leveransen är de kvantitativa och kvalitativa kundundersökningar som genomförts för att vinna kunskap om vad som bygger värde för kund.
- SAK 2020, en tydlig målbild och konkreta åtgärder för att långsiktigt säkra de strategiska marknadsmålen inom sakförsäkringsområdet är framtagna. Den ger en tydlig vägledning i det löpande arbetet med att utveckla sakförsäkringsverksamheten för framtiden.

Vi finns nära kunderna i hela Kronobergs län

Länsförsäkring Kronoberg är ett kundägt och lokalt bolag med verksamhet över hela länet. Huvudkontoret i Växjö och lokal-kontoren i Ljungby och Älmhult erbjuder komplett service inom försäkring, skadeservice, bank och fastighetsförmedling. På de tre servicekontoren jobbar totalt cirka 100 medarbetare.

Runt om i länet har Länsförsäkring Kronoberg dessutom tolv fristående landsbygdsombud, som jobbar med hela försäkrings-sortimentet. I Tingsryd finns ombudskontor med service inom försäkring.

Alla medarbetare och ombud har en sak gemensamt. De jobbar med kundernas bästa för ögonen. Och som kund har du aldrig långt till Länsförsäkring Kronoberg – det kundägda bolaget nära dig.

KONTOR

Växjö, Kronobergsgatan 10, tel 0470-72 00 00

Ljungby, Storgatan 26, tel 0372-666 30

Älmhult, Norra Esplanaden 11, tel 0476-565 60

E-post: info@LFkronoberg.se

LFkronoberg.se

 **Länsförsäkring
Kronoberg**
Bank & Försäkring